

10 LET RADIA CELJE

Natanko pred desetimi leti se je prvič oglasil Radio Celje. Prislulnili smo presenečeni in tudi ponosni. Od takrat skoraj vsak dan ob petih popoldne poslušamo celjsko kroniko, športni pregled, glasbeno, mladinsko in izobraževalno oddajo ter podobno. V desetih letih se je celjski radio razvijal in izpopolnjeval. Zlasti se je krepil govorni del, kar priča o vedno boljši kakovosti oddaje in večjem sodelovanju občanov.

Mnogo vprašanj pa še niso mogli rešiti. Radio Celje še danes nima svoje strehe, čeprav sta celjska okrajna in občinska skupščina to že skušala reševati. Rodil se je celo idejni projekt o radijski hiši na Golovcu. Časopisno podjetje «Celjski tisk» je sprejelo radio, vendar mu doslej še ni moglo nuditi lastnih prostorov. Studio celjskega radia še vedno hvaležno gostuje v Zdravstvenem domu.

Radio Celje je predvsem glasilo celjskih občanov. Tu sredi njih je njegovo mesto. Prav pa bi bilo, da bi se za njega pozanimale še sedanjde občine, kjer občani prav tako radi prestrezajo njegove valove. V desetih letih je celjski radio opravil kot rečena postaja veliko poslanstvo. Najhitreje je lahko obveščal občane o dogodkih v mestu in okolici, obenem pa vsekakor nudil tribuno, kjer občani lahko izmenjujejo mnenja, ter posredujejo misli in želje svojim bližnjim. Ze to je veliko.

Pravi entuziasti so bili tisti, ki so se pred desetimi leti z vsemi silami zavzeli, da je Celje dobilo svoj oddajnik. To lahko rečemo o Igorju Ponikvarju, prvem predsedniku UO ter Ristu Gajšku, prvem direktorju. Radiu pa so orali ledino še mnogi sodelavci kot odgovorni urednik Milan Božič, dolgoletni upravnik Peter Božič, radijski tehnik Alojz Bertonec, urednik glasbene oddaje Edi Goršič in še vrsta ostalih. Zlasti pogosto so se menjavali napovedovalci. Med prvimi pa so spregovorili po radiu Celje napovedovalci iz vrst celjskih gledaliških igralcev. Vse kaže, da se bo »Radio Celje« še krepil, posebno se tedaj, če se bosta zanj složno zavzeli celjska in žalska občina. Kolektivno radia Celje in vsem sodelavcem ob jubileju najlepše čestitke! R. L.

ROMUNSKA TENIŠKA IGRALCA V CELJU

Na povabilo teniške sekcije HDK Celje bosta v ponedeljek, 21. septembra gostovala v Celju najboljša romunska teniška igralca Mureanu in Tiriac. Šlo bo za najin mesečni eksperimentalni nastop, ki se bo na igrišču ob Ljubljanski cesti začel ob štirih popoldne.

CELJSKI tednik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

Srečanja na veličastni proslavi v Gornjem gradu

ZGLEDE SMO KOVALI V NOV

● Ze v soboto popoldne je Gornji grad v svečanem oblačilu sprejel množico ljudi od vsepovsod. Okrog pete ure popoldne so se vsi zbrali ob novem spomeniku pri Brinkovaču. V spomin na 149 padlih borcev je spregovoril politikomisar IV. operativne cone Jože Borštnar.

● Zvečer ob osmi uri pa so kulturniki IV. operativne cone v pomlajenem sestavu (sedaj DPD Svoboda iz Trbovelj) izvedli celovečerno akademijo na prostem. Po dvajsetih letih je Gobčeva Kantata znova zadonela v tistem kraju, kjer je nastajala.

● V nedeljo dopoldne pa so kulturniki slavili svoj praznik. Ob pol devetih so odkrili spominsko ploščo kulturnikom IV. operativne cone, ki so v treh mesecih svobodnega ozemlja delovali v Gornjem gradu. Ob odkritju je govoril vodja propagandnega odseka IV. operativne cone Stane Skrabar-Braškar, ploščo pa je odkrila vodja kulturnikov Vera Hreščak-Berberjeva.

● Nad 10 tisoč ljudi pa se je zbralo na osrednjem slavnostnem prostoru pri zadržnem domu, kjer je zbranim spregovoril Mitja Ribičič-Ciril. Slavja so se udeležili Miha Marinko, Viktor Avbelj, dr. Aleš Bebler, Janko Rudolf ter bivši komandanti in komisariji Jože Borštnar, Peter Stante, Peter Brajovič, Franc Poglajen, Mirko Jerman, Simon Sekirnik, Boris Cizmek, Lado Mišica in predstavniki okrajnih ter občinskih političnih in družbenih organizacij celjskega okraja.

● Mitja Ribičič-Ciril je v svojem govoru poudaril, da je že partizanstvo ustvarilo jasne moralne kriterije. In kot so bili takrat slovenski ljudje občutljivi za klečeplavstvo in izdajstvo, so danes občutljivi za negativne pojave, samovoljno kršenje ustavnih pravic in druge napake. Partizanstvo je danes še nečemu vzgled. Partizani smo v najtežjih dneh ohranili optimizem, vero v zmago in smotro borbe. In zato ni prav, če danes, ko prilagajamo ustre-

zen gospodarski sistem ustavnim načelom in pravladujočim samoupravnim pravicam delovnih ljudi, v katerem kar najbolj samostojno razpolagajo z ustvarjeno vrednostjo svojega dela, srečujemo malodušneže, ki govorijo, da delovni človek, ki večeraj ni bil dovolj kulturni in do-

rasel za oblast, ni zrel za gospodarja in upravljalca.

● Rezultati osvobojenega dela spreminjajo podobo domovine — in z razvojem socializma raste vloga in pomen narodnosvobodilnega boja, ki je dal osnove osvobojenemu delu.

J Klančnik

PRED SEJO CELJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Upokojenci dočakali vrsto

Na celjsko občinsko skupščino je bilo v zadnjih mesecih poslano več poročil o perečem materialnem položaju upokojencev in njihovih družinskih članov. Na podlagi teh poročil, razprav in analiz, je skupščina ugotovila, da materialni položaj upokojencev in njihovih družinskih članov zaostaja za ravnijo ostalih občanov v občini.

Tako je bilo ugotovljeno, da znaša povprečni osebni dohodek v gospodarskih dejavnostih 41.050 dinarjev, oziroma v negospodarskih 46.960 din, torej v povprečju 42.405 dinarjev. Če za primerjavo navedemo, da je povprečje osebnih pokojnin le 19.929 dinarjev, nas to dejstvo osupne. Ob primerjavi družinskih in invalidskih pokojnin pa je to razmerje še večje! (družinska 11.575 din in invalidska 15.540 din!)

Poleg tega živi v občini Celje 15,5 odstotka občanov v odvisnosti od dajatev iz pokojninskega, oziroma invalidskega zavarovanja. Višina pokojnin in invalidnin je daleč pod povprečjem v primerjavi z višino prihodov v gospodarskih in negospodarskih organizacijah. Tako prejema 20,8% osebnih upokojencev pokojnino do 15.000 dinarjev; izpod 25.000 dinarjev pa 56,7%! To razmerje pa se stopnjuje pri družinskih, invalidskih tako, da prejema do 15.000 dinarjev pokojnine 75,4% družinskih upokojencev in 90,5% invalidskih.

Te številke nazorno prikazujejo pereče probleme materialnega po-

ložaja velikega števila občanov celjske občine. Vzrok takemu stanju je predvsem še v neurejenem novem pokojninskem sistemu. Ukrepi Zveznega izvršnega sveta v zvezi s povečanjem pokojnin na eni in cen določenih proizvodov na drugi strani, niso izboljšali materialnega položaja upokojencev in njihovih družin.

O navedenih problemih in dodatnih analizah bodo razpravljali odborniki obeh zborov celjske občinske skupščine na prihodnji seji.

J. S.

V DANASJNI STEVILKI:

- Aktivnost mladih v učno-vzgojnem procesu
- Velenjska občina pod povprečjem
- Priprave na trgatve
- Odrasla dela je v standardu
- Gledališče mora biti pred občinstvom
- Vlom pri Fotoliku
- Ali forma naših atletov peša
- Predsednik občinske skupščine M. Učakar o razvoju in financiranju športa
- Hudič - po taka veselica
- Problem na relaciji 5 km
- Beseda občanov

V PRIHODNI STEVILKI:

- Smeh pri nas v gosteh
- Zdravnica, ki ni bila zdrav-nica

CELJE, 18. SEPTEMBRA 1964
St. 57 CENA 20 din Leto XIV

Glavni urednik RUDI LESNIK
Odgovorni urednik JURE KRASOVEC
List izhaja ob petkih. Izdaja in tiska Časopisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 7, poštni predal 152. Telefon 24-23. Tekoči račun: 603-11-1-636. Letna naročnina 1000, polletna 500, četrtletna 250 din. Inocenzstvo 2400.

ČEZMERNO TROŠENJE

OK ZKS Celje je priredil za sekretarje obč. komitejev in predsednike občinskih skupščin razpravo o aktualnih družbeno gospodarskih vprašanjih, s poudarkom o novem položaju v gospodarstvu. Razpravo je vodil podpredsednik IS SRS Janko Smole, udeležil pa so jo tudi sekretar CK ZKS Miha Marinko.

Tovariš Janko Smole je v razpravi poudaril, da je dandanes še vse preveč intenzij na zmrzovanju cen

in korekturah, premalo pa analitičnega spremljanja pojavov. Tako je pokazal na zanimiv pojav, ko zavodi za cene in drugi organi kontrolirajo ceno proizvajalca, nadaljnja usoda cene v trgovini pa je vse več ali manj prepuščena slučaju. Opozoril je tudi na zmernost pri zaposlovanju nove delovne sile, saj je v celjskem okraju okrog 10 odstotkov več zaposlenih kot lani, to pa vsekakor vodi le k ekstenzivne-

mu gospodarjenju in večanju proizvodnje, ne pa storilnosti in kakovosti proizvodov. Naglo večanje proizvodnje pa vleče za sabo najbolj nevarno politiko v gospodarstvu - prekomerno vlaganje v nove objekte. Pri tem celo podjetja, ki poslujejo z izgubo, gradijo in vlagajo, medtem ko podjetja, ki so sprostivijo obveznosti dobila večja sredstva, pozabljajo, da bi le s temi sredstvi reševala nivo osebnih dohodkov, ki pogojujejo kakovostno gospodarsko rast.

Vsekakor je nesmisel nasprotovati razširjeni produkciji, toda vlagati za vsako ceno je še nesmiselneje in pomeni samo voditi vodo na mlin cen.

Prav sedanja nestabilnost gospodarstva je pojav, ki izvira iz preobsežne investicijske dejavnosti, je dejal Miha Marinko, ki je v nadaljevanju omenil posledice prekomernega trošenja.

Proti vsem tem stvarim bo nujna vsakodnevna borba poedinca, predvsem pa članov ZK, kajti v nasprotnem primeru bo treba seči po administrativnih ukrepih, ki pa v praksi širjenja demokratičnih pravic samoupravljanja ne morejo roditi najboljsega.

J. Kl.

Od 19. do 26. septembra
Proti koncu tedna oblačno s pogostimi padavinami.
Ogoli 23. ali 24. postopno izboljšanje.

BODOČE NALOGE KOMUNISTOV

Pretekli teden je OK ZKS organiziral za vodstva občinskih organizacij ZK seminar, na katerem so obravnavali bodoče naloge komunistov, med temi precej takih, ki terjajo utrditev in nadaljevanje že začelih akcij.

Na seminarju je o nalogah komunistov v prihodnosti govoril sekretar OK ZKS tovariš Marinc, za njim pa vsi predsedniki komisij pri okrajnem komiteju.

Krašovec

Miha Marinko pri razgovorih v Tovarni-nogavice Polzela

Togliattijeva oporoka še vedno razburja zahodni tisk. Mnogi komentatorji opozarjajo na letargijo kapitalističnih ideologov, ko trdijo, da se v komunistični propagandi ni nič spremenilo. Kot nasprotni dokaz navaajo opozorilo Togliattija, ki priporoča nove metode in novo taktiko v propagandi in delu z množicami. Končni cilj te oporoke je komunistični svetovni sistem, prilagojen vsem spremembam, ki so nastale in, še nastajajo. Prav to pa da je nevarnost na katero so kapitalistični ideologi pozabili. Res se je marsikaj spremenilo v zadnjih desetih letih, toda to, kar se je zgodilo in se še bo, ne more nihče spremeniti, niti zaustaviti. Spremembe, ki so tu, so nastale iz nujnosti zakonov, ki jih poraja sodobna svetovna družba. Tisti, ki vse to razumejo in v takšnem svetu vedo za vzroke in posledice, so pač marksisti. Tu ne gre za strah pred komunizmom. Gre le za nerazumevanje, ki ga stari kapitalistični svet ne prizna, stagnacijo v tehničnem razvoju sicer odbija, misli pa, da je ta nujna v odnosih med ljudmi. V tem je smisel Togliattijeve oporoke.

Na Cipru beležimo popuščanje napetosti in trud vseh zainteresiranih, da se konflikt končno reši. Varnostni svet bo imel vsekakor lažje delo, če bodo delegati v predhodnih medsebojnih kontaktih otolili svoja orožja. To pa je, vsaj trenutno mogoče videti, kajti zadnji dogodki potrjujejo resnično voljo, ker nobena stran ne forsira zaostrovanja. Nasprotno, Makarios je dovolil dovoz in iztovor hrane za ciprske Turke ter zagotovil njihovo kontinuirano prehrano in zdravljenje. Tudi poletni turških letal nad otokom so prenehali.

Kar se dogaja v Južnem Vietnamu, kaže, da ne vedo niti v Sajgonu. Kdo vlada? Je triumvirat še upoštevan ali ne. So najnovejši uporniki likvidirani ali kupljeni od triumvirata? Vemo le, da so ZDA v nerodnem položaju, da demonstracije neprenehoma trajajo in da so akcije osvobodilnega Vietkongga zelo uspešne in bolne za proameriške generale. Vse kaže, da bo ljudstvo le samo odločilo. Borbeni ljudje Vietnama žele svobodo, mir in delo na riževih poljih, ki so se daj neobdelana, oni sami pa trpe strahovito lakoto.

Izrael je opozoril arabski svet na svoje pravice do življenja in predsednik Izraela osebno ponuja razgovore, kljub grožnjam s strani predsednika Naserja. Sklepi, ki so jih namreč sprejeli na konferenci predstavniki arabskih držav, so takšne narave, da proti rešitvi palestinskega vprašanja tudi orožje. Tu ni vzrok samo reka Jordan in njeni pritoki, niti arabski begunci, marveč teritorialno vprašanje, formiranje palestinske armade, sestavljene iz prostovoljcev vseh zainteresiranih arabskih držav. Vidimo, da se v tem delu sveta odpira nov problem, ki lahko danes, jutri prinese nove nesreče. Toda Izrael ni sam. Umetno državo podpira Velika Britanija, kajti tudi ona želi ostati v stiku s petrolejem bogatim arabskim polotokom.

Razgovori v Adis Abebi so pokazali manj enotnosti v pogledih, kot smo pričakovali. Prav, okrog problema Konga so nastala nesoglasja, ki jih niso dokončno rešili. Kaže, da je na nekaterih le volivala prisotnost Combeja. Tragedija Konga bo torej trajala še naprej in bo kongoganski narod le sam moral rešiti vprašanje svoje bodočnosti.

Vojna angažiranost Velike Britanije v Malaji je precejšnja. Bombardiranje indonezijskih komandov opravlja Anglija, kot sama pravi, na željo malajske vlade. Na vsak način je situacija v jugovzhodni Aziji zaradi interesov ZDA in Anglije, zelo eksplozivna. Veliko je namreč vojnih baz, oporišč, aerodromov in vojnega brodogradnja teh dveh vesil na tem področju.

Pisanje in ugibanje zahodnonemškega tiska o prihodu državnega sekretarja bonskega ministrstva za zunanje zadeve Laara, v Jugoslavijo je več kot pa špekulativno. Mi od obiska pričakujemo le nadaljevanje razgovorov in boljše gospodarske in druge odnose.

KRAJEVNE ORGANIZACIJE SZDL PRED REDNIMI KONFERENCAMI

NI VSE PO ŽELJAH

PRAVI PREDSEDNIK SZDL NA OTOKU

Vsi vemo, Otoka pred desetimi leti sploh ni bilo. Danes je najbolj urejena stanovanjska soseska. In vendar... Predsednik krajevne organizacije Franjo NOVAK pravi: »ni vse tako, kot bi si želeli«. Da ni vse v najlepšem redu, je razumljivo, ker si ljudje želimo vedno več in več. Poleg tega je Otok še v dograjevanju. Kljub temu nekateri pojavi presenečajo. Statistično je ugotovljeno, da je povprečna starost Otočanov zelo nizka, da je socialni in inteligenčni nivo zelo ugoden. V Centru pravijo, da se je mnogo aktivnih družbenih delavcev preselilo na Otok. In vendar na Otoku ni vse tako, kot bi si želeli. Morda so vzrok šibkejši dejavnosti posameznih organizacij dokaj urejeni komunalni problemi. Vprašanja, ki Otočane živo zanimajo (o tem pričajo živahne razprave na zborih občanov) so pa taka, da jih ne morejo rešiti samo z dobro voljo. Predvsem pogrešajo na Otoku družbeni center v pravem pomenu besede. Povprečnemu občanu je nerazumljivo tako stanje, saj smo vsi mneni, da se Otok načrtno, izgrajuje. Sklepi občanov, organizacij in društev (DPM) niso prodrli do ušes strokovnjakov. Ali je v današnjih pogojih življenja možno to, da na Otoku nimajo urejene vzgojno-varstvene ustanove? Dejstvo je, da je na Otoku pretežna večina družin, kjer sta oba ro-

ditelja zaposlena. Varstvena ustanova, ki je na treh mestih, dela v neurejenih pogojih — potreb občanov pa ni sposobna zadovoljiti. Dejstvo je tudi, da na Otoku skoraj ni bloka ali stolpiča, kjer ni posebne sobe za shranjevanje koles. Projektanti so torej spoznali nujnost čuvanja materialnih dobrin. Kaj pa mlada živa bitja? Te kolesarnice se le redko uporabljajo. Poleg tega pa marsikdo pozabi sobo zakleniti, drugi nima pri sebi ključa itd. — pa pride do kraja. Zaradi tega ljudje rajši hranijo svoja kolesa v kletih. Na žalost opažamo pri izgradnji Otoka II iste pomanjkljivosti. Med tem časom smo dobili odlok o obvezni ureditvi prostorov za otroško varstvo. Učinek je negativen. Vprašanje je, ali je vse to še v mejah socialistične morale. Zgradbe Jugomonta so ogrevane centralno. S tem je odpadla potreba po pomožnih prostorih. Gotovo je, da bi lahko kletne prostore izkoristili za družbene namene, kot so varstvene ustanove, servise, klube itd.

Nič čudnega ni, če so ljudje nezadovoljni, ker mnogokrat naletijo njihove pripombe na gluha ušesa.

Z omenjenim vprašanjem je tesno povezan problem otroških igrišč. Vsakdanji so prizori na Otoku, ko čuvaj nasadov podi otroke z zelenih površin, starejše pa za tak prestopke ustrezno kaznuje. Rekli boste, saj to

je v redu in prav. Strinjam se. Samo otroci na Otoku imajo potem le še eno možnost: cesto. Pred dvema leti je bilo porušeno igrišče ob Savinji. Stolpnice so že zgrajene, ljudje so se vsečili, objubljenega nadomestila za izgubljeno igrišče pa še vedno ni.

Za razpoloženje Otočanov skrbi tudi Plinarica.

— Dejavnost organizacije Socialistične zveze na Otoku ni taka, kot je pričakujemo, posebej zaradi objektivnih pogojev, ki smo jih navedli. Prizadevanja in uspehi, ki so bili doseženi, so plod dokaj ozkega kroga aktivistov. Nerazumljivo je, da se odbor na Otoku še vedno ubada z določenimi organizacijskimi in tehničnimi vprašanji, ki bi morala teči sama po sebi. Kot rečen se na vsaki seji ponavlja razprava o pohranitvi članarine. Tudi številu članstva v SZDL ne ustreza razpoložljivost občanov.

— Asfaltirane ulice, razsvetljava in zelene površine so premalo. Čutilo se izrazite potrebe po družbenem centru na Otoku. Gotovo je glavni vzrok ravno v tem, da mladinska organizacija ne more začeti.

— Program dela krajevne organizacije SZDL predvideva temeljite kadrovske priprave za člane odbora in odborov podružnic. Kadrovanje mislijo izvesti v sodelovanju z ostalimi organizacijami na terenu. Največ prizadevanj bo Socialistična zveza posvetila izdelavi statuta krajevne skupnosti in pripravi za njeno ustanovitev.

Janez Kovacic

Kaj bi? Morda tole!

Marsikak statut je bil sestavljen mehanistično, sestavljajci so škilili tudi k sosedam, bile so nerednosti pa polno neizkušnosti. Praksa je tista, ki naj celih verzeli, zato statuti niso nedotakljive relikvije.

Jasno je, da čim bolj življenjski so statuti, čim bolj jim je poglavja pisala praksa in želja o boljših odnosih, tem hitreje so kolektivni uporabili ta temeljni dokument, ker so ga pričakovali kot zaželenega otroka in zdi vsi skrbijo, da se razvija, da raste...

Morda bi teh nekaj misli spomnilo katero od političnih organizacij v podjetjih za konkretno točko v dnevnem redu, če se po počitnicah ozitajo in

vprašujejo: Kaj bi?

Delavne organizacije imajo statute. Ali je to dovolj, da jih samo imajo. So primeri, ko bi človek mislil, da jim to zadostuje, ker so ponekod enostavno pozabili nanj kot na nekaj, kar jim je kot nujno zlo pred meseci grenilo ure.

Ali pa vsi mislijo tako? Najbrž ne. Zlasti tisti ne, ki pri sestavi statutov niso imeli velike besede. Le-te lahko razdelimo v dve skupini; v tiste, ki bi statutom, ki niso mrtva črka na papirju, radi kaj dodali in spremenili, pa tudi na tiste, ki zaenkrat še sploh ne vedo kako se statut praktično »obnaša«, če uporabimo ta neprimerni termin.

PREDKONGRESNI PRISPEVEK — PREDKONGRESNI PRISPEVEK — PREDKONGRESNI PRISPEVEK —

JOŽE VOLFAND:

Aktivnost mladih v učno vzgojnem procesu

Za izhodišče razmišljanja o vlogi in vplivu mladih komunistov na življenje in delo posamezne šole se moramo najprej ustaviti ob dveh vprašanjih - oceniti in opredeliti je treba položaj našega šolstva sploh, potem pa kritično presoditi in samokritično zaključiti, kakšno je pravzaprav dejansko mesto zavestno organizirane socialistične sile - organizacije ZM na šolah II. stopnje. Sele na podlagi tega - če hočemo na vsak način biti ozki, kajti na celjskih srednjih šolah je bilo nekaj več sprejetih v vrste ZK le na učiteljsku in Gimnaziji - lahko spregovorimo o delu mladih komunistov. Ze takoj pa se moramo sprijazniti z mislijo, da kvalitativno delo osnovne organizacije ZK, ki zajema vsepovsod le majhen del predavateljskega kadra in mladine, ni garant, da je tudi idejnopolitična platforma šole v vsej širini zadovoljiva, ali če gremo dalje, da je večina mladine resnično prežeta s kar najbolj pravilno svetovno nazorsko in pozitivno idejno politično orientacijo, da ima vsaj delno izgrajen odnos do dela, do naše družbe in socializma. Pa še ena misel - tudi je res, da prav dober ali odlični zaključni uspeh na neki šoli ni stvarna podoba širine in globine znanja dijaka. Toda - samo znanja Kaj bomo šele zaključili po kritični ocenitvi - po znanih kriterijih - te mlade socialistične osebnosti, ki se odpravljajo v življenje, v prakso ali nadaljuje študij. Ugotovitev sledi - razmišljanje je treba postaviti na širše družbene osnove, v določenih primerih, na raznih področjih in v konkretnih pogojih pa obstaja potreba ne le po analizi in razpravi, aktualnih problemov, premajhna

temveč tudi po angažiranju za kakovostno spremembo stanja. Kar pa v prvi vrsti ni samo naloga družbeno-političnih organizacij in vseh zainteresiranih činiteljev v komuni, ne navsezadnje gospodarskih organizacij, pač pa predvsem pedagoškega kadra na šolah. In spet smo na začetku razpravljanja. Zato besedo ali dve o našem šolstvu.

Osnovno protislovje naše družbe, ki pa se vedno bolj uravnava, je na sedanji stopnji razvoja vendarle ostalo - to protislovje poraja razkorak med teorijo in prakso, med tistim kar želimo in hočemo doseči in med onim, kar v resnici dosegamo; to je protislovje med nizko stopnjo ekonomije in visoko stopnjo ljudske demokracije. V tem protislovju koreniti izvor mnogih anomalij in težav našega življenja na gospodarskem, družbeno-političnem in kulturno-prosvetnem področju. Sistem vzgoje in izobraževanja zavzema v tem kompleksu problemov, uspehov, padcev in dvigov, kar vse je seveda nujnost in posledica burnosti, moččnosti in hitrosti našega časa in razvoja, posebno mesto. Ravno zaradi tega se je in se še prosvetno-pedagoški službi, na kratko našemu šolstvu, posveča ogromno pozornosti. Šolska reforma ali težnja za šolsko reformo je konkretni odraz te pozornosti in spoznanja, da sta vzgoja in izobraževanje dve izmed najvažnejših nalog socialistične družbe. Jasno je, da pomeni šolska reforma s svojimi načeli prav gotovo živ dokaz progresivne usmerjenosti naše prosvetne politike. Pustimo pa ob strani vprašanje, če je pravilno ostvarjati misel o reformi šolstva po deduktivni poti - pomemb-

nejše je tisto, kar s to reformo resnično želimo doseči:

● po zakonu naj bi bila nova šola po eni strani sestavni del naše stvarnosti, v kateri in raste in dela, na drugi pa sodobna in življenjska po svoji celotni vsebini in vsem notranjem življenju in delu;

● glede na to, da bodo mladi v perspektivi postavljeni (ali po so delno že) v vlogo oblikovalca podobe našega časa in razvoja, se mora njihov položaj v izobraževalnem in vzgojnem procesu v šoli v bistvu spremeniti - mladi naj postanejo njegov aktivni udeleženci;

● novi učni programi zahtevajo, dinamičen, razgiban pouk, na tej in ostalih zahtevah pa sloni iskanje novih, primernejših oblik in metod dela.

To je kratek povzetek, sicer nepopolen vendar podaja vso večino nalog, pred katerimi stoji naše šolstvo. Toda - danes ugotavljamo, da smo prav takrat, ko smo z reformo začeli, premalo računali s subjektivnim faktorjem, se pravi, s pedagoškim kadrom, ki naj bil reformna načela in nove programe moral uresničevati. To je en, subjektivni »genius morbi«. Drugo pa predstavljajo vsi ostali, razumljivi objektivni pogoji - slaba materialna priprava, pomanjkanje učbenikov, napake in neskladnosti stimuliranja prosvetnih delavcev, neuravnovešeni in še neizdelani predmetniki, nezdrave atmosfere na šolah, prevelike obremenitve in drugo, kar je nemalokrat prekomerno zaposlovalo pedagoški kader ter ga tako odtrgalo in odvračalo - prehajamo k drugemu vprašanju - od še večje aktivnosti pri delu z mladino. Iz vsega podanega sledi posledica - organizacije ZM, dijaške skupnosti, marksistični krožki in ostale svobodne aktivnosti se pri delu niso mogle v celoti uveljaviti.

(nadaljevanje in konec prihodnjic)

Naš komentar

Ne nameravam nadaljevati s polemiko, ki so jo v našem tedniku razvili mladinci in nekateri občani o vprašanju nogometa v Celju. Samo besedo o besedah, ki so bile v tedniku in so imele nekoliko čudne posledice, bi spregovoril. Vsaka nepristranska kritika je dobrodošla in njen cilj je prav gotovo, da prispeva k ureditvi določenih razmer. In nedvomno so ta namen imeli tudi mladinci, ki so razpravo okoli razmer v celjskem nogometu sprožili. Pa to niti ni važno! Gre predvsem za to, da je »Celjski tednik« vendar glasilo naših občanov, kjer bi naj še bolj izmenjavali svoja mnenja o pojavih, ki se ne tičejo samo posameznikov ali ozkega kroga ljudi, temveč so zadeva njih vseh ali vsaj velike večine. Osebnostna prizadetost posameznika, pa naj bo to kdorkoli, ne more biti merilo javnega mnenja niti dokončni razsodnik v nasprotujočih si mnenjih. Vsakdo

BESEDA

O B BESEDAH
O NK KLADIVAR

ima pravico spregovoriti v listu, ki ni namenjen niti samo redakciji niti samo kakršnikoli posebni skupini ljudi. To velja tudi za novinarja Draga Hribarja, ki je v svojih prispevkih izpovedoval svoje mnenje kot celjski občan in to morda sovpada tudi z večjim ali manjšim delom ostalih občanov. Če so njegovi prispevki dali vtis, da govori v imenu uredništva ali širše javnosti, je to narobe. In njegovo osebno mnenje? Občan ima pravico do nje, ni pa nujno, da ga javnost osvobi. Vsakdo ima pravico povedati še svoje. V izmenjavi mnenj pa se moramo držati nepristranosti. Če govorimo o sredstvih za nogomet, ne pa o njegovi kakovosti, ki je sicer v tedniku dobivala vselej visoko priznanje, potem obravnavajmo ta problem. Ne moremo istočasno govoriti o kakovosti gledališča, »Večera«, »Celjskega tednika« in morda še česa. Nedvomno je našim občanom pri srečanju nogomet, gledališče, tisk in še marsikaj, toda ne vsem enako. Celjski delavski oder prav tako. Ljudje pri njem so se čudovito trudili in njihovo predstavo je gledalo mnogo naših ljudi. To pomeni, da je vse to potrebno. O sredstvih se bomo še pogovarjali, toda ob nogometu še tudi za ostale in nobena zvrst kulture ali samo telesne kulture naj ne zadusi drugo, ker bi bili zagotovo oškodovani naši občani.

Lahko pa rečem, da je prav, da se v tedniku razvijajo razprave. Zdaj je steklo dokaj besed ob našem nogometu. In prav bi bilo, da bi resno govorili še o pojavih in problemih na drugih področjih. Narobe pa je, če se take razprave prelevijo v nestrpne čustvene izlive in zaradi tega zameglijo razsodno ravnanje in tudi jasen vpogled v problem. Potem posledice niso dobre. Javno lahko povem, da se ne morem strinjati z odstopom urednika naše športne rubrike. S srcem jo je urejeval in bil z vso prizadetostjo sredi športnega življenja. Desetletja je deloval na tem področju, nesebično in odkrito, pa zaradi tega nihče ni bil prizadet! Pravi nesmisel pa je, da je razprava o celjskem problemu sredstev za uspešen nogometni klub iztrgala od dela našega dobrega športnega urednika. Tega in nenaavadno ostre osebne prizadetosti nekaterih na obeh bregovih mnenj si razprava nedvomno ni namenila in to še zdaleč ni družbeno koristno. Vse pa kaže, da bo o tem še dosti besed, če ne v tedniku, pa vsaj med občani. »Celjski tednik« pa ostaja glasilo občanov, v katerem se naj še zlasti krepi prav beseda naših občanov. In tudi ti bodo navsezadnje rekli, če jim je tednik potreben ali ne, če je potrebno nuditi sredstva, da bo lahko izhajal, pa če je nekaterim všeč ali ne. Podpirati pa moramo vse, kar naši ljudje potrebujejo. In tega je veliko, tudi tisk, nogomet in še marsikaj...

Rudi Lešnik

STEKLARSKA STS
V ROGASKI SLATINI

S ponedeljkom bo v Rogški Slatini tekel pouk na novi srednje tehnični šoli steklarske stroke. Zaenkrat bo v okviru industrijske steklarske šole, ima pa dober predavateljski kader. Čeprav bo šola kader za vse steklarne v Jugoslaviji, je letos vprašanje financiranja sporno, ker ostaja izključno zadeva steklarne v Rogški Slatini.

VELENJSKA OBČINA

Pod povprečjem IZPOLNITVE PLANA V OKRAJU

Pregled sedem mesečnega flukturnega obsega kaže s povečanjem 13,6 odstotka, da je industrijske proizvodnje v velenjski občini kaže s povečanjem 13,6 odstotka, da je pod okrajnim povprečjem, k čemur v največji meri doprinese stalni padec proizvodnje v rudniku lignita. Rudarstvo je še vedno v krizi, kajti osebni dohodki rudarjev

niso dovolj visoki, da bi ta veja industrije bila vsaj v okvirjih normalne fluktuacije. Vsa ostala podjetja kot elektrarna, usnjarna, »Galanterija«, lesno industrijski kombinat ter »Gorenje« pa kažejo močan porast proizvodnje, čeprav »Gorenje« ni doseglo osnovnega plana.

Problematičen pa je podatek o rasti storilnosti, ki je v letošnjem letu dosegel indeks 1,6 odstotka. Prav tu se skriva sleherna upravičljivost dviga osebnih dohodkov in s tem seve tudi osebnega standarda.

Izvoz v šaleški dolini skorajda vedno šepa in tako tudi v letošnjih sedmih mesecih ni uresničil smernic družbenega plana. Plan izvoza je doslej izpolnjen le z 48,8 odstotka. Pri tem pa ne gre zanemarjati primerjave med porastom proizvodnje za 13,6 odstotka in znižanjem izvoza za 10,4 odstotka. Na tako velik izpad pri izvozu je v največji meri vplivala »kriza« v usnjarni, ki je v primerjavi z lanskoletnim izvozom (v sedmih mesecih) dosegla le 27,6 odstotka.

Investicijska vlaganja v osnovna sredstva so sicer pri porastu daleč pod slovenskim in okrajnim povprečjem, kljub temu pa izkazujejo 25,6 odstotni porast. Pozitivno pri tem je le to, da se je lastna udeležba povečala za 40,2 odstotka.

GORENJE

POLAVTOMATSKI STROJI ZA GOSPODINJSTVO

Ni še preteklo četrletje, kar se je kolektiv tovarne gospodinske opreme »Gorenje« v Velehju vselil v nove prostore, kjer so zadihali, in že srujejo nove načrte, ki bodo proizvodnjo, še skokoviteje kot doslej, povečali. Samo podatek: od 4,5 milijard na 13 milijard to najbolj priča.

Pri tem fantastičnem skoku, ki je tako značilen in svojevrsten za nenehne uspehe tovarne gospodinske opreme »Gorenje«, pa gre v celoti le za 327 milijonov investicij. Tu nehoti lahko primerjamo s podobno vsoto, ki je potrebna tovarni usnja v Soštanju »kot injekcija« za prebovanje strašne krize, medtem ko »Gorenje« s to vsoto osvaja izpopolnitev proizvodnje v predelovalni kovinski industriji in vnaša na naše tržišče polavtomatske gospodinske stroje z izredno konkurenčno ceno.

Predvidevajo, da bi z investicijskimi deli pričeli že letos, tako da bi nova proizvodnja stekla v jeseni prihodnjega leta. Proizvajali pa bodo polavtomatske pralne stroje in hladilnike, od vsake vrste po 60 tisoč komadov. Z razširitvijo svoje proizvodnje na ta dva tipa bo podjetje kompletiralo asortiman gospodinskih strojev.

Uresničitev teh načrtov je blizu. Kolektiv navezuje stike z znano italijansko firmo REX. Krepko pa se kolektiv zaveda, da je najetje deviznega kredita vezano na pokritje z izvozom, katerega vse bolj širi.

PRIPRAVLJENI NA TRGATEV

Priloge za letošnjo trgatavo so v polnem teku. Po mnenju strokovnjakov, bo letošnji pridelek nekoliko večji od lanskega.

Prva letošnja berba »ranila«, »sportulke« in »modre frankinje« kaže, da bodo vinogradi na krškem območju dali nad pričakovani obilno kvalitetnega grozdja.

Kmetovalci bodo začeli z obiranjem šele oktobra, da bi z daljšim zorenjem dvignili odstotek sladkorja, nekatere gospodarske organizacije pa so z obiranjem nekaterih sort že začele.

Na Virštanskem področju pričakujejo, da bo letošnja proizvodnja vina presežala 27 tisoč litrov mošta. Podjetje »Vino« Brežice pa bo predvidoma odkupilo na Dolenjskem in Bizeljskem okrog 200 tisoč litrov. Največ kvalitetnih vin bo odkupila kostanjevska kmetijska zadruga v sodelovanju s Krško, okrog 500 tisoč litrov. Odkupovali bodo samo kvaterno-sortna vina in to postopoma. Kostanjevska zadruga je letos preusmerila odkup — na grozdje, da bi s tem onemogočila mešanje kvalitetnih sort z hibridi. Odkupna cena bo predvidoma nekoliko višja od lanske.

REPORTAŽNI ZAPIS

Ce bi se na to pot podala pred približno petimi leti, je potem, ko sva se z avtom bližala Celju, dejal šef gradbenega obrata Gozdnega gospodarstva v Celju, ing. Dušan Hus, potem bi si morala vzeti približno dva dni časa. Zdaj pa sva po zaslugi lepe ceste to pot opravila v nekaj urah.

Da, po zaslugi lepe ceste, po zaslugi gozdarskih cest, se nam čedalje bolj odpira Južno Pohorje. Postaja bolj dostopna ne samo gozdarjem, marveč tudi turistom. Če kje, potem sta si zlasti na tem prelepem koščku naše zemlje gozdarski in turistični delavec krepko podala roko. Tu se dopolnjujeta, ali bolje rečeno, tu je gozdar odprl turizmu svetlejšo perspektivo, mu dal možnost velikega razvoja. Prvi obrisi turizma so že tu; pa ne samo zaradi načrta o ureditvi rekreacijskega področja, marveč tudi sicer. Domačini ga čutijo in se ga oprijemljejo. Zavedajo se, kaj jim lahko prinese.

Cesta povezala interese

Cesti iz Zreč preko Boharine v Skomarje se bo v nedeljo, 20. t. m. pridružila še druga - v Resnik. Tako bo zdaj vsega skupaj na tem področju Pohorja okoli 19 km gozdarskih cest. In ko bo dograjena še cesta iz Vitanja na Rakovec, potem Južno Pohorje ne bo več tako oddaljeno; vsem nam bo blizu, zelo blizu, poleti in pozimi, skozi vse leto, saj so zlasti gozdarji zagotovili, da bodo ceste prevozne tudi takrat, ko bo ta pobočja pokrila bela snež-

na odeja. Svet okoli Skomarja in Resnika je čudovit, ljudje pa prijazni. Po svoje vabi tudi cesta. Četudi se dvigne na višino 900 metrov je zlasti ona proti Resniku in Kokolovemu travniku prava gorska promenada. Zanimivo je tudi to, da je speljana na meji med gozdnimi in kmetijsko obdelovalnimi površinami. Tako je povezala in združila vse interese ...

Foto: M. Božič

Inženir Dušan Hus, vodja gradbenega obrata Gozdnega gospodarstva Celje - zgoraj desno: del ceste proti Resniku

OB SEDEMDESETLETNICI

Poudarek raziskavam

Lanskega decembra je bil registriran Inštitut »EMAJL« v Tovarni Emajlirane posode. Skupščina podjetja je pred nedavnim sprejela sklep o prestavitvi štirih oddelkov iz sklopa tovarne v Inštitut »EMAJL«, hkrati s tem pa je dobil nekaj prostorov, kjer zdaj samostojno deluje. Da bi zvedeli kaj več o njegovi dejavnosti, smo zaprosili za razgovor v. d. direktorja tovariša inženirja Oskarja Hudalesa.

● Predvsem bi želel poudariti, da to za tovarno ni nekaj povsem novega. Doslej je že delovalo nekaj oddelkov, ki so se ukvarjali z raziskovalnim delom. Vendar so bili razmetani po vsem podjetju in njihovo delo ni bilo dovolj povezano in vsklajeno. Kljub temu pa so opravili nekaj pomembnih raziskav, predvsem razvojni oddelke na področju osvajanja novih oblik posode in novih izdelkov, na primer od-

preski za avtomobile, dalje laboratorij, ki je razvil tehnologijo izdelave vseh emajlov, tako da je tovarna od uvoza emajlov postala neodvisna, itd. Oba omenjena oddelka ter oddelke za mehanografijo in metalurški oddelke so dobili v inštitutu skupno stredo, tako da je lahko njihova dejavnost kar najbolj koordinirana.

Delo Inštituta »EMAJL« bo nedvomno zelo pomembno?

● Vse razvojno-tehnološke raziskave bodo tesno povezane s samo proizvodnjo, saj služijo razvijanju proizvodnje tako po obsegu kot po kvaliteti. In sploh predstavljajo razvojno-tehnološke raziskave eno primarnih nalog naše prihodnje raziskovalne dejavnosti, ki je bila doslej žal zapostavljena in ji bomo dajali odslej vse večji poudarek. V inštitutu je sedaj zaposlenih 50 ljudi, predvidevamo pa, da bo v končni fazi zaposlenih 70 ljudi. To je največji industrijski inštitut v emajlirstvu v Jugoslaviji, prvi inštitut v Celju in mislim da ni treba posebej poudariti, da je to ena pomembnih pridobitev ob veliki obletnici podjetja. Inštitut bo sprva zadovoljeval le potrebe podjetja, pozneje pa se bo njegova dejavnost razširila v skladu s potrebami.

Ste že naleteli na kakšne težave?

● Težave so povsod. Naše delo je pa olajšano v toliko, da lahko zasledujemo izdelke od začetne do končne faze, ker je proizvodnja v tovarni heterogena. Tako so dane možnosti za raziskave vseh vrst. Posebno pozornost bomo posvetili raziskavi izhodnih materialov, pločevine in emajlov, ki so osnova za emajlirstvo. Ukvarjali se bomo tudi s problemi, ki proizvajalce neposredno ne zadevajo, dalje z nalogami, ki niso v neposredni zvezi z emajlirstvom, npr. problematika varjenja, problematika izdelave orodij ipd.

Kako je s finančnimi sredstvi?

● Delno so zagotovljena z zakonom o financiranju znanstvenih ustanov, tovarna bo odobrila posojila, sčasoma se bodo pa formirala tudi lastna sredstva inštituta.

Sedaj pa sanacija

Kolektiv tovarne usnja v Soštanju se je v okviru prisilne uprave znašel v položaju, da postopoma krene na pot k izboljšanju hudo zavoženega stanja. Nad 222 milijonov nekritično izplačanih osebnih dohodkov v letošnjih prvih sedmih mesecih, nekritični osebni dohodki za avgust, september in oktober v višini 45 milijonov ter negativna razlika v neplačani realizaciji okrog 79 milijonov predstavljajo izgubo podjetja, ki jo bodo krili z najetjem 10-letnega kredita z 1-odstotno obrestno mero.

Vzporedno z vlaganjem naporov za povečano proizvodnjo in storilnost pa se bodo preusmerili na izdelavo proizvodov, ki vsebujejo v svojem sestavu primeren odstotek viška dela in ki so iskani na domačem in tujem trgu.

Trije elementi so sedaj najbistvenejši: spremenjen asortiman, tehnične opremljenosti s sodobnimi sredstvi ter zmanjšanje režijskega

osebja, ki je bilo v dosedanjem sestavu izredna obremenitev kolektiva, skoraj 200 let stare tovarne.

S sredstvi amortizacije bodo nadomestili že izrabljena osnovna sredstva, ki jih ni malo v tovarni. Problem razširjene reprodukcije zaenkrat ostane sicer nenačeto vprašanje, kajti kolektiv v sanacijskem obdobju ne bo mogel ustvarjati pomembnejšega čistega dohodka.

RAZGOVOR PRED KONGRESOM ZKJ

Odraz dela je v štandardu

IZ RAZGOVORA O PREDKONGRESNI AKTIVNOSTI IN DELU KOMUNISTOV - PROIZVAJALCEV V KMETIJSTVU Z DIREKTORJEM KMETIJSKE ZADRUGE VIDEM-KRSKO, TOV. STANETOM NUNCICEM.

V predkongresni dejavnosti Zveze komunistov, so komunisti dali poseben poudarek svojemu delu. Kako se odraža ta dejavnost med komunisti v kmetijski proizvodnji?

● S povečevanjem odgovornosti, nenehnim zboljševanjem lastnega dela ob spremljanju in vnašanju uspehov v kmetijsko proizvodnjo, pri izboljšanju tehnološkega procesa, uspešnem dokazovanju samo z uspehi pravilnosti kmetijske politike, izenačevanju materialne baze delavca v kmetijski proizvodnji, ki mora biti enakovreden industrijskemu (ne samo po delu). To je osnovna naloga komunistov, ne v predkongresnem obdobju — temveč sploh!

— Predlog sprememb in dopolnitve statuta ZKJ je vnesel v predkongresno dejavnost obilo živahnih razprav med komuniste in občane. Kaj vi pričakujete od teh razprav in od dopolnitve statuta?

● Spremembe in dopolnitve statuta bodo po mojem mišljenju vnaprejšje demokratizacije večjo razgibanost dela. Veliko komunistov je še vedno preveč »ukvirjenih« v napačno pojmovanje načel. Komunisti moramo v svojem delu načelnost in mit o sebi razbiti, čutiti moramo večjo — individualno — odgovornost do svojega dela in družbe v smotir napredka. Prepogosto se posamezni komunisti skrivajo za kolektivno odgovornostjo ...

Ta premik ne bo storjen čez noč, vanj bo treba vložiti ogromno konstruktivnega dela, ki pa bo popla-

Čutimo, da za nas skrbijo

Preteklo nedeljo je občinski sindikalni svet v Brežicah organiziral sestanek sezonskih delavcev, ki so zaposleni na območju brežiške občine. Odziv je bil uspešen. Prišli so delavci iz brežiške opekarne, Kmetijsko gospodarskega posestva Brežice, kmetijske zadruge v Brežicah, iz podjetja Pionir (Novo mesto) obrat v Brežicah in drugi.

Namen sestanka je bil, da seznanijo sezonske delavce s problemi brežiške komunne in jih vključijo v tvorno celoto.

O problemih je sezonce spregovoril predsednik občinske skupščine Milan Sepetavec.

Da bi navezali čim tesnejše in pristnejše stike so po sestanku skupaj odšli na obisk posavskega muzeja, kjer so sezonski delavci pokazali veliko zanimanje; posebej jih je pritegnil oddelke ljudske revolucije, saj so med sezonce bili mnogi borci.

Razveselili jih je obisk Titovi hiši v Kumrovcu. Z globoko ljubeznijo so si ogledovali notranjost hiše; podobno pa jih je navdušil kumrovski muzej.

Kratko ekskurzijo pa so zaključili na Bizeljskem, kjer je občinski sindikalni svet počastil sezonske delavce s skupnim kosilom.

Prav takšni načini spoznanja in povezovanja bodo lahko rodili sadove, kajti šele takrat, ko bodo sezonski delavci čutili, da niso zgolj delovna sila, bodo lahko v okviru naših skupnosti prispevali k čim boljšim delovnim uspehom.

I Živic

INTERVJU S KOLEGOM MILANOM BOŽICEM

KRAMLJANJE OB 10-LETNICI

— Daleč nazaj je že tisti čas, zato ne zameri pozabljivosti. Kako je že bilo, da je radio Celje zagledal luč sveta?

● Očetovstvo mu je dal takratni ljudski odbor celjske mestne občine, za botra pa mu je bil zbor štajerskih partizanskih brigad na Ostrožnem. Zato je bilo tudi rojstvo nadvse veličastno. Nič se ni otepal tega novorojenčka, vsi so bili nanj ponosni in ga temu primerno negovali.

— Z letošnjim letom postaja radio teenager. Kakšne so bile težave pri njegovi rasti in katere otroške bolezni je vse prebolel?

● Spočetka je bil to zdrav in okrogličen otrok, poln smeja in zdravja. Otroške bolezni so se ga izogibale. Toda čedalje bolj je odrasčal, toliko bolj so mu lica plahnela. Tako so ga prve bolezni napadle šele pred leti. Diagnostiki pravijo, da mu pešajo notranji organi, da pa tudi okolje ni primerno za njegov

zdravi razvoj. Kdo ve, kaj bo še vse iz tega. Menda bo potreboval pravega ranocelnika.

— Dokaziva, da statistika ni suhoparna in da lahko mnogo pove. Prosim te za najznačilnejše podatke iz desetih let?

● Statistika lahko res veliko pove in včasih se zdi, da tudi naš radio preveč govori; koliko pove, je težko reči. Sprva je bil bolj redkobeseden, omejeval se je le na desetminutne kvečjemu petnajstminutne govore na dan. Zdaj pa se ga loteva bolezen modernega časa. Čedalje več ima povedati. Tako bosta že letos govorni in glasbeni del v skoraj enakopravnem položaju. Je pač lokalisti!

— Kako si kot odgovorni urednik radia kos reševati in vsklajevati stališča in hotenja v redakciji radia?

● Nič lažjega kot to. Naša redakcija je najbolj homogen kolektiv v Celju, v okraju in najbrž v... Ne pozna notranjih nasprotij, različnih hotenj, stališč in kaj vem še vse. Začenja in konča se pri meni.

— Sliši se, da zadeve okoli očetovstva pri radiu kljub desetletnici še niso čisto jasne?

● Prav imajo tisti, ki tako zvonijo. Zaradi reorganizacij, decentralizacij, intervencij in še kopice tako čudnih besed, se je krušni oče izgubil. Zdaj ga spet iščemo in če bo šlo vse po sreči, ga bomo vsaj do konca leta našli in se mu veselo obesili za vrat. To bo ganljivo srečanje!

— Kdaj si bil v času svoje, ga delovanja pri radiu najbolj zadovoljen in vesel?

● Takrat, bilo je pred približno šestimi ali sedmimi leti; ko sva s tehnikom Marjanom prekinila sobotno večerno oddajo ljubljanske matične

postaje in sva najprej jaz, zatem pa moja žena poslala v celjski eter nujen klic krvodajalcem. V bolnišnici je namreč ležal težko ponesrečeni rudar iz Hrastnika. Apel je uspel. Čez nekaj minut se je v bolnici oglasilo nad trideset prostovoljnih krvodajalcev. Vsi so ponujali kri, da rešijo rudarjevo življenje. In v resnici so mu ga rešili po zaslugi transfuzij in večše kirurgove roke.

— In kdaj najbolj razočaran, pobit?

● Kadar so notranje motnje tako močne, da radio ne spravi iz sebe glasu.

— Česa si, v službenem življenju seveda, sploh ne znaš predstavljati, če bi se ti zgodilo?

● Če bi se našel nekdo od odgovornih in rekeli: celjski radio se lahko preseli v nove in primerne prostore, pa tudi denarja za nabavo nove opreme aparatov in za normalno delo bo dovolj.

— Koga bi, če bi prišel kdaj v poštev za rotacijo ali reelekcijo, predlagal za svojega naslednika?

● Človeka z močnimi živci in taksnega, ki ne bi nehal delati ob dveh popoldne. Sicer pa, počakaj, da pomislim, če imam kakšnega sovražnika.

— In odgovor po svobodni izbiri?

● Rad bi, da bi opravičili z delom tisto navdušenje, ki je vladalo ob ustanovitvi celjske radijske postaje.

J. KRAŠOVEC

ŽIVLJENJE V ŠTEVILKAH

TUDI ŠMARČANOV JE VEDNO MANJ

Šmarska občina je kmetijska, vendar je v njej vsako leto manj kmetov. Industrijski razvoj trga ljudi od zemlje. Pred štirimi leti je bilo med 31.552 občani še 21.263 v kmetstvu, lani pa samo še 17.713. To pomeni, da se le 57,1% šmarskega prebivalstva ukvarja s kmetijstvom, kar je za 10% manj kot 1960. leta. Takrat je bilo zaposlenih 3.776, lani pa že 4.251 občanov. Naravni prirastek je upadel od 263 v starih letih na 112 oseb. Povprečno se je v zadnjih letih izselilo 305 oseb letno, kar kaže, da se letno izseljuje iz šmarske občine 1% prebivalcev. Vsekakor pa so v občini dosegli občuten napredek, kar se kaže v boljšem življenju ljudi. Veliko še pričakujemo z modernizacijo obsoveljske ceste, ureditvijo turizma ter v kmetijstvu.

I. B.

STROGA TIŠINA

NA OBISKU V KOZJEM PRI KARLU BRAČUNU

Zadnji tovarniški dimnik je že pred več kot uro ostal za nami. Premetavanje avtobusa po makadamski cesti je potnike uspavalo, razen sprevodnika, ki se je šel moralno vzgojo z neko potnico. Soseda na desni, vitko črnolaso dekletko si je tu in tam nategovalo krilo čez razgaljena meča in z velikimi črnimi očmi sanjavo opazovalo okolico.

Kozje, petintrideset minut postanka. Ko sem se pred pošto dvakrat zavrtel okoli svoje ose, se je pred mano razgalil trg, ki je bil ves v zastavah. Ob spomeniku so bili rdeči nageljni...

Za trenutek sem ustavil starejšega občana in ga pobara, kje bi lahko srečal Karla Bračuna.

»Karlaaa? V kinu ali v brivnici!« je nejeverno zamahnil, se obrnil in odšel. Brivnica je preko ceste. Potrkal sem. Zaprt. Skozi okno postaje LM me je opazoval starejši milčnik. Našitki na ramenu so se bleščali v soncu. Čakal sem na slučajnostnega občana... Mlado dekletko. »Oprostite, kje bi...«

Zavil sem s trga po cesti proti Podsredi, na gradbišče nove šole. Se štirindvajset minut. Ob mostu sem zagledal veliko občanov, ki so vihteli lopate in krampe. Z aparatom, pripravljenim na »klips« sem se približal. Med prostovoljnimi graditelji šole ni bilo »opisanega« Karla. Kolega je pripravil aparat. »Trenutek« je nekdo zavpil, »da si pripravim lopato.« Se osemnajst minut. »Pazi, da ne bo razneslo aparata.« »Klipsis« in še enkrat »Klipsis«. Glej no, ni ga! Nazaj v brivnico! Odprto. Karlo je švigal s škarjami okrog male glavice. Soseda iz avto-

busa je prekrizanih nog čakala na vrsto, ne na britje! Naj mi bo odpuščeno, razgovor s Karлом sem vodil kar med britjem.

»To je že tako daleč, deveti september pred dvajsetimi leti! Stiri najst dni pred tem sem pobegnil iz Gradca s pozivom v nemško vojsko. Preko zvez ilegalnega odporiškega gibanja za katerega smo zbirali razne materiale, sem dobil zvezo z domom. Takoj po prihodu na Kozjansko sem se priključil brigadi Mirka Bračiča. Bilo je v času priprav za napad na Kozje.

Napad je bil določen na noč 9. septembra. Napad na dobro utrjeno policijsko postajo »Vermašafta« naj bi izvršili trije bataljoni 13. brigade Mirka Bračiča. Določeni sem

bil za vodiča prvega bataljona, ki bi naj napadel postajo Vermašafta. Previdno, v moreči tišini smo se peš za pešjo, hišo za hišo približevali trgu...

Nenadoma je na obronku, desno iznad nas zaropotalo. Čudno bobneč, se je zamolklo ropotanje približevalo trgu. Nemo smo zrl v temo pred sabo, nastala je tišina.

»Proklete, naprej«, je siknil nekdo v temi. Vsi trije bataljoni bi morali napasti ob pol enih. Na trgu je bilo vse mirno. Plazil sem se ob stenah hiš. Nekje za sabo v temi sem slutil tovariše. Ob steni pošne stavbe sem se previdno potuhnil. Nekaj metrov naprej je bil na zid prislonjen vojak »vermašafta«. Nekaj trenutkov, ki so trajali večnost je bilo proklemansko tiho, nato pa je zaropotalo. Trg je sijal od eksplozij granat... Sele po požigu stavbe so se predali... Borba je trajala noč in dan, potem so Nemci dobili pomoč. Morali smo se umakniti.

Sele naslednji dan smo zvedeli, kaj je pred napadom v tisti strahotni tišini ropotalo. Tretji bataljon je imel v svojem sestavu tudi godbo. Bobnarju se je ob plezanju na hrib izmuznil boben....»

Se tri minute. Želite kremlo? Hvala. Veste, moramo hiteti, je dejal Karlo, udarnikom pri gradnji nove šole moram nesti vino. Kaj hočemo, član pripravljavnega odbora sem, kinooperater, frizer... Pograbil je steklenice in šel. Jaz tudi. Pozneje sem ga videl iz avtobusa kako je hitel proti gradbišču, na katerem so se v soncu lesketali krampi...

J. Sever

UMRL JE Vinko Manfreda

Pred dnevi je umrl v Laškem Vinko Manfreda, ki se je rodil 12. jul. 1887 v Lomu pri Mostah na Soči. Zaradi fašističnega nasilja se je moral leta 1928 izseliti v Jugoslavijo. Naselil se je v Radobljah pri Laškem kjer je, razen med zadnjo vojno, kmetoval vse do svoje smrti.

Leto 1941 je prineslo pokojnemu Vinku Manfredu zopet preganjanje. Kot nacionalno čuteč Slovenec je postal okupatorju nezaklen, zato ga je med prvimi izselil na Hrvaško.

V izgnanstvu se je kmalu povezal z napredno mislečimi ljudmi in se že v času svojega izgnanstva vključil v Narodnoosvobodilno fronto.

Ljubezen do rodne grude je znal vcepiti tudi svojim otrokom, zato ni slučaj, da so se vsi njegovi otroci vključili bodisi kot aktivisti bodisi kot aktivni borci v Narodnoosvobodilno borbo.

Pokojni Vinko Manfreda se je v letu 1945 po vrnitvi iz izgnanstva kljub slabemu zdravju lotil z vso vno obnovno svojega posestva. Prav rad je vedno sodeloval tudi pri obnovi porušene domovine. Razumel je povojne težave, zato je pri njem našel vsak gospodarski ukrep in popolno razumevanje, pri izpolnjevanju obvez do skupnosti pa je bil kot kmetijski proizvajalec vedno med prvimi.

Sodeloval je tudi v organizaciji Socialistične zveze delovnega ljudstva, v organizaciji Zveze borcev, v organizaciji RK in v kmetijski zadruzi.

Kljub boleznim je bil vedno dobre volje, za vsakogar je našel lepo besedo, v danih trenutkih pa je bil med prvimi, ki je nudil pomoč, če je bilo treba, zato ga bomo ohranili vsi v najlepšem spominu.

»Spomini, spomini! Razumeš!« je pisalo v potnem nalogu; bil pa je že večer. S svinjsko pečenko sem pri Filačevi Nati ometel železno pajčevino, moja beležnica pa mi je s praznino porajala dvoine, ki sem jih krotil z rebulo. Še enkrat sem pogledal v prazen kozarec, poltlo brunad: »... kjer izvira zlato in se razliva srebro...« ter odšel k šanku.

In glej; našel sem zlato žilo!

Pocukal me je za rokav. »Kaj praviš, Filačeva Nata me je spoznala in to po dvajsetih letih!« mi je dihal v obraz. Poteze mladeniča v sivem okvirju las — »Pogljajnov kurir sem bil!«

»Čudovito!« sem kriknil, potegnili beležnico ter sklenili, da ga ne pustim, dokler mi ne bo vsega povedal.

»A, radovedneži!« se mi je zasmel Jurček. »Toda nekaj imam zate.« Pridi. Ženo sem zaupa! Čehu — boš videl, kako lejšta lant je!»

Le kdo je Čeh, sem premišljal, ko me je vlekel k Zadružnemu domu, kjer je nadirno valovala množica, ki je prišla iz vseh krajev Slovenije v Gornji grad, da jutri podoživi srečo izpred dvajsetih let.

TU SO MOJI

»Tu ga imaš!« je dejal Jurček in mi porinil v roke zagorelega blondinca. Že prve besede so me prepričale, da je

TOVARISKO SREČANJE V PLANINSKI VASI

Krajevna organizacija Zveze vojaških invalidov Planina pripravlja praznovanje 20. obletnice v spomin na dan ko je okupator požgal vso Kozjansko od Buč do Jurklostra. Srečanje bo 4. oktobra 1964 v Planinski vasi.

Pripravili so kulturni spored in partizanski miting. Čeprav vabijo k udeležbi invalidi, so zelo zaželeni tudi vsi drugi delovni ljudje, zlasti pa partizani, čeravno so odnesli iz boja zdrave kosti in kožo.

...KJER IZVIRA ZLATO IN SE RAZLIVA SREBRO... OD FILAČEVE NATE DO FRICELJNOVEGA ŠANKA

resnično Čeh.

»Kako si prišel v slovenske partizane?«

»V Gradcu sem bil na prisilnem delu, pa sem zbežal. Ko smo zavzemali Gornji grad

sem bil že komandir čete. Sediva. Tako. Spomini, praviš. Hm! Tu so moji prijatelji in Savinjska dolina je moj drugi dom. Veš, ko smo osvobodili Gornji grad, sem dobil nalogo,

da peljem »bürgermeister« Haudeka na sodišče. Narod vzdolž poti je hotel svojo sodbo in malo je manjkalo, da bi jo še jaz skupil. Haudek je bil zverin in razumel sem razjarjeno ljudstvo. Toda mene je vezal ukaz!«

Med nama se je znašel kurir Jurček. »Moja partizančka sta že zaspala!« Obraz se mu je od sreče razpotegnil kot harmonika. »Sta kaj videla ženo?« je še vprašal in večer kurir se je že izgubil med množico.

»Na, kje pa so sedaj moji? Pojdiva jih iskat!«

KRAVE NAZAJ!

Blížala sva se Friceljnovemu šanku. »Glej, tamle pa je naš vrhovni Ham-ham! Lipah! Topli, majčkeno dvignjeni glasovi. Že smo se rokovali.

Stane Škrabar je postrani pogledal mojo beležnico in dejal: »Korel — če hočeš kaj zvedeti od intendanta IV. operativne cone, se motiš; bom raje jaz kolegiatnejši. Veš, ko je danes križaril s svojim avtom po Savinjski, ko kmetje že od daleč vpili: Lipah, kra-ve nazaj!« V gramklem krotko-

tu smo postali vsi prijatelji. Lipah (Jože Humer), Braškar (Stane Škrabar) in Zora Saksida — obveščevalka.

Spomnil sem se, da nisem »Korel« in sem Stanetu to namignil. »Kaj se bo jezil. V naši brigadi je zdravnik vse lante imel za Korle, dekleta pa za France.«

Stari Fricelj za šankom je pritresel od nekod odličnega cvička — »nimam ga ravno odveč, a za takšne lante, ga bo šel!« je pomežiknil. Zora pa je komandirala: »Turško! Ampak najmanj za kahlico jo mora biti!«

UREDNIK TREH LISTOV

»Nekam mlad si mi videti, Korel!« je dejal Škrabar. »Seveda, danes je vam, novinarjem, lahko. A veš, da sem v tistih časih bil urednik, stavec, meter in novinar kar treh listov. Pod bukvo sem ustvarjal s strojem na kolenih in stavil in tiskal. Ne verjameš. Izdajal sem Štajerskega kurirja, Partizanski Toti list in revijo Nova beseda. (Stane Škrabar je danes direktor ČP Primorski tisk). Takrat pa je bil vodja propagandnega oddelka IV. operativne cone.

Obrnil sem se k Zori. Njene temne oči so v luči reflektorjev imele svojstven sijaj. »Kakšno epizodo iz tistih dni?« Srebal je kavo in molčala.

PEST KRHLJEV

Pa me je rešil Stane. »Zora je naš ambasador. Skoraj ga

ni Tomšičevca, ki bi prišel v Ljubljano in ne bi poiskal Zore.« Začutil sem, da je Zori nerodno. »Vidiš,« je nadaljeval Stane. »Nje je nerodno, čprav ima zlato srce! Pomolčal je, čez čas pa je nadaljeval.« Bilo je v Velunjskem grabnu. Prebijali smo se iz Plešivca na Sentvid. Bil sem ranjen. Zora pa je ravnokar iz bližnje hiše prinesla pest krhljev. Že se je pripravljala, da jih začne zvečiti, ko me zagleda, pristopi in mi jih stisne v medlo pest. — Na! Ti si izgubil toliko krvi!«

PREVEČ ADMINISTRATIVNO...

Lipah pa je ves čas molčal, kot da se je sprehajal z mislimi v dnehi, ko je Gornji grad bil prestolnica malega »oloka svobode.«

»Ali večkrat zahajaš v Savinjsko!« sem ga prekinil.

»Večkrat! Veš, zdi se mi, da s temi ljudmi, ki so toliko žrtvovali, bili pripravljani dati zadnjo prgišče hrane in bili toliko gostoljubni, postopajo čestokrat preveč administrativno. Marsikdo še davčes nima urejenega življenja.«

Friceljnovoga cvička je zmanjkalo. Bila je že sedelja.

Razšli smo se v jutro, ki je prinašalo naplavine bogatih, najbogatejših spominov. Lantih vrednost ne preminj in ko sem odhajal, sem vedel, da sem našel listo mesto... Kjer izvira zlato in se razliva srebro... J. Klančnik

GLEDALIŠČE MORA BITI PRED OBČINSTVOM

IZ RAZGOVORA Z UPRAVNIKOM SLG BRUNOM HARTMANOM

LETOŠNJI OKVIRNI REPERTOAR CELJSKEGA GLEDALIŠČA OBSEGA V CELOTI 10 DEL. NOVOST NOVE SEZONE BO V TEM, DA BO ODPADEL NEDELJSKI POPOLDANSKI ABONMA, NAMESTO TEGA PA BO DO UVEDLI VEČERNI ABONMA PO ENOTNI CENI 100 DINARJEV.

»Kakor prejšnja leta,« je dejal upravnik Bruno Hartman, »smo se tudi letos odločili za okvirni repertoar, in to predvsem iz dveh razlogov: prvič, ker je spričo maloštevilnosti ansambla trden repertoar težko izvajati, in drugič, da pač lahko tej okoliščini prilagajamo posamezna dela. Ta način je navsezadnje v veljavi v vseh slovenskih gledališčih. Kar zadeva sam repertoar, menim, da mora biti raznorod in ne zgolj panorama vase zaprtih del; mora biti izpovedno hotenje, bodisi po idejni plati bodisi po umetniški realizaciji. S poenostavitvami, češ da je nujno igrati cenena komercialna dela, se ni mogoče strinjati. Prav tako ni mogoče našega gledališča repertoarno enačiti z ekskluzivnimi gledališči po svetu. Naš namen je, da bi igrali vredna dela, ki bi sodobnemu času in prostoru nekako sozvanjala; da bi bilo gledališče vedno pred občinstvom, nikakor pa ne, da bi capljalo za njim. Gre predvsem za odzive, ki so pač v različnih ambliantih različni. (Medtem ko je recimo Dragega lažniva celjsko občinstvo solidno sprejelo, je v Sentjurju popolnoma pogorel.) Žal pa letos nimamo nobene nove slovenske drame. Razlogi za to so različni in jih moremo iskati predvsem v naši splošni situaciji. Prizadevamo si sicer negovati domačo dramsko tvornost, toda vprašanje je, če smo pri tem dolžni zapostavljati tudi kvaliteto. Eden izmed vzrokov pa je napoved v tem, da naše gledališče ne more avtorjem njihovih stvaritev honorirati kot druga gledališča.«

Da bi bil letošnji repertoar čimbolj zanimiv, sega v dokaj različne nacionalne okvire. Tako bo SLG po daljšem času zopet uprizorilo Cankarja — Kralja na Betajnovi, ki bo posvečen proslavi 20-letnice osvoboditve (s tem delom je namreč slovenska družbena problematika do leta 1945 izčrpana.)

V VELENJU:

filmsko gledališče

Pretekli ponedeljek so v kulturnem domu v Velenju odprli filmsko gledališče. Pred leti je tovrstno gledališče za kratek čas zaživelo v Celju (pod okriljem delavske univerze), vendar pa ni bilo dovolj razumevanja in zanimanja zanj.

Velenjčanom in okoličanom bo z novim gledališčem dana možnost, da bodo prisostvovali bogatemu izboru kvalitetnih premierskih filmov vseh zvrsti. Predstave bodo vsak ponedeljek ob 20. uri. Po možnosti se bodo teh predstav udeležili tudi protagonisti slovenskega filma, predvsem pa filmski kritiki, ki bodo publiki posredovali svoja mišljenja in vtise o predvajanem filmu.

Uvodna premiera je bila Stiglicev film »Ne joči Peter«, ki je na letošnjem puljskem festivalu zasedel tretje mesto. Polna dvorana kulturnega doma daje slutiti, da bo tudi v

USPEHI CELJSKE DELAVSKE UNIVERZE

V ponedeljek je bila v prostorih Delavske univerze v Celju svečana seja Upravnega odbora te izobraževalne ustanove.

Seja je bila posvečena pregledu rezultatov, doseženih v času zadnjih dveh let. Upravni odbor je ugotovil, da je bilo delo Delavske univerze izredno plodno, zlasti še v zadnji delovni sezoni in da so organizirali vrsto zanimivih izobraževalnih oblik. V tem času so tudi rešili nekatere probleme, ki so nekaj časa ovirali uspešno delo ustanove. Predvsem velja omeniti problem prostorov, ki je sedaj zadovoljivo rešen.

Upravni odbor, ki mu je tudi potekla mandatna doba je bil na tej seji razrešen, sicer ni rešil vseh problemov, ki so se pri delu pojavili. Reševal jih bo svet ustanove, ki bo izvoljen v naslednjem mesecu. Za uspehe, dosežene pri delu, je Upravni odbor izrekol pohvalo celotnemu kolektivu Delavske univerze.

S polic študijske knjižnice

Pampana E.: A Textbook of Malaria Eradication. London, New York, Toronto 1963. S. 24908.

Aver A. J.: Problem saznanja. Beograd 1963. S. 24890.

Frisch K. von: Sredi življenja. Ljubljana 1963. S. 2415.

Humanizam i socijalizam. Zagreb 1963. S. 24907.

Moore G. E.: Principi etike. Beograd 1963. S. 24891.

Sovák M.: Vaspitni problemi levorukosti. Beograd 1962. S. 19244/52.

Stručno obrazovanje kadrova u privredi. Beograd 1963. S. 21254/15.

Kosovac N. Dž.: Obeštećenje jugoslovenskih žrtava nacizma. Beograd 1964. S. 22992/69.

Mooser C. A.: Metodi anketiranja u istraživanju društvenih pojava. Beograd 1962. S. 24127/2.

Iz svetovne klasične literature bomo v letošnji sezoni lahko videli Shakespearov Vihar, delo, ki dobro ustreza nekaterim problemom sodobnega sveta in ki ga bodo skušali odtegniti stari romantični interpretaciji. Iz velike literature bo tudi dramatisacija Zločina in kazni F. M. Dostojevskega, ki naj bi skušala odgovoriti na problem človeške odločitve, premaganje strahu in njegovega uresničevanja v zločinu. Analiza bo vsekakor zanimiva za današnji čas, ker ne bo zgolj posnetek Dostojevskega. Iz srbske literature je gledališče uvrstilo v repertoar Velimira Lukića Veliko življenje kralja Osvalda, to je tragikomično farso, ki je veljala za najboljšo predstavo na festivalu malih odrov in ki govori o neskladnosti med formo in vsebino fenomena oblasti v sodobnem svetu. Od tujih avtorjev so v letošnjem repertoaru zastopani še Willis Hall z igro Sedem jih je bilo, ki obravnava etične transformacije sodobnega sveta. Nadalje bosta v celovečerni predstavi zastopana nemški avtor Martin Walser z Ovinikom in Španec Jose Ramon Sender s Fotografijo — dve krajši deli, ki nekonvencionalno obravnava sodobni zakon. Okvirni repertoar vključuje naposled kriminalno igro Marie Octobre avtorjev Roberta, Duviviera in Jeansonna, ki odkriva uboj v francoskem odporiškem gibanju po petnajstih letih. Komični del repertoarja pa bo posvečen poljskim avtorjem s satiričnim večerom Smeh ni greh, spopolnila pa ga bo komedija o zamenjanih moralnih profilih Moji trije angeli Sama in Belle Spewacki ter komedija Nircana Krasna Nedeljska ljubezen, sicer bulvarika, toda ne brez določene šoli. Za mladino bo v letošnji sezoni gledališče uprizorilo eno samo predstavo, ki pa bo obsegala dvoje del — Andersenova Cesarjeva nova oblačila in Nakamure Sinčićja Pojočo skrinjico.

Velenju slednjic prebita tudi ta vztrajna zapornica med prebivalstvom in doslej znano praznino ob večini kulturnih prireditvah. Otvorivene predstave filmskega gledališča se je udeležil predsednik republiškega sveta Svobod in prosvetnih društev tov. Babič, tajnik republiškega sveta Svobod in prosvetnih društev tov. Robida ter znan filmski publicist Branko Šömen.

J. Klančnik

Za učnovzgojno prakso, ki zajema v učnovzgojni proces čedalje večjo množico mladih ljudi in v učnih programih reševanje novih in novih učnovzgojnih problemov, je psihologovo sodelovanje že zaradi tega nujno, ker je učiteljeva izobrazba in dejavnost usmerjena v oblikovanje mladega človeka v šoli, v učnovzgojno delo in pri tem ni vseeno, kakšen je njegov pristop in njegov odnos do mladega človeka, ki mu ga je družba zaupala v vzgojanje in izobraževanje. Moramo si priznati, da spričo modernizacije in industrializacije življenja pridobiva sodobna šola tudi pri nas ne samo na kvantiteti, marveč se nujno spreminja tudi kvaliteta šole. Vsak prehod pa je težak in se pojavljajo ob njem neke posebnosti, ki često morda niso videti preveč pozitivne. Dandanes npr. tudi pri nas na vsakem koraku tožimo, da mladina nič ne dela, da nima pravega odnosa do učenja, da nič ne zna ipd., razburjamo se nad včasih neresnim ali nelepim obnašanjem mladih ljudi, nad njihovimi nepravilnimi medsebojnimi odnosi itd. Pri tem pa opozarjamo na nemoč doma in poudarjamo vlogo šole, ki naj v spremenjenih okoliščinah življenja pomaga mlademu človeku na njegovi nadaljnji poti za uspešno vključitev v družbeno življenje. Učitelja kot duhovnega oblikovalca mladega človeka spremlja najodgovornejša naloga in njegove vloge v naši družbi zaradi tega ne smemo v nobenem primeru podcenjevati. Je pa res, da so pogoji učiteljevega dela mnogo težji kot so bili v dobi, ko se je šolalo malo otrok in mladine in je bila nepismenost v Jugoslaviji 80-odstot-

Prpriave na novo gledališko sezono so v polnem teku. Gledališče je letos angažiralo 4 nove igralce — Branka Grubarja, Stefana Volfa, Draga Kasteleca in Minu Kjutrovo. Kljub temu pa je še vedno nekaj težav: pogodbe nista obnovila Tone Solar in Stanko Potisk, ki služi vojaški rok. Vtem ko odhaja Breznik v JLA, sta dve igralki na porodniškem dopustu, s čimer se je moški del ansambla povečal za 2, ženski pa za 1. Če naj bi gledališče imelo v perspektivi 20 igralcev, bo treba za to vsekakor nuditi možnosti in ustvariti pogoje!

V zvezi z novo gledališko sezono je gotovo spodbudna odločitev o ukinitvi nedeljskega popoldanskega abonmaja in uvedbi večernega abonmaja po enotni ceni 100 dinarjev. Gledališče se je zato odločilo, da bi res vsakomur omogočilo ogled predstav. Hkrati je to tudi poskus, da bi pritegnili čimveč obiskovalcev, kajti zlasti abonma delovnih organizacij se ni obnesel. Hribar

NEKAJ JE NAROBE

Šolska reforma je nedvomno prispela k temeljitim spremembam v osnovni šoli. Osipanje učencev je manjše in marsikje se že približuje rezultatom, ki jih predvideva ometek perspektivnega razvoja šolstva v SRS, da bo najmanj 80% učencev doseglo osmi razred. Na šmarnskih šolah so v preteklem šolskem letu dosegli že 77,6%. Če upoštevamo še tiste, ki so napredovali z negativnimi ocenami, pa celo 85%. Čudno pa je vendar to, da je med posameznimi popolnimi osnovnimi šolami, kjer so približno enaki delovni pogoji, nenavadno velika razlika. Na eni so n. pr. pozitivno ocenili samo 65,4% učencev, na drugi pa 87,7%. Razlika je torej 22,5%! To je zaskrbljujoče. Kje torej ravna napačno? Ali pušča druga šola brez zadostne presoje učencev v višje razrede samo da dvigne odstotek učnega uspeha ali na prvi šoli nimajo posluha za otroka? Na eni šoli namreč znaša odstotek učencev, ki so napredovali z negativno oceno komaj 2,3%, na drugi pa kar 17,8%. Težko je najti odgovor, vendar pa vse kaže, da je tu nekaj narobe. Morda bi lahko dobili odgovor, če bi spremljali učence v prihodnjih letih, pri sprejemnih izpitih za šole druge stopnje, kjer bi njihovi uspehi ali neuspehi dali odgovor. Toda tudi to ni enostavno. Težko pa je doumeti takšne razlike, saj vzrok ne more biti v učencih samih, ki so si prav gotovo na vseh šolah v povprečju dokaj enaki.

Na šmarnskem ugotavljajo, da je najslabši uspeh pri pouku slovenskega jezika, matematike in tujih jezikov. Nedvomno pa se je splošna izobrazbena raven učencev dvignila in so zlasti medsebojni odnosi učencev in učiteljev boljši ter znanje uporabno življensko. Ugotavljajo pa, da bodo morali čimprej izenačevati delovne pogoje na šolah, usposobljati učitelje za pouk na višji stopnji, zmanjševati sodelovanje s starši in jim preplevati v neposredno vzgojno sodelovanje ter čimprej odpraviti večzmenjski pouk. Na torkovi seji bo o tem spregovorila še šmarna občinska skupščina.

ALBIN PODJAVORSEK

Šolska psihologija

na ali še večja, motenj (avtomobilizem, televizija, radio, film, šund literatura ipd.) pa skorajda ni bilo, vsaj ne v takšni meri kot danes. V teh kakovostno spremenjenih pogojih mora nuditi izdatno pomoč učitelju šolski psiholog.

Da bi uspešno ostvarili zahteve, ki so postavljene pred naše šole, predvideva Splošni zakon o šolstvu iz l. 1958 tudi službo šolskega psihologa. Dasi je priporočljiva takšna služba za vse šole, je za enkrat nujno, da bi jo uvedli vsaj za osnovno šolo, ki je pridobila v našem šolskem sistemu še posebno važno vlogo, posebno v dobi reformiranja našega učnovzgojnega dela. Za to bi lahko navedli vrsto razlogov, npr. šolanje velikega števila pubertetnikov v višjih razredih osnovne šole, zaposlenost obeh roditeljev, novi pogoji življenja v industrializiranih središčih, modernizacija življenja itd. Glede na to, da reformirana osnovna šola poudarja predvsem vzgojno vlogo učiteljevo, si zamisljamo sodelovanje psihologa z učiteljem šolskim delom predvsem z naslednjih vidikov:

1. Delo z učenci. — Ob vpisu v 1. razred osnovne šole bi moral biti vsak otrok zaradi prognoze njegovega nadaljnega razvoja tudi psihološko obravnavan. V psihološkem inštitutu v Ljubljani so ob financiranju Kidričevega sklada priprav-

ZDESETKANI V GORNJEM GRADU

»Bilo nas je 172. Pravcata kulturniška armada. Kamor smo prišli, smo vzgali. Borci so pravili: »Najbrž gremo jutri v akcijo!« mi pa smo komaj čakali, da so zapustili dvorano, kajti odvrženi čiki so bili za nas pravo bogatstvo....«

»Za spomin nas pritisni« je dejal Radovan Gobec. »Tu, v domu Partizana je bil naš kulturni hram.«

»Skoda, da stavba tako propada!« je pokritizirala vodja kulturnikov Vera Hreščak-Beblerjeva. »Vprašuješ, zakaj sem se odločila za Kajuho večer? Bila sem med redkimi preživeli iz kulturne ekipe XIV. divizije in sklenila sem, da predstavim Karlija tako kot sem ga doživljala.«

»Se še spominjaš, kako si nas pošteno ozmerjala, ko smo se ga v Mozirju nažehlitali!«

»Seveda. Kaj bi pa bilo, če bi vas Nemci takole v žakelj polovili. Saj ste na odru pocepali od vinskega navdušenja,« je odvrnila smeje.

Kulturniki smo bili posebna branža. Vsi so nas imeli radi in vsem smo bili v napoto,« je pribil vodja propagandnega oddelka Stane Skrabar.

»Na,« se je spomnil Joža Tržan. »Komandant Milenko pa je naredil najboljšo kupčijo, kar jih pomnim: 15 godbenikov nas je bilo v Kozjanskem odredu, pa je Milenko hotel imeti svojo godbo in nas je odkupil za 15 mitraljezov.«

J. K.

MENJAVA IZKUŠENJ

OBISK Z VARAŽDINSKEGA »NARODNOG SVEUČILISTA«

Poleg obširnega programa s področja izobraževanja, ki si ga je postavila celjska Delavska univerza, ustanova v precejšnji meri skrbi tudi za izobraževanje lastnih kadrov. Tako so se v poletnih mesecih vodje nekaterih oddelkov pri celjski Delavski univerzi udeležili seminarja, ki ga za tovrstne kadre organizira hrvaška zveza ljudskih univerz. Na tem seminarju, ki je bil v Poreču, so Celjani tudi navezali stike s predstavniki drugih podobnih ustanov in rezultat teh stikov je bil obisk vodij varaždinskega »Narodnega sveučilišta« v preteklih dneh v Celju.

Srečanje z varaždinskimi gosti je bilo predvsem namenjeno izmenjavi izkušenj, pridobljenih pri dosedanjem delu. V razgovoru so ugotovili da so nekateri problemi, s katerimi se srečujejo dan za dnem, obema enaki, da pa obstajajo tudi nekatere razlike v njunem delu. Tako velja omeniti, da celjska delavska univerza v veliki meri skrbi tudi za

strokovno izobraževanje, medtem ko varaždinsko »Narodno sveučilište« strokovnemu izobraževanju ne posveča toliko pozornosti. Za razliko od celjske delavske univerze, katere delovno področje so v precejšnji meri delovne organizacije, pa varaždinska ustanova posveča največ pozornosti kmečkim proizvajalcem. Le z vsestransko vzgojo kmečkih proizvajalcev lahko — po njihovem mnenju — pričakujemo večje uspehe v kmetijstvu.

Mimo tega obstajajo tudi razlike v pogledu financiranja obeh ustanov, kjer imajo Varaždinčani osebne dohodke uslužbenec povsem krite iz raznih skladov, pri kritju stroškov za posamezne akcije — predavanja, seminarji itd. — pa iščejo pomoč pri ustreznih forumih.

Potem ko so si gostje v ponedeljek ogledali še Celje in muzej revolucije, Velenje in Sempeter, so zvečer prisostvovali še svečani seji upravnega odbora celjske Delavske univerze. —jt

lje z učitelji pri sestavljanju različnih testov, npr. pri testih znanja, a šolsko in poklicno usmerjanje učencev zahteva sodelovanje posebno z razredniki 7. in 8. razreda osnovne šole in s tistimi strokovnimi predavatelji, ki kakor koli lahko vplivajo pri učencih na izbiro poklica. S smotrom čim boljše spoznavanja učencev, njih osebnosti, dela, motivacije pri delu itd. prireja psiholog za učno oseboje posvetovanja, predavanja itd.

3. Sodelovanje z roditelji. — Gre za sodelovanje z roditelji šolskih novincev, problematičnih otrok, premalo ali preveč nadarjenih, tistih, ki jim je potreben dodatni pouk, osebnostno motenih itd.

4. Sodelovanje psihologa pri šolskem delu. — Ze narava psihologovega dela v šoli je takšna, da mora sodelovati pri vseh šolskih akcijah s šolskimi organi, npr. s šolskim svetom, z učiteljskim zborom in tudi v posameznih komisijah.

Trenutno so naše šole s šolskimi psihologi še zelo slabo zasedene ali jih praktično skoraj nimamo. Perspektive v slovenskem, a prav tako tudi v celjskem merilu zaenkrat niso zadovoljive, prav nič rožnate. Potrebno pa bo že v bližnji bodočnosti

● zagotoviti ustrezno materialno bazo za organizacijo službe šolske psihologije po šolah,

● razširiti službo vsaj v večje (matične) šole ali v večje kraje oziroma v večja središča,

● poskrbeti za štipendiranje bodočih šolskih psihologov z zagotovitvijo čim ugodnejših materialnih pogojev.

DOM CELJSKIH UPOKOJENCEV

NEIZPOLNJENE SANJE

Pred dvema leti je dnevni tisk obravnaval potrebo gradnje Doma upokojencev v Celju kot neodložljivo nujnost, danes pa je zadeva še vedno v slepi ulici: ni dokončno določena lokacija, ni načrtov in podobno. Zadeva pa je nujna in se mora premakniti z mrtve točke, kajti v Celju in njegovi ožji okolici živi 6000 upokojencev.

Že od leta 1956. pišajo komunalni zavod za socialno zavarovanje 4 odstotke od pokojnin kot prispevek v občinski sklad celjske občine. To v osmih letih znaša okrog 300 milijonov dinarjev. Torej ne bi smelo biti finančnih zadržkov, kajti sredstva za gradnjo so.

Republiški svet za socialno varstvo je že razpravljalo o vprašanju oskrbe in nastanitve ostarelih in obnemoglih ljudi ter sklenil ustanovitev domov za upokojence zamenkrat vsaj v Ljubljani, Celju in Mariboru. V Celju je že začela komisija, ki je izdelala podrobne načrte za finansiranje in notranjo ureditev doma — potem pa je vse zapalo.

Javno pozivamo celjsko skupščino, da v zadovoljstvo upokojencev uredi to vprašanje.

Ivan Prekoršek

SE SEJE OBCINSKE SKUPSCINE BREZICE

NADALJEVALI BODO Z GRADNJAMI

Na zadnji seji občinske skupščine Brezice so največ razpravljali o problemih arondacije, zemljišč, vzreje plemenskih krav in gradnje. Dosljedno so že arondirali zemljišča v 300 primerih, kar pa je vzbudilo hudo kri in predsedstvo skupščine je v marsikaterem primeru moralo blažiti odnose med kmetijskim gospodarstvom in zasebniki.

Sklenili so, da bodo nadaljevali z izgradnjo bolnišnice, šole na Veliki Dolini in Čateških toplic. Vso skrb pa bodo posvečali turizmu in gostinstvu; uredili pa bodo tudi avtomatsko telefonsko centralo v Brezicah ter zgradili prepotrebno tržnico.

D. V.

VLOM V TRGOVINO „FOTOLIK“

V noči od torka na sredo je zbudil prebivalce Tomšičevega trga žvenket razbitega stekla. Ko so pogledali skozi okna, so opazili, da sta povzročila ropot dva neznanca, ki sta razbila šipo na izložbi trgovine »Fotolik«. Nepridiv-

prava sta hotela pobrati iz izložbe razstavljene fotoaparate.

Toda ljudje, ki so začeli gledati skozi okna so ju preplašili, tako da izložbe nista utegnili izprazniti, ker sta morala zbežati. V naglici sta pobrala aparat, ki jima je bil najbližji — foto-

kamero »Qvarca«. Nato sta se vsedla na kolesi in se odpeljala. Takrat se je znašel na mestu vloma tudi že miličnik, ki pa nepridipravov ni mogel ujeti, ker je bil pes in sta zato lahko pobegnila. Do sedaj še niso ugotovili, kdo sta bila vlomilca. -jz.

NESRAMEN OBJESTNEŽ ARETIRAN — DRUGEGA IŠČEJO

Pred nedavnim, točneje 6. septembra, je v gozdu ob vasi Malo Mraševo Jože Martinčič nabiral gobe. Med nabiranjem sta se mu približala BORI BRAJDIČ in RADO JURKOVIC. Jože ju je pozdravil in nadaljeval z delom. Med tem sta se mu Brajdič in Jurkovič brez besed približala, ko se je Martinčič začuden ozrl, ga je Jurkovič močno udaril v obraz, da se le-ta zrušil na tla. Na tleh ležečega sta nato začela oba pretepati in brcati. Med pretepanjem sta mu izpraznila žepa, odvzela nož in denarnico. Ko sta ugotovila, da v denarnici ni več kot 45 dinarjev, sta mu jo med ponovnim pretepanjem vrnila ter se umaknila med grmovje. Čez čas, ko si je Martinčič nekoliko opomogel je vstal in stekel proti domu. Na polju sta ga zopet dohitela in znova pretepla. Jurkovič je celo iz žepa potegnili vojaško pištolo in z njo zapretiti Martinčiču, da ga bo ustrelil, če bo komur koli kaj o pretepu povedal. Pustila sta ga ležati na tleh, mu odvzela gobe ter se izgubila v gozdu.

Iste dne, nekaj ur pozneje, sta se znova pojavila v vasi Kalce-Naklo pri posestniku Alojzu Nečemerju, ki je bil ravno pri počitku. Ker so bila vrata odprta, sta vstopila v hišo, ter zahtevala od gospodarja hrano in pijačo. Nečemer jima hrane kljub grožnjam ni dal ter zahteval naj odide. Ko sta uvidela, da ne bosta ničesar od njega dobila sta odšla. Čez čas pa je gospodar zaslišal iz kuhinje nenavaden ropot. Ko je šel pogledat, je zagledal Brajdiča in Jurkoviča kako mu premetujeta predale. Jurkovič je potegnil iz žepa pištolo, ju uperil v Nečemerja in zahteval hrano. Nečemer je med tem skozi okno zagledal soseda in začel klicati na pomoč. To je Brajdiča in Jurkoviča vznemirilo, zato sta pobegnila. Na sosednjem dvorišču sta zagledala Alojza Petelina. Tudi od njega sta zahtevala hrano. Ta pa se ju ni ustrašil temveč začel kričati. Jurkovič je zagledal na pragu Petelina Marijo, s pištolo v roki je od nje zahteval hrano. Ker je tudi žena začela vpil in kil-

cati na pomoč, sta se umaknila na dvorišče Franca Turka, kjer ju je zadržal razjarjen pes. Jurkovič ga je hotel ustreliti, vendar mu je to preprečil J. Turk. Temu je nato Jurkovič ponudil v prodajo pištolo, ko je to odklonil, pa še moško ročno uro za dva tisoč dinarjev. Ko je J. Turk vzel iz denarnice petsto dinarjev, mu je Jurkovič izstrgal denar iz rok ter ga nato močno udaril v

obraz. Turkoovo vpljje je slisal sin, ki je prišel iz hiše. Jurkovič in Brajdič sta nato pobegnila.

O storitvah so bili nemudoma obveščeni organi LM v Kostanjevici. Njihova patrila je že istega dne izsledila Borisa Brajdiča ter ga aretirala. Rado Jurkovič pa je uspel pobegniti, vendar so mu že na sledi.

ZA HUDO POŠKODBO POLDRUGO LETO ZAPORA

Pred senatom okrožnega sodišča v Celju, ki ga je vodil sodnik Tanko, je bila pretekli teden sodna obravnava zoper Sulejmana Nuhanovića, ki je 2. maja letos ob pol štirih zjutraj med preprirom z enajst centimetrov dolgim bodalom zabodel v glavo Josipa Perkovića.

Usodnega dne zvečer je Nuhanović v družbi z značilnim pil v bifeju garbske samopostrežne restavracije. Družba je postala glasna po ugotovitvi, da je nekdo ukradel uro Stevi Krhaču. Med kreganjem so zapustili lokal in nadaljevali pred vodom. Med prepiranjem se je družbi pridružil Josip Perkovič z vprašanjem: zakaj se kregajo. Barišič, ki je stal najbližje Perkoviću, je letega grobo odrinil, češ, kaj se vtičuje. Perkovića je to užalilo, hotel je napasti Barišiča, vendar ju je

Bartolič razdvojil. Kmalu zatem sta se začela prepirati Perkovič in Nuhanović. Med preprirom, po izjavi obtoženega Nuhanovića, Perkovič navalil nanj z dvignjeno desnico. Da bi prestregel udarec je Nuhanović z levico ubranil udarec, z desnico pa pograbil za bodalo in z njim udaril Perkovića v zadnji del glave. Zabodeni Perkovič je dobil nevarno poškodbo nekaterih možganskih centrov, saj je delno izgubil spomin in težko govori.

Obtoženi Nuhanović je dejanje v celoti priznal, ter že med razpravo izjavil, da je pripravljen plačevati poškodovancu delno odškodnino. Kot olajševalno okolščino je tričlanski senat upošteval obtoženčovo nezakaznanost in ga obsodil po načelu generalne prvenčije na eno leto in šest mesecev zopora.

Pozor, nimaš prednosti

V preteklih osmih dneh so uslužbeni LM v celjskem okraju zabeležili 381 prometnih nesreč. Najpogostejši vzrok nesreč so bili: neupoštevanje prednosti, vinjenost, nepravilno prehitvanje in nepravilno zavijanje na cestnih odcipih in križiščih. Pri nesrečah je bilo udeleženo 37 osebnih avtomobilov, 16 motornih koles, 9 mopედov, 8 koles, 6 tovornjakov, 5 pešcev, 3 vprežna vozila, 2 traktorja in en avtobus.

NEIZKUŠEN MOPEDIST PODRL PESCA

8. septembra je v jutranjih urah v Keškem neizkušen mopedist JOŽE ZIBRET iz Zadovinke z mopedom zavozil v pešca FORICA MUNIHA in ga zbil po cestišču. Pešec je pri nesreči dobil težke poškodbe na glavi, desni roki in ključnici. Mopedist je vozil brez potrdila o znanju cestno-prometnih predpisov.

HIMELJEVKA ZBILA KOLESARKO

V Arji vasi je nepravilno naložena hmeljevka med vožnjo padla s traktorске prikolice na glavo FANIKI LUKANC. Kolesarka je po udarcu padla pod zadnja kolesa ter pri tem dobila pretes možganov in večje poškodbe na levi nogi. Kolesarko so prepeljali v celjsko bolnišnico.

PO TRČENJU V — ZID

Pretekli teden je voznica osebnega avtomobila Lj. 138-15. MARTA JELNIKAR ob prehitovanju osebnega avtomobila, ki je zavijal v levo — trčila vanj. Po trčenju je Jelnikarjeva zavozila v zid trgovine »Savinjski magazin Zalec«. Pri trčenju je sopotnika vrglo iz avtomobila, vendar ni bil poškodovan, voznica pa je dobila poškodbe na glavi in desni nogi. Ponesrečenko so prepeljali v celjsko bolnišnico. Materialne škodo na vozilih je približno 700.000 din.

Z AVTOMOBILOM V OBCESTNI KAMEN

Na cesti I. reda pri Varnskem se je nedavno pripetila težka prometna nesreča, ko je voznik osebnega avtomobila JAKOB VIKART iz neznanega razloga zavozil v občestni kamen na levi strani cestišča, ga podrli in obstal pod cesto. Ob nesreči so bili težje poškodovani voznik ter sopotnika. Vsi trije so bili prepeljani v celjsko bolnišnico.

LE Z NASO POMOCJO...

Ta teden je občinska sanitarna inšpekcija v Celju začela z izvajanjem splošne obvezne deratizacije, ki bo trajala vse do konca meseca. Akcija zavzema predvsem strnjeni del mesta in Store. Razumljivo pa je, da bo akcija strokovnih ekip uspeša le, če bodo prebivalci predhodno skrbno očistili vsa dvorišča, kleti in podstrešja, skladišča in drvarnice ter druge prostore. Prav tako pa so vsi prebivalci dolžni omogočiti vstop v prostore, ki zapadejo deratizaciji. Pri tem pa je važno upoštevati vsa navodila, da ne bi prišlo do kakšnih zastrupljanj zaradi malomarnosti — vsekakor je dobro, če vemo, da se sleherno oviranje strokovnega osebja pri izvajanju te nujne akcije kaznuje z denarno kaznijo do 10 tisoč dinarjev.

DVA SKORAJDA PODOBNA PRIMERA

Celje. Stadion Borisa Kidriča. Fantastičen uspeh Stamejčičeve. Sportniki in vodstvo kluba so čutili potrebo, da dogodek proslavijo. In res: v restavraciji Klavdivar so sedli za mizo, privlekli vsak iz svojega žepa svoja sredstva in prijetno zalili tako pomemben dogodek.

In v Velenju. Kotalkališče. Lep uspeh mladih kotalkarjev Velenja na republiškem prvenstvu. Vodstvo je mlade kotalkarje počastilo in seve tudi sebe (kar je razumljivo). Račun, ki pa žal nima v specifikaciji le »gostinske usluge« kaže 62 tisoč dinarjev in 8 steklenic šampanjca, 4 Bakarske vodice, druga (finančno) manjvredna vina itd. ...

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža in očeta

Avgusta Sedeja

izrekam najpristranejšo zahvalo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvelje. Posebna zahvala družinam Pejovnik in Marolt, ki sta mu nudili prvo pomoč, zdravnikom internega oddelka Celjske bolnice, kolektivu in članu Slovenskega ljudskega gledališča v Celju tov. S Krošlu, predstavniku družbenih in političnih organizacij tov. Tomažiču za njun poslovilni govor in pevskemu zboru Društva upokojencev v Celju.

Moja zahvala naj velja tudi vsem prijateljem in znancem, ki so mi pismeno ali ustmeno izrekli sožalje.

Zalujoča žena Dragica, hčerka Milojka in sin Dušan z družinama in ostalo sorodstvo

90 let požrtvovalnega dela

Letos poteka devetdeset let, kar je bilo v Sentjurju pri Celju ustanovljeno prvotno gasilsko društvo.

Od ustanovitve društva leta 1874 do prve svetovne vojne je društvo lepo napredovalo.

V obdobju okupacije je sicer nadaljevalo z svojim delom, večina članov pa je bila povezana z narodno osvobodilnim gibanjem. Pet vidnih članov društva je dalo za svobodo tudi svoja življenja. Bili so postreljeni kot talci. Njih imena so vklesana na spominski plošči, ki je vzidana na pročelju gasilnega doma.

Z osvoboditvijo leta 1945 se prične za gasilno društvo Sentjurij pri Celju doba novega pospešenega dela in razvoja. Društvo je adaptiralo gasilni dom, nabavilo nove motorke, sodoben in

vsestransko uporaben gasilski avto ter razne druge tehnične pripomočke. Sodelovali so pri neštetih požarih in drugih katastrofah, kjer so ohranili ogromno ljudskega premoženja. Razen tega so nenehno skrbeli za izobraževanja in šolanje gasilskega kadra in aktivno sodelovali na področju kulturno-prosvetne dejavnosti, ter vzgoji članov v dobre in napredne pripadnike naše socialistične družbe. Pomagali so pri ustanavljanju gasilskih društev v drugih krajih njihove občine in se udeležili vseh družbeno-političnih akcij na njihovem območju. Z vsemi temi odlikami je gasilsko društvo v Sentjurju pri Celju postalo v pravem smislu središče dela in življenja gasilstva v njihovi komuni.

J. M.

GIBANJE PREBIVALSTVA

CELJE

V preteklem tednu se je rodilo 13 deklet in 20 dečkov.

POROCILI SO SE:

Marjan Zorič, rudar in Angela Druk, oba iz Celja. Jurij Alojz Mušič, ekspornitirgovec in Ljubiša Minna, Avgusta Boy, uslužbenka, oba iz Hamburga. Matija Ljubec, gradbeni tehnik iz Maribora in Ana Jelen, uslužbenka iz Vranskega. Viktor Štiberč, knjigovodja in Amalija Grabovec, šivilja, oba iz Maribora. Rafael Ajdnik, elektro inženir in Helena Primer, uslužbenka oba iz Celja. Jožef Bavaž, grafik iz Ljubljane in Ana Podbreznik, trgovska pomočnica iz Laškega.

UMRLI SO:

Janko Vrtnič, trgovski poslovodja iz Petrovc (51). Franc Kandušar, upokojenec iz Celja (88). Bojan Mašera, otrok iz Spodnjih Sečovelj. Ivana Podkrajšek, obč. podpiranka iz Polzele (69). Marija Koren, gospodinja iz Sempetra (67). Anton Jančič, zidar iz Zlo-tričnice (44). Anton Ukmar, inkasant iz Vranskega (45). Jožef Otorepec, upokojenec iz Pristave (78). Antonija Brečko, posestnica iz Gorice pri Slivnici (66). Franciška Moser, upokojenka iz Smarja (57). Katarina Verbole, gospodinja iz Izlak (61). Uršula Rančigaj, upokojenka z Celja (57). Albin Jazbec, čevljar iz Radeč (50). Marija Pik, upokojenka iz Celja (78). Franc Novak, soboslikar iz Celja (25). Franciška Tostovrnik, previzitkarica iz Primoža pri Ljubnem (72). Marija Mrak, gospodinja iz Bezgovice (53).

LASKO

V preteklem tednu ni bilo primera rojstev. POROCILI SO SE: Anton Ulaga, mesar iz Laškega in Vida Deželak, kuharica iz Laškega.

UMRLI SO:

Franč Kandolf, posestnik iz Marjine vasi (60). Anton Kunšek, poljedelec iz Polane iz Marjine vasi (55). Rozalija Petan, gospodinja iz Polane (81). Marija Kliner, roj. Pušnik, gospodinja iz Laškega (66).

SENTJUR PRI CELJU

V preteklem tednu se je rodil en deček in ena deklica.

POROCILI SO SE:

Franc Fidler, poljedelec iz Nove vasi in Ana Gračner, poljedelka iz Kranjčice. Peter Krašovec, inomehanik iz Zagaja pri Poniki in Alojzija Rečnik, uslužbenka iz Zagaja. Jožef, Doberšek, delavec iz Bukovja in Emilija Robič, uslužbenka iz Nove vasi.

UMRLI SO:

Terezija Rožanc, kmetovalka iz Goričice (75). Martin Zasavski, kmetovalec iz Javorja (42).

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 19. do 26. septembra Janez CERNEJ, veterinar Celje, Kopitarjeva 11, blok 3-II, tel. 22-32

RAZPIS

Osnovna šola Griže razpisuje mesto

TAJNIKA-(CE)

ki bi bil honorarno zaposlen na šoli 4 ure.

Pogoji: administrativna ali sorodna šola z znanjem strojepisja.

Osební prejemki po pravilniku šole.

Razpis velja do zasedbe mesta.

OBJAVE IN OGLASI...

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. TRST-BENETKE — dvodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije.
2. SVOJCI POKOPANIH V GRAZU — CLANI ZB NOV! 1. novembra 1-dnevno avtobusno potovanje v Graz na spominsko svečanost padlim žrtvam. Prijave do vključno 30. septembra 1964.
3. SLOVENSKA KOROSKA — dvodnevno avtobusno potovanje za delovne kolektive in koroske borce.
4. PO PREKMURJU — tridnevni avtobusni izlet.
5. SLOVENSKA GORICE — TRAKOCAN — dvodnevni izlet z avtobusom.
6. PLITVIČKA JEZERA — CRIKVENICA — RIJEKA — dvodnevni avtobusni izlet.
7. PO ISTRI — dvodnevni avtobusni izlet.
8. PO DOLENJSKI IN BELOKRANJSKI — dvodnevni izlet z avtobusom.
9. PO GORENJSKI PREKO VRSICA NA PRIMORSKO — dva in večdnevni avtobusni izleti.
10. V KUMROVEC — enodnevni avtobusni izlet.

Pred vsakim izletom obiščite podjetje KOMPAS — CELJE. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plošbe in posebnimi letali.

KOMPAS CELJE posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, letalski in pomorski promet. KOMPAS posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

KOMPAS CELJE daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevide, spominske flatelistične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici.

Se priporoča KOMPAS CELJE
Tomšičev trg 1 — tel. 23-50

OBVESTILA

Na GLASBENI SOLI V CELJU je začel redni pouk. Prosta mesta so še za sledeče instrumente:

čelo (2), kontrabas (1), flavta (1), pozvana (2) in solopetje (2).

Pripravnica glasbene šole bo začela z rednim poukom 29. septembra. Sprejemamo še prijave za otroke iz I. in II. razreda osnovne šole do 20. 9.

PRIPRAVNICA glasbene šole v Celju, začne z rednim poukom v torek, 29. septembra. Pouk bo ob torkih in petkih ob 9. uri oziroma ob 17. uri.

Glasbena šola še sprejema prijave do 25. septembra. V poštev pridejo otroci iz 2. in 3. razreda osnovne šole.

CESTNO KOMUNALNO PODJETJE ZALEC obvešča koristnike ceste IV. reda Sempeter-Sečče, da bo cesta od 18. 9. 1964 do preklica zaprta za ves promet zaradi obnovitvenih del.

»N A V I P« Izvozno podjetje Beograd-Zemun, Skladišče Celje, razpisuje razprodajo Lagarskih rabljenih sodov velikosti od 1.200 do 6.000 litrov.

Licitacija bo dne 22. septembra 1964, ob 9. uri pri Skladišču Celje, Vruncева ulica 39. Vse informacije dobite ravno tam, oziroma po telefonu 26-97.

PRODAM

zelo lepo spalnico, kavč, tri fotele in otroški postelji, Kolar Vili Otok 11.

Trgovsko podjetje

»AGROPROMET«

Celje, Bežigrajska 13
telefon 31-52 in 31-53

obvešča cenjene potrošnike, da bo, kot vsako leto doslej, tudi letos, v času od 14. septembra do 10. oktobra organiziralo prodajo kmetijskih pridelkov, predvsem krompirja, za ozimnico.

V navedenem času bodo potrošnikom na voljo neomejene količine prvovrstnega jedilnega krompirja sorte »svetnik« in »bintje« po ceni din 36 za kg, krompir sorte »merkur« pa bo naprodaj po din 28 za kg.

Poleg običajnih prodajnih mest v skladišču ob Bežigrajski cesti št. 13, v prodajalni »Zelenjava«, in na Ljubljanski cesti št. 35 pri Rakun, v Cankarjevi ul. št. 1, na celjski tržnici, bodo po potrebi ustanovljena še posebna prodajna mesta in bodo potrošniki o njih pravočasno obveščeni potom Radla Celje.

Delovni čas na vseh prodajnih mestih bo od 7. do 12. in od 15. do 18. ure.

Za potrošnike izven mesta Celja bo krompir na razpolago v skladišču Sempeter ob Savljah ter v poslovalnicah: »Povrtina« v Zalcu, »Marelca« Prebold, »Višnja« Dobrna, »Malina« Rog. Slatina in »Jagoda« v Laškem, ter v skladišču Velenje.

Potrošnikom, ki nimajo svoje embalaže da »Agropromet« na razpolago tudi primerne juta vreče po din 100 za komad.

Ostalo blago, kot sveže zelje, papriko za vlaganje, čebulo, lahko nabavite od 14. 9. do 10. 10. v skladišču podjetja, po grosističnih cenah. Podjetje nudi neomejene količine grozolja za predelavo, po 70 do 80 din za 1 kg. Na željo potrošnikov, jim bo podjetje preskrbelo tudi jabolka za ozimnico, vendar opozarja, da bo letos dovolj prvovrstnega južnega sadja po ugodnih cenah.

Se priporoča
»Agropromet« Celje

RAZNO

Iščemo pomočnico, ki bi hodila varovat triletno punčko. Brglez, Trubarjeva 8-Otok. Izgubil sem moško zlato uro. Poštenega najditelja naprošam, da jo odda proti nagradi Antona Presniku, Celje, Zidanškova 6. Samski, zaposlen moški (26) s svojo hišo in nekaj zemlje v Savinjski dolini; želi spoznati dekle, od 18-28 let, ki bi imela veselje do gospodinjstva. Ponudbe na upravo lista pod šifro »DOM«.

S 1. oktobrom oddam garažo v Liscach. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Garaža«.

Oddam sobo in nudim delno hrano, za dopoldansko varstvo otroka. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Lisce«.

Zensko, ki bi na domu v ogrevanem stanovanju varovala 9 mesecev starega fantka od 7.—15.00. ure iščem nujno. Lahko tudi 14 dni v mesecu. Naslov v upravi lista.

RAZPIS ABONMAJA SLG CELJE

razpisuje abonma za sezono 1964-65. Stare abonente vabimo, da si rezervirajo svoje sedeže od 20. do 28. septembra dnevno od 8. do 10. in od 18. do 20. ure, novi abonenti pa se bodo lahko vpisali od 29. sept. do 1. oktobra.

Cene ostanejo nespremenjene. Abonenti imajo 10 odstotkov popusta, razen tega pa še prednost pri gostovanjih tujih gledalcev, če si nabavijo vstopnice dan pred gostovanjem. Abonma je plačljiv v dveh obrokih.

Abonmaji so naslednji: PREMIJSKI (na petkov dan), SOBOTA, TOREK, UPOKOJENCI (50 odstotkov popusta), DELOVNE ORGANIZACIJE, NEDELJA ZVEČER (po enotni izredno znižani ceni), SOLSKI ABONMAJI (50 odstotkov popusta).

Posebej opozarjamo na nov nedejski večerni abonma, ki bo imel sedeže po 100 dinarjev in to posebnost, da si bodo lahko abonenti ali priložnostni obiskovalci izbrali poljubne sedeže.

Abonenti bodo videli sedem del. V okvirnem repertoarnem načrtu so naslednja dela:

Ivan Cankar: Kralj na Betajnovi, Shakespeare: Vihar, Dostojevski: Zločin in kazna, Velimir Lukič: Dolgo življenje kralja Osvalda, Smeh je greh, satirični večer poljskih avtorjev. Sem in Bella Spewack: Moji trije anželi, Norman Krasna: Nedeljska ljubezen, Willis Hall: Sedem jih je bilo, Martin Walter: Ovinek, Jose Ramón Sender: Fotografija, Robert Duvivier in Jansson: Marie-Octobre. — Za mladino bosta uprizorjeni pravljici: Andersen: Cesarjeva nova oblačila. — Nakamura Sinkiči: Pojca akrinčica.

Vstopnice si lahko rezervirate tudi po telefonu 29-60 ali 29-64.

Uprava SLG Celje

KUPIM

Motorno kolo DKW novejšega tipa kupim takoj. Ervin Dergajner, Lokovica 29, Dobrna.

Večjo vseljivo sobo, lahko tudi podstrešno, v Celju ali bližnji okolici kupim. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Vseljiva«.

IZLETNIK

Vabimo vas na naše izlete:

1. OBCINSKA ZDRUŽENJA IN KRAJEVNE ORGANIZACIJE ZB NOB — organiziramo 1-dnevno avtobusno potovanje v GRAZ — 1. novembra za člane ZB in svoje padlih žrtve. Prijave sprejemamo do 30. septembra 1964, podrobne informacije prejmete v naši poslovalnici.
2. RIM-NEAPEL-CAPRI-BENETKE-TRST 8-dnevno potovanje z vlakom;
3. PARIZ-NICA-MONTE CARLO-MILANO — 9-dnevno potovanje z vlakom;
4. TRST-BENETKE — stalni I ali 2-dnevni izleti z avtobusi;
5. PO GORENJSKI-PRIMORSKI — 2-dnevni izleti z avtobusi za kolektive;
6. PLITVICE — 2-dnevni izleti z avtobusi za kolektive;
7. PO ISTRI — dvodnevni izleti z avtobusi za kolektive;
8. PO DOLENJSKI — 2-dnevni izleti z avtobusi za kolektive;
9. KOROSKA — eno ali večdnevni izleti z avtobusi;

IZLETNIK VAM NUDI:

— organizacijo izletov in prevozov strokovnih ekskurzij z modernimi turističnimi avtobusi po domovini in v inozemstvo;

— posreduje vam nabavo potnih listov in tujih vizumov v najkrajšem času;

— vršimo menjavo valut;

— vršimo rezervacije v spalnih vagonih in na JAT avioni, rezervacijah za letni odih;

— v prodaji imamo avtokarte Slovenije in Jugoslavije, turistične karte Slovenije ter avtobusne in železniške vozne rede.

Poslovne prostore imamo v Celju na Titovem trgu, (stevila 5 pri Avtobusni postaji. Telefon 25-41, poštni predal 14).

Se priporoča za cenjena naročila.

TEL. 25-41

ZAVOD ZA UPRAVLJANJE NEPRIMČNIN V CELJU

RAZPISUJE

JAVNO LICITACIJO

za oddajo gostinskega lokala v Celju, Maistrova 2, najboljšemu ponudniku, ki obsega: gostinski prostor v izmeri 20 m² proti plačilu najemnine mesečno najmanj 600 din za m². — pomožne prostore (garderoba, priročna kuhinja itd.) v izmeri 16 cm², proti plačilu mesečne najemnine najmanj 300 din za m². — klet v izmeri 55 m², proti plačilu mesečne najemnine najmanj 400 din za m². — LICITACIJA bo dne 24. 9. 1964 ob 8 na kraju samem.

ZVEZA NARAVNIH ZDRAVILIŠČ SRS V CELJU, telefon 25-57, p. p. 23 razpisuje delovno mesto

organizacijskega tajnika

z visoko ali višješolsko izobrazbo ekonomske ali pravne smeri in nekaj prakse.

Osební dohodki po dogovoru. Prijave pošljite do 30. sept. 1964.

STANOVANJA

Mladja uslužbenka potrebuje sobo. Ponudbe na upravo lista pod šifro »NUJNO«.

Stanovanje in hrano dobi dekle ali dijakinja. Naslov v upravi lista.

Soba išče uslužbenka. Naslov v upravi lista.

Enosobno stanovanje v Celju ali okolici iščem. Nudim enoletno najemino. Naslov v upravi lista.

Iščem opremljeno sobo v Celju ali Zalcu. Ponudbe na upravo lista, pod šifro »Sotiden«.

Maribor-Celje! Zamenjam komfortno stanovanje v središču Maribora za enako v Celju. Naslov v upravi lista.

SLUŽBE

Sofer B in C kategorije išče službo. Naslov v upravi lista.

Gospodinjstvo pomočnico iščemo za Ljubljano k stiričanski družini. Pogoji odlični. Vprašajte: Leskovec, Celje, Slovensko ljudsko gledališče.

Podjetje »Franjo Dolžan« v Celju sprejme za stalno: 1 kleparja, 1 pritučnega ali kvalificiranega vodovodnega instalaterja. Takoj! Plača po dogovoru!

Gospodinjstvo pomočnico tudi upokojenko sprejme — Gostilna Lavric, Tcharje, Trgovsko pomočnico sprejme: »Alpina« Celje. Soba na razpolago.

Stiričanska družina sprejme gospodinjstvo pomočnico. Plača po dogovoru. Zlajpah, Celje, Sercerjeva 4.

Gospodinjstvo pomočnico k 3 članski družini iščem nujno. Naslov v upravi lista.

II. T E C A J I

1. Splošni pogoji:
a) uspešno dovršena osnovna ali vajenska šola
b) zdravniški in psihotehniški pregled
c) starost 18 let

2. Posebni pogoji:
V šolo poklicnih voznikov motornih vozil se lahko vpisajo kandidati, ki poleg splošnih izpolnjujejo enega od posebnih pogojev:
a) Voznik »C« kategorije — vojaški sofer, ki ima eno leto prakse po odsluženju kadrovskega roka ter da je sodeloval pri servisnih popravilih in vzdrževanju vozil.
b) Avtomehanik z dvoletno prakso v stroki.

Tečaj traja 500 učnih ur, stroški tečaja približno 38.800 din.

Kandidati, ki ne izpolnjujejo pogojev pod I. II. ta morajo opraviti izpit za osmi razred osnovne šole ali pripravljalni razred, ki ga organizira šola.

V pripravljalni razred se sprejemajo samo kandidati, ki im manjka učna snov za 7. in 8. razred osnovne šole.

Psihotehnični pregled organizira šola.

Po uspešno opravljeni šoli (tečaju) dobijo študenti spricevalo za poklice voznika motornih vozil.

Prijava naj vsebuje:

1. Lastnoročno pisano prošnjo, kolkovano s 50 din.
2. Zadnje šolsko spricevalo
3. Zdravniško spricevalo
4. Rojstni list
5. Potrdilo podjetja o soglasnosti za šolanje.

Prijave sprejema tajništvo Šolskega centra Borisa Kidriča osebno ali pismeno do 30. 9. 1964.

PRODAM

Kombinirani italijanski otroški voziček zložljiv prodam. Celje, Mariborska c. 158. Hišo z gospodarskim poslopjem in garažo, gozd in nekaj zemlje, prodam zelo ugodno, ali zamenjam. Naslov v upravi lista. Še nerabljeno štitkalnico 100 l prodaj: Pilih Jakob, Celje, Trnovlje 203.

Ogrodje za 2 stedinika, 1 kulturalnik na 3 plošče, 1 žensko kolo — vse dobro ohranjeno; prodam. Vprašati: Ribarjeva 2/I-jevo.

Moped 1958 prodam za 45.000 din. Plevnik Stefan, Celje, Cankarjeva 13. Ogled v nedeljo dopoldne.

Moped T-12 prodam. Inkret Maks, Store Pečovje 40.

2 inozemska globoka otroška, vozička (eden na visokih kolesih) prodam. Naslov v upravi lista.

Kompletno spalnico z novimi zimnatimi volčki prodam. Naslov v upravi lista.

Pohištvo za samsko sobo, kavč, komoda in omara prodam. Cadež, Titov trg 7.

Moped T-12 in enosedežni moped, oba dobro ohranjena prodam. Informacije pri: Gaberšek, »TOPER« Celje.

Vseljivo polovico hiše z lokalom v centru mesta prodam. Naslov v upravi lista.

»OPEL« Karavan» 1954 generalno popraviljen prodam. Feklar Konrad, Zg. Duplek pri Mariboru.

Velik fitodendrum (vrsta cvetoča monstera) primeren za reprezentančne prostore prodam. Naslov v upravi lista.

BALETNA SOLA SONJE GORJANCEVE

bo prišla z rednim poukom 1. septembra 1964 ob 17. uri v priložju I. Osnovne šole v Celju. Priporočljivo za harmonično izoblikovanje telesa!

PREKLIC

Antonija Točaj, Celje, Kovinarska ulica 6, obžalujem in preklicujem neosnovane govornice, ki sem jih izreda v trgovini »Jabolka« na Mariborski cesti, o tovarnici Elizabeti Pogorelec in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

KINO

KINO »SVOBODA« SEMPETER
Od 19. do 20. septembra 1964 — Jupitrova ljubica — ameriški barvni CSC film
22. septembra 1964 — Zlati Cadillac — ameriški film
24. septembra — Winnetou — dom. nem. koop. film v barvah in SCP

KINO »PARTIZAN« SEVNICA
dne 19. in 20. septembra 1964 — Aprilska ljubica — ameriški film
23. septembra 1964 — Zvezde opoldne — francoski film

SODOBNO STANOVANJE zahteva

moderno PREPROGO

BOGATA IZBIRA

V VELEBLAGOVNICI

Ajudski magazin

CELJE

VAŽNO OBVESTILO!

Komunalna banka Celje objavlja tretje veliko NAGRADNO ŽREBANJE

ZA VEZANE HRANILNE VLOGE, VLOŽENE V ČASU OD 1. JULIJA DO 30. SEPTEMBRA 1964

NAGRADE:

- 6 KOLES
- 1 RADIO SPREJEMNIK
- 2 TRANZISTORJA
- 1 ELEKTRICNI PEKAC
- 3 LIKALNIKI
- 1 INFRA PEC
- 1 JEDILNI PRIBOR

Vlagatelji, ki bodo vložili in vezali znesek 50.000 dinarjev vsaj za dobo 1 leta ali 100.000 dinarjev vsaj za 5 mesece, bodo upoštevani pri nagradnem žrebanju in lahko prejmejo eno izmed navedenih nagrad.

Vezane vloge sprejema Komunalna banka Celje, podružnica Celjska mestna hranilnica in ekspoziture v Zalcu, Mozirju, Slov. Konjicah, Smarju pri Jelšah, Sentjurju, Laškem, Sevnici, Krškem in Brežicah.

Žrebanje bo v mesecu oktobru 1964.

Razen žrebanja imajo vlagatelji še to ugodnost, da se njihove vloge obrestujejo po višji obrestni meri od 5,5 do 7%.

Vlagajte pri Komunalni banki Celje, kjer je vaš denar za vas koristno in varno naložen!

KOMUNALNA BANKA CELJE

Ali forma naših atletov peša?

Zadnje dni prejšnjega tedna, od petka do nedelje je bila v Bukarešti 23. atletska Balkaniada. Jugoslovska moška ekipa si deli drugo do tretje mesto z enakim številom točk kot Bolgari, medtem ko jih imajo Romuni največ. To je za našo atletsko ekipo neuspeh, saj smo od nje pričakovali mnogo več. K temu neuspehu so mnogo pripomogli tudi celjski atleti, ki niso dosegli sebi vrednih rezultatov. Najbolj je razočaral Važič, ki mu od dveh disciplin ni uspelo niti enkrat osvojiti prvega mesta. V teku na 800 metrov je bil sedmi (1.53,5), kar od našega olimpijca sploh nismo pričakovali. Bolje se je držal v teku na 1.500 metrov, kjer je bil tretji (3.49,5). Kljub slabi uvrstitvi pa Važič ni mogel storiti več, čeprav se je poznalo, da je to želel. Večtedenski premor zaradi poškodbe na nogi se mu še krepko pozna. Tako je bil Važič kljub slabi uvrstitvi junak,

pa čeprav žalosten. Njegove telesne nemoči tudi dobra volja ni mogla premagati.

Z velikim zanimanjem smo tudi pričakovali nastop novopečenega olimpijca Vivoda, ki pa je na tekmo vanju tudi zatajil in si s tem morda zaprl pot v Tokio. 200 cm je za olimpijca prav gotovo preveliko. Zaletelj je startal na 100 metrov, vendar se mu ni posrečilo priti niti v finale. V predtekmovalstvu je dosegel čas 10,9. Vsi smo pričakovali, da se bo posrečilo Kolniku zasesti prvo mesto v deseterboju. Toda zaradi slabega teka na 1.500 metrov se je moral s 7267 točkami zadovoljiti z drugim mestom. Tudi drugi jugoslovanski predstavnik v tej disciplini je bil Celjan. Vrvnik je bil četrti zbral pa je 6869 točk. Bolje od teh se je držal Červan, ki je zasedel prvo mesto v teku na deset kilometrov s časom 29.31,6, ter bil v teku na 5 km (14.30,2) tretji. Slednji rezultat je tudi za Červana slab in bi se v tej disciplini lahko vpisal v balkanske prvake. Omenimo naj še to, da je Červan v teku na 10 km dosegel nov balkanski rekord. Drugi tekač v teku na 5 km je bil Zuntar, ki je bil sedmi z rezultatom 14.55,0 in tudi on bi lahko tekel veliko bolje. Lešek je nastopil v skoku ob palici, kjer je s skokom 470 centimetrov zasedel tretje mesto. S tem rezultatom smo po njegovih boleznih lahko čisto zadovoljni in nam daje upanje, da bo do Olimpijade v Tokiu zopet v popolni formi in sposoben vrhunskih rezultatov.

V ženski konkurenci je Jugoslavija zasedla drugo mesto, prve pa so bile kot pri moških Romunke. Od naših tekmovalk se je dobro držala Stamejčičeva, ki je zmagala v teku

na 80 m z ovirami s skromnim rezultatom 11,0. Slab rezultat je treba pripisati močnemu vetru, ki je tekmovalkam tokrat pihal v prsa. Poleg te zmage je bila Stamejčičeva prva še v peterboju, kjer je dosegla nov jugoslovanski in balkanski rekord. Zbrala je 4750 točk. Lubejeva je malo razočarala. V teku na 100 metrov je bila druga (11,9), v daljino je skočila le 588 cm, s čemer je bila tretja, v teku na 80 m z ovirami pa je dosegla čas 12,1. Poleg teh dveh je od Celjank nastopila še Urbančičeva, ki je bila v metu kopja peta, z dobrim rezultatom 49,14.

Na splošno z nastopom celjskih atletov na 23. balkanskih atletskih igrah ne moremo biti zadovoljni, posebno pa še ne z našimi olimpijci. Pri tem moramo seveda izzvzeti Stamejčičevo in Leška, ki sta dostojno zastopala naše barve.

F. Kramer

ZAHVALA TOVARIŠU BOŽIČU

Uredništvu je pri vsem tem edino žal, da je spričo posledic na stranpoteh te polemike izgubilo dolgoletnega, treznega in nepristranskega usmerjevalca športne rubrike. To tembolj, ker smo imeli v tovarišu Božiču redko simbiozo uglednega športnega delavca in izkušenega časnikarja. Za dolgoletno sodelovanje in pomoč se tovarišu Božiču v imenu uredništva »Celjskega tednika« in prepričan sem, tudi dobrega dela bralcev, globoko zahvaljujem.

J. Krašovec

PRESEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE MARJAN UČAKAR

DOGOVORJENA STALIŠČA

O RAZVOJU IN FINANCIRANJU ŠPORTA

- OBSEZNI NAČRTI ZA SKLADNEJSI RAZVOJ TELESNE KULTURE
- LOČENO FINANCIRANJE MNOŽIČNEGA IN KVALITETNEGA ŠPORTA
- NEZDRAVE POJAVE JE TREBA ODLOČNO ODSTRANITI
- ZAKASNELO SPOROČILO IN POJASNILO JAVNOSTI

V ponedeljek dopoldne je predsednik občinske skupščine tovariš Marjan Učakar ob navzočnosti predsednika občinske zveze za telesno kulturo in organizacijskega sekretarja Obk ZKS seznanil celjske novinarje z nekaterimi problemi na področju športa.

Najprej je seznanil javnost s stališči, ki so se že lani izkristalizirala v sodelovanju okrajnih in občinskih forumov, za skladnejši razvoj telesne kulture. Namen je bil povečati množičnost telesne kulture, poleg te pa tudi razvoj kvalitetnega športa.

Ker smo o načrtih, ki naj pripomorejo k razširitvi množičnega športa pisali že večkrat, posebej pa še ob obrazložitvi sedemletnega načrta, bi omenili le to, da gre za igrišča, rekreacijske centre, za vzgojno vadišča in trenerskega kadra itd.

Lani se je prav tako zasnovala ideja o sanaciji razmer v nogometnih klubih. Ideja je bila uresničena z ustanovitvijo koordinacijskega izvršnega odbora za vse tri nogometne klube.

V sprejetih stališčih je bil tudi

sklep, da je treba podpreti tisto zvrst, ki bi se utegnila tudi v kvalitetnem smislu povzpeli čim višje.

Ti pogoji so nastali predvsem za AD Kladiivar in za NK Kladiivar, ki v sedanjih razmerah potrebujejo več sredstev, kot sta jih mogla dobiti iz proračunskih sredstev. Ker pa je bil sprejet tudi sklep, da je treba novemu slovenskemu prvaku zagotoviti sredstva, toda ne na račun ostalih športnih panog in prizadevanj, je bilo treba najti način, kako taka sredstva zbrati.

Način je bil izbran in osvojen. Takle je:

— NK in AD »Kladiivar« iz proračuna ne dobita ničesar. S tem se poveča fond za financiranje ostalih društev.

— NK in AD »Kladiivar« bosta odstopila reklamni prostor okoli igrišč za ekonomsko reklamo, dohodek od tega pa bo delila občinska zveza med obe društvi. (Društvi bi bili obvezani vsaj enkrat letno prirediti taka srečanja, ki bi jih prenašala jugoslovska televizija in s tem povečala vrednost teh reklam). Pri reklamiranju bodo sodelovala podjetja vsega okraja.

Poleg številnih drugih informacij za daljnoročnejšo uporabo časnikarjem je tovariš Učakar povedal tudi to, da razni izpadi in okostenela klubaške tendence jasno zažrtanim načelom in stališčem za razvoj športa v Celju močno škodujejo. Nekateri take ljudi bodo morali športniki na bližnjih občinskih zborih izločiti iz vodstev, ker so postali že škodljivci.

Tovariš Učakar je obžaloval, da je javnost prepozno obveščena o teh stališčih in sklepih, ker bi tako mnoge domneve in negotovanja ne imela osnove.

-cc

150 STRELCEV V GORNJEM GRADU

V okviru proslav dvajsete obletnice osvoboditve Zgornje Savinjske doline je bilo v nedeljo v Gornjem gradu tudi strelsko tekmovalstvo, na katerem se je zbralo okoli 150 strelcev. Rezultati najboljših so bili:

EKIPNE-MOSKE: 1. Branko Ivanuša 490, 2. Tempo 434, 3. Kamnik 429 itd.
ZENSKE: 1. Branko Ivanuša 308, 2. Rečica Laško 241, 3. LIP Slov. Konjice 167 itd.
POSAMEZNIKI: 1. Pihler 128, 2. Jager 124, 3. J. Tržan 121 (vsi Branko Ivanuša), 4. Zupanc (Zalec) itd.

CELJE: ŠENTVID 34:3

Tako visoke zmage v drugem kolu republiške rokometne lige si Celjani pred tekmo s Sentvidom niti v sanjah niso mogli predstavljati

VELENJČANI SO DOBRO ZAČELI

V drugem kolu vzhodne cone nogometne lige se med predstavniki celjskega okraja najvišjo zmago dosegli nogometaši velenjskega Rudarja v Ptujju z Dravo 5:0. Ostali so dosegli naslednje rezultate: Konjice: Grafičar 5:1, Maribor B: Papirničar 7:0 ter Kovanar: Olimp 6:0.

V tekmovalstvu mladinske republiške lige so mladinci Celja izgubili z mariborskim Železničarjem z 2:0, mladinci Kladiivarja pa so v Novi Gorici dosegli neodločen rezultat 1:1.

To nedeljo se je pričelo tudi tekmovalstvo v obeh skupinah okrajnega nogometnega prvenstva. Doseženi so bili naslednji rezultati: I. razred: Zalec: Vojnik 6:1, Smartno: Senovo 4:0, ostale tekme so bile prelozene. II. razred: Sentjur: Zreče 2:5, Store: Velenje 5:0, Gosovlje: Vrnsko 2:1, Romatec: Polzela 6:3.

O ceni nog in ceni polemike

Pravzaprav čutilim osebno zadovoljstvo ob dejstvu, da se izhod naše nogometne polemike povsem ujema z dvomom v njeno praktično vrednost, izraženim v enem obeh mojih spornih prispevkov. Sekretariat okrajnega komiteja ZMS, ki je bržkone iz tehničnih razlogov želel javno razpravo, se bo pač moral sprijazniti z ugotovitvijo, da so se njegove pozitivne pobude izrodile. Splošna reakcija je namreč pokazala, da o nogometu ne gre razpravljati kritično, zato je nesmiselnost, ki bi jo utegnili porajati podobna prizadevanja, očitna.

Spričo takšnih okoliščin, priznam, me tudi odgovor tov. Franja Lubeja na oba moja prispevka, objavljen v zadnji številki našega lista, ne preseneča. To, kar je presenetljivo, je morda kvečjemu slabo razumevanje polemike. Predvsem se ni mogoče ubraniti občutka, da je tov. Lubej s svojim odgovorom zgrešil smisel tistega, čemur odgovarja ter da v bistvu ni dosti prispeval, da bi bile stvari jasnejše. Ker mi je pri tem podtaknil določena dejstva in mi hkrati očital »tendencioznost«, »dezinformacije« in »žalitive«, mu vsekakor dolgujem odgovor.

Tov. Lubej pravi: »Osebo tov. Hribarja na Glaziji nikdar nisem videl, niti mi je znano, da bi se on kdajkoli bil obrnil za informacije na kogarkoli od društvene uprave.«

Pogoj za to, da bi nekdo lahko pisal o nogometu, ni v tem, če se pokaže na Glaziji ali ne. Če pa bi se bil v skrajnem primeru že pokazal, bi bil lahko videl igrar, ne pa tudi tisto, kar mislim! Če nekdo polemizira ali skuša prispevati svoj delež k neki diskusiji, prav tako ne potrebuje podatkov, ki bi mu jih posredovala društvena uprava, pač pa lahko o problemih pove to, kar se mu zdi prav (in ga tisti, ki stvari bolje poznajo, dopolnijo ali popravijo, v čemer je nazadnje bistvo polemike). Toda za to bistvo v tem konkretnem primeru ni prav nič važno, kako in kdaj je bil recimo formiran izvršni odbor nogometnih društev. In ko tov. Lubej s tem v zvezi govori o uspehu ND Kladiivar, se sprašujem, čemu? Ali je skušal kdo ta uspeh okrniti? Mar nisem zelo razumljivo izrazil mnenje, da ne gre za to, da bi nekemu nogometnemu društvu odrekli milijone, ki so potrebni za sodelovanje v drugi ligi? Narobe, vsi vemo, da so sredstva potrebna. Toda če kljub temu vidim v profesionalizmu tipičen zapadni pojav ter se mi lomi ranje vrhunskih športa in zapostavljanje množične telesne vzgoje zdi v popolnem nasprotju z našo socialistično družbeno etiko, zakaj bi si pred tem dejstvom morali zapirati oči? (Govorim, kot v spornem članku, s stališča zveznih nogometnih razmer!) In vprašanje tov. Lubeja: »Kakšna je tu logika?« Takšna, da kvalitetni in vr-

hunski športniki rasejo iz množičnosti! Celjska gimnazija na primer je bila nekoč (če je še danes, ne vem) tista ustanova, ki je dala AD Kladiivar vrsto odličnih atletov, med njimi celo Lorgerja. In kakšne so bile njene materialne možnosti za razvoj telesne kulture? Kakšne so te možnosti danes? Ponavljam: 96,5 din na dijak! (Od kod podatek, bom ponovno povedal kasneje). Povsem se strinjam z ugotovitvijo tov. Lubeja, ko pravi: »Kako bi denimo izgledalo, če bi na igralca ND Kladiivar po principu piščeve uravnalovke dali na leto 96,5 din in ga poslali igrar v Split?« Bilo bi, vsakomur jasno, nesmiselno. Toda kdo je sploh uporabljal kakšno uravnalovko? Pimerjave, če jih človek ne jemlje iz zraka, so menda dopustne? Nesporazum pa je v tem, da tov. Lubej mofega članka Po čem so noge najbrž ni dovolj dobro prebral, pa je meni podtaknil gornji podatek (kakor tudi vsoto 2.750.000 din na igralca), ki sem ga citiral iz prispevka prof. Metoda Klemenca Športni javnosti v premisih (30. štef. CT. Zase osebno sem prepričan, da je podatke dobil iz verodostojnih virov.)

Tudi kar zadeva prestopanje igralcev, pri celotni zadevi ni bistvenega pomena. V nobenem izmed obeh člankov namreč ni bila s številko omenjena cena nog celjskih nogometašev in zatorej ni mogla biti nikjer »vsebovana žalitev igralcev in (celo) op. D. H.) članov športnega kolektiva; pač pa je šlo za ugotovitve, ki so v jugoslovskem merilu znane. Ker o zaposlenosti ali nezaposlenosti igralcev prav tako nikjer nisem dvomil, me čutilim najmanjše potrebe, da bi karkoli preverjal. Polemikam sem upravičen zastaviti vprašanje: kdo koga obrekuje in kaj je sploh obrekoval? Morda svobodno izražanje mnenj? Če bi bil tov. Lubej razumel polemiko kot obliko demokratičnosti tiska, v kateri je vsakomur dana možnost in pravica, da javno kritično presoja (ker nekritične polemike niti), verjetno v svojem odgovoru ne bi bil uporabljal izraze, ki s predmetom obravnavane nimajo nič skupnega! Tendencioznost, dezinformacije, žalitive in tako dalje so oznake, prikladne in uporabne, kadar imajo dovolj trdno osnovo, na katero jih obesimo, v konkretnem primeru te osnove niti!

Če sta imela oba moja članka »prizvok primitivizma«, o tem prepuščam sodbo tistim, ki so ju brali. Kar pa zadeva nasvet, »naj v bodoče pisec bolj preverja stvari, naj odpre vrata tudi na Glaziji, pri AD Kladiivar, na Občinski in Okrajni skupščini itd.«, tega namena nikakor nimam, pač pa zagotavljam tov. Lubeju, da so bile to moje zadnje besede o nogometu!

DRAGO HRIBAR

Sport na kratko

V nadaljevanju okrajne košarkarske lige sta bili doslej odigrani tekmi Partizan Celje : Obrtnik 30:35 ter Prebold : Partizan Celje 69:24.

Šoštanjska Elektra je v predzadnjem kolu izgubila proti Domžalam v tekmovalstvu republiške košarkarske lige 67:81.

Odbojkarji Partizana so pretekli teden izgubili najprej dvoboj za pokal z ekipo MTT iz Maribora s 3:1, nato pa v prvenstvenem srečanju vzhodne lige z B ekipo ravenskega Fužinarja s 3:2.

Na zadnjem sestanku UO Partizana Celje so sklenili, da bo prenehala z delom rokometna sekcija.

TEKMOVANJE GASILSK OKRAJA CELJE V BREZICAH

Za okrajno tekmovalstvo žena-gasilic se je prijavilo iz Celjskega okraja sedem ženskih gasilskih desetih, prispele jih je pet, tekmovala pa so le štiri, ker je bila desetina iz Velenja nekompletna. Od skupno 800 dosegljivih točk so s 666 točkami dosegle prvo mesto gasilke iz Kozjega, sledile pa so jim desetine iz Stor, Škopic in Smartnega ob Paki. Zmagale so gasilke iz Kozjega, ki niso najmlajše gasilke celjskega okraja, temveč vse republike ali morda celo države, saj so povečini mlajše mladinke, skoraj se pionirke. Upajmo, da bodo vzgledu iz Kozjega sledile žene in dekleta tudi v drugih krajih in da se bodo tudi one zavedale, da je reševanje in čuvanje imovine in življenj pred ogledom in drugimi katastrofalni častna dolžnost ne samo gasilcev in gasilk, temveč vseh zavodnih državljanov.

V petem turnirju republiškega odbojkarjskega prvenstva za ženske pretekli teden v Celju, so igralke Partizana Celje dosegle zmage proti ekipama Kamnika in Jesenic, izgubile pa proti Ljubljani.

PREGLEDI IN IZPITI SOLANIH PSOV

Ljubitelji športnih in službenih psov ter prijatelji in lastniki čistopasenskih psov imajo priložnost, da v nedeljo, 20. septembra med 8. in 13. uro pripeljejo na klubsko vežališče na redni letni pregled svoje zveste živalske prijateljice. Dostop na vežališče je iz mestnega parka do bivše gozdne restavracije, zatem pa v levb v hrbi še deset minut po markirani poti.

Izpit solanih psov bodo 26. septembra od 14. ure dalje za O 1 in 27. septembra od 8. ure dalje za O 2 in O 3 na travniku v Levcu, blizu Jostovega mlina, letališča.

RADIO CELJE

V tednu od 21. do vključno 27. septembra bo celjska kronika vsak delavnik na sporedno celjskega radia na srednjem valu 102,2 metra ob 17. uri, obvestila ob 17.10, pločice po željah ob 17.35, ter zabavna glasba in reklame ob 17.45. Razen tega se bodo vrstile še naslednje oddaje:

Ponedeljek, 21. septembra: 17.15 — poje Nat King Cole, 17.25 športni pregled.
Torek, 22. septembra: 17.15 — mladinska oddaja.
Sreda, 23. septembra: 17.15 — veliki plesni orkester.
Četrtek, 24. septembra: 17.15 — P. I. Cajkovski: Fantazija, 17.25 radijska univerza.
Petek, 25. septembra: 17.15 — trio Eda Goršiča s pevc.
Sobota, 26. septembra: 17.15 — za prijeten konec tedna.
Nedelja, 27. septembra: 12.00 — pogovor s poslušalci, 12.10 obvestila, 12.15 naši poslusihi čestitajo in pozdravljajo, 12.25 slovenske popevke, 12.45 Zvonko Perlič-Zavist.

Bistroumni detektiv je ves čas čutil na sebi prodoren pogled Nedelje. Na dnu srca mu je pričel glodati dvom: kaj če Predsednik sumi? Stresel se je kot šiba na vodi: Nedelja je prekinil Sredo, ko je ta pravkar razlagal svojo teorijo, s katero je skušal dokazati, da je hladno orožje pravzaprav še vedno najboljša, ker ne povzroča trušča kakor na primer dinamična bomba ali top.

»Četrtek!« je rekel predsednik in nepremično gledal bistroumnega detektiva. »Četrtek, zdi se mi, da sem vas že nekje videl!«

Bistroumni detektiv je zbral ves svoj pogum in navidez hladnokrvno odvrnil: »Nemogoče, predsednik, saj imam vendar na čelu brazgotino, manjkata mi dva zoba in eno oko!«

»To je res, da...« je odvrnil predsednik zamišljeno. Čez čas pa: »Za danes sejo zaključujem...«

»Saj se vendar nismo še do kraja zmenili...« je skušal ugovarjati Ponedeljek.

»Rekel sem, da je seje za danes konec!« je zagrmel predsednik. »Podrobnosti naj določita atentator in — že veste kdo...«

»Protestiram, predsednik. Temeljna točka naše zveze govori, da moramo o vseh pomembnih zarotah razpravljati na skupnih sejah...«

»Tajnik!« je rekel predsednik mirno. »Kaj ko bi odnesli svojo glavo domov, jo vrgli v lonec in jo skuhal kot repo, Nemara bi ne bila slaba.«

»Res ne morem razumeti...«

»Kajpak, to se vam večkrat pripeti, da ne morete razumeti! Ali bi radi, da bi vas slišal ovaduh, kaj!«

Pogledal je na uro.

»Zaradi vas bom zamudil še sejo dobrodelnega društva!«

»Ovaduh!«

Toda predsednik ni odgovoril. Zbrundal je nekaj v brado in naglo odšel.

Pet mož je zmedeno zijalo za njim. Po vsej priliki se jim ni niti sanjalo, koga je Nedelja mislil z ovaduhom. Samo bistroumni detektiv je slutil in mraz mu je postalo, čeprav je bilo v sobi zakurjeno.

Možje so se razšli. Profesor iz Wormsa je odšel pred bistroumnim detektivom. Lezel je počasi, kakor bi se bal, da se mu kosti ne sesujejo v prah.

Ko je detektiv stopil iz hotela, se je odpravil vzdolž leicesterskega nabrežja.

Naletaval je vlažen sneg in ker je mislil, da bo čez čas nehalo snežiti, je stopil pod napušč pred neko brivnico. Toda sneg je naletaval vedno bolj nagosto. Tedajci pa je onemel. Na drugi strani ulice je na pločniku stal betezni profesor in gledal vanj. Kaj počne to staro okostje v takem vremenu na ulici! Kaj, če ga zasleduje! Ob tej misli se je bistroumni detektiv nasmehnil. Takemu protinastemu truplu bom pač ušel!

Naglo je stopil vzdolž pločnika, zavil skozi nekaj stranskih ulic, skozi nekaj vež in nekaj podzemskih prehodov za pešce in se ustavil v majhni zakotni gostilnici ter naročil obed. Ko je sedel ob kozarcu vina in cigari, je razmišljal, zakaj neki je Nedelja tako na vsem lepem prekinil sejo in za kaj je sumil vanj — če je seveda sploh sumil, saj za to ni imel drugega dokaza kot svojo slabo vest.

Ko je odhajal iz gostilnice mimo točilne mize v prvi sobi, mu je noga zastala: ob oknu pri majhni mizi je sedel profesor iz Wormsa in srkal mleko. Bistroumni detektiv je stal nekaj časa trd kot palica, ki se je obno opiral; potem je v slepi naglici planil mimo profesorja, tresčil v vrata, jih za sabo zaloputnil in planil na cesto.

Ali ga mrljič zasleduje? Predolgo sem se zasedel, pa me je s svojimi trhljimi nogami dohitel. Sicer pa, ali je Nedelja tak bedak, da pošilja za mano hromca?

Nekaj časa je skoro tekkel, potem pa z dolgimi koraki ubiral pot proti Covent Gardnu. Vedno bolj je snežilo. Ko je zavil na Fleet Street, je stopil v čajnico, da se pokrepča. Sedel je za mizo in odprl usta, da bi poklical natakarja, a mu je glas obtičal v grlu: skozi vrata je prikreval — ves zasopel — profesor iz Wormsa, se s težavo skobacal za mizo in s hripavim glasom naročil skodelico mleka.

Bistroumni detektiv je pozabil zapreti usta. Starec, ki leze kot polž, ga je dohitel, njega, ki

B. W. CROOKS 7 groznih mož (PLAGIAT)

je drvel kot veter! Vsa bistroumnost ga je pustila na cedilu. Vstal je naglo kolikor je le mogel, zgrabil klobuk in palico in zdrvel skozi vrata. Tekel je kakšnih sto metrov in na križišču ujel omnibus proti Banki. Ko je zlezal na streho, še ni sedel pol minute, ko je zaslišal za sabo težko nadušljivo hropenje.

Z grozo se je obrnil: videl je klobuk, ki se je pomikal vedno više, potem mrtvaško blede obraz, ramena in končno vso postavo profesorja iz Wormsa. Previdno si je poiskal sedež in se zavil do brade v volneni šal. Roke so se mu neobgljeno tresle in zdelo se je, da mu vsak gib povzroča bolečine.

Bistroumni detektiv je planil pokonci in se z blaznim pogledom ozrl po zimskem nebu. »Pri vseh hudičih!« je skoro zavpil. »Saj je moral teči, če je hotel ujeti omnibus! Ali pa je izumil sredstvo, spričo katerega prostor in čas ne pomenita nič!«

Toliko da ni skočil kar s strehe na ulico. Naglo se je zrinil po stopnicah in skočil na tla. Stekel je v enega majhnih dvorišč ob cesti. Če ga plesnivi starec res zasleduje, mu bo v tem labirintu majhnih ulic in zapuščenih, praznih dvorišč hitro zmešal sled.

Ko je bil zavil že okoli dvajsetih oglov in tako opisal nepojmljivo kompliciran mnogokotnik, se je ustavil in prisluhnil. Nobenega glasu. Potem je nadaljeval svojo zavito pot, šel čez dolg pločnik, ki so ga bili že očistili snega, zavil v ozko zagato in spet obstal. Zdajci je zaslišal neobgljeno štorckljanje tiste preklete pokveke! Kmalu nato se je pri vhodu v zagato pojavila postava starega profesorja. Ko se je približal bistroumnemu detektivu na nekaj korakov, je ta trdno stisnil palico. »Naj bo, kar bo! Razbijem mu piškovo betico!« je sklenil sam pri sebi. Srce mu je divje razbijalo. Ko pa je starec prikreval do njega, je šel mimo, kakor da ga sploh ni videl. To je bilo detektivu preveč. Zarjul je: »Primi me, če me moreš!« divje zamahnil s palico po zraku in jo udrl na vrat na nos iz

zagate. Na oglu se je ozrl: stari profesor se je bil obrnil in tekkel za njim kot veter. Detektiva je prevzel paničen strah. Tekel je kot nor in se čez pol ure brez sape ustavil pred zakotno beznico. Bil je do kraja izmučen. Bilo mu je že malone vseeno, če ga profesor ujame ali ne. Vstopil je in si naročil kozarec žganja. Čez minuto ali dve je vstopil tudi profesor.

»Čeprav sem treniran tekač, sir,« je rekel profesor iz Wormsa, ko si je oddahnil, »bi bil skoraj izpustil dušo.«

»Dovolite, sir, karkoli ste že,« je odvrnil bistroumni detektiv in srce mu je razbijalo kot kovaško kladivo. »Povejte mi, kako more biti človek, ki je paralizirani, hkrati treniran tekač! Naj me vrage, če je to mogoče razumeti!«

»Za tistega, ki ve, je to čisto preprosto, sir,« je odvrnil wormski profesor.

»O tem, mislim, skoro ni dvoma,« je rekel detektiv. »Ker pa se nikoli nisem ukvarjal s filozofijo, in ker mi prav zdajle ni čisto nič do ugibanja...«

»...vas bom rešil mučne negotovosti in vam kar naravnost povedal, da nisem nihče drug kot Crosby vaš vsajni pomočnik in da sem toliko anarhist kakor vi, sir.«

Ker je bil bistroumni detektiv priseben človek in vaje sklepanja ni niti zazijal niti ni obsul Crosbyja s kopico vprašanj, ampak ni rekel drugega kot: »Aha«. Njegovi možgani, vajeni še vse drugačiji ugank, so kar mimogrede razumeli, da se je tudi Crosby vtihotapil v Osrednji odbor in da je po Londonu tekkel za njim pač zato, da bi mu to povedal.

»Ne smeva izgubiti niti trenutka!« je rekel Crosby. »Čez pol ure odpelje vlak proti Dovru. Preprečiti morava markizu, da bi se odpeljal v Pariz in poglal v zrak ruskega carja in predsednika francoske republike.«

Na postaji nista prav čisto nič oklevala ampak sta v množici nekaj tisoč ljudi nemudoma poiskala markiza, ki se je pravkar vzpenjal v spalni vagon. Z njim ni bil nihče drug kot doktor Bull.

»Takoj se morava znebiti najanih mask in odpotovati z njima!« je šepnil bistroumni detektiv svojemu pomočniku.

»Dovolite, sir,« je ta odvrnil. »Toda, kolikor vem, ste si vi v resnici iztaknili oko, si prerezali čelo in si zasuknili nos...«

»Crosby, Crosby,« je žalostno odvrnil bistroumni detektiv. »Kako okorne možgane vendar imate! Prvič bi lahko vedeli, da sem shranil svoje oko v tobačnico, drugič pa pozabljate, da je pisatelj te zgodbe, kar naju zadeva, vsemogocen. Takoj mu bova rekla, da je ugoden razplet odvisen od njegove uvidevnosti. Če hoče ohraniti ruskega carja in predsednika francoske republike pri življenju, mi mora takoj obriti brado, mi vrniti moja dva zoba in spraviti moj nos v normalen položaj.«

Tako sta Crosby in njegov pomočnik, takšna, kakršna so ju poznali na Scotland Yardu, čez pol ure sedela v spalnem vagonu poleg kupeja, kjer sta bila markiz De Saint-Eustache in doktor Bull.

»Kaj sedaj?« je vprašal Crosby, ko je vlak potegnil in si je detektiv prižgal cigaro, da bi natanko preštudiral položaj.

»Sedaj,« je čez čas odvrnil detektiv, »bova počakala, da se bosta tička spravila spat. Saj menda niste pozabili lisic?«

»Nikakor ne, sir, samo odločiti se nisem mogel, ali naj vzamem polarne ali navadne lisice.«

»Kaj ste storili?«

»Vzel sem mačka v žaklju, zelenega volka in kuščarke.«

»Crosby, vi ste bedak! Kaj vam bo vse to!?«

»Če povem po pravici, sir, se mi zdi, da ne vem...«

M. ZOSCENKO: KAPA

Koliko je človeštvo napredovalo v zadnjih mirnodobskih letih, mi je žele sešaj jasno. Oglejte si katerokoli stran našega življenja — ni kaj reči — povsod čudoviti napredek...

Jaz, kot bivši prometni uradnik, torej nekakšen predstavnik prometa, gledam in vidim, kaj vse smo dosegli na tem področju.

Vlaki brzijsko sem in tja. Strohnele pragevo zamenjujejo. Semaforski so popravljeni. Piščalke pravilno piskajo. Torej, danes je potovanje naravnost čudovito...

A nekoč? Recimo leta 1918: potujemo, a naenkrat - stop! In že strojevodja vpije: »Hej! goriva. Če želite dalje, pojdite v gozd po drva!«

Sprva so potniki sakramentirali, potem so se sporekli med seboj, končno so pa le odšli v gozd po drva.

Čeprav so bila drva surova, je vlak piskajoč in cvileč cijalil naprej.

Spominjam se dogodka iz leta 1920. Vozili smo se proti vzhodu. Nenadoma pa je vlak obstal sredi proge. Počasi je zapeljal nazaj in znova obstal... Potniki so se vznemirili; bo spet treba sekati drva ali je morda razbojniški napad?

Pa je stvar rešil kurjač. »Tako je. Strojvodja je veter, odnesel kape. Sel jo je iskat. Čez dobre pol ure je strojevodja skrhano prišel iz gozda. Ne najdem kape. Hudiča, le kam jo je odneslo?«

Znova je vlak zapeljal za 500 metrov nazaj. Sedaj so se tudi potniki podali na iskanje. Po dvajsetih minutah je neki raziskovalec vzkliknil s Kolumbovim glasom: »Tu je bratje!«

In res. Strojvodja si je poseznil kapo do oči in jo pritrdil z vrstico, zatem pa začel nalagati v peč, da bi ogrel ohlajeno lokomotivo. Se pol ure je poteklo in srečno smo nadaljevali pot.

No, to sem hotel povedati. Poprej je kraljevala popolna zmeda v prometu. Danes? Da, danes! Ne kapo, če bi potnika odnesel veter bi stali največ minuto!

Cas je namreč denar. In vlaki le ne morejo kar tako stati...

MOJI PISKRI

Gornji grad, leta 1944 — neke sredi oktobra. Kuturna skupina IV, operativne cone je imela dela preko glave. Režiserka Vera Hreščak-Beblerjeva je ravnokar pilila zborni izreko recitatorjev za zborni recitacijo Zupančičeve pesmi »Mladini«.

Skupina je verno povzela izreko in gromko ter zanosno je odmeval Zupančičev verz: »Mi gremo naprej, mi gremo naprej, mi strelci...«

Takrat pa je v zadimljeno dvorano pritekla vsa zasopla Joškova mama in jokaje kričala: »Piskre mi pa le pustite! Moje piskre!«

Bila je prepričana, da partizani odhajajo in da so pozabili na njene piskre, ki jim jih je posodila za kuho.

PALAČINKE IN KULTURA

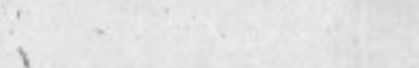
Filačeva Nata je imela kulturnike zelo rada. Posebej ji je bila pri srcu Vera Hreščak-Beblerjeva. In neko jutro, ko si je Vera zaželela palačink, jih ji je pridno napekla cel kup. Cas pa je neusmiljeno tekkel in le slasten vonj palačink je Vero zadržal, čeprav bi se že zdavnaj morala javiti na delo. Pa so prišle te vesti na uho politikomisarju Jožetu Borštarnarju in je poklical Vero na raport:

»Kako pa si ti zamišljaš Vera; palačinke in kultura, kaj?«

»Oboje,« je dejala Vera in dobila ukor.

Skozi jekleno točo

PISE: BRANKO HOFMAN
RISE: PETER KRIVEC

HUDIČ - PA TAKA VESELICA

Ozka, kot glista zvičajoča se cesta se je v prahu in orehovi senči raztegovala med rebri, v katere so bile pristonjene hišice in zabodeni koli, in se izgubljala v ščebetanju škorcev in smehu otrok.

Modra Frankinja in Portugalka sta z razgaljenimi, od sonca in sladkorja nabrekli plodovi trepetali v žlahtnosti.

Krepak, starejši možakar Jože Rakuše, ki je od eninštiridesetega pa do petinštiridesetega prepartizana Dolenjsko čez Gorjance do Karlovca pa nazaj, počez in poprek, je trdo postavil brento na tla, si potisnil klobuk na tilnik in rekel:

»ZACEL SE JE MITING!«

Nekoliko mlajši Janez Božič, ki se mu je dvinštiridesetega pridružil, si je zavijtel brento na hrbet in skozi zobe izstisnil:

»HUDIČ — PA TAKA VESELICA! Raje tri dni streljam glinaste golobe, kot pa samo od daleč voham pótno brento!«

»Na vsakem koncu po en brentar«, je zavpil Konrad Kozole, upravnik kostanjeviške vinske kleti. Grobi prsti žena so začeli šariti po nedrih modre Frankinje. Sedel sem v travi in jedel, jedel. Nato sem se spomnil, da mi je urednik zabijal, da rabi »homba« pometek. Ta misel me je prešinila samo za hip. Za eno luknjico sem popustil pas v hlačah in se predala sladkosti Portugalki. V tem hipu zapustiti dražestno Portugalko bi bilo bogokletstvo. Res, da sem v svojem življenju (naj mi bo odpuščeno!) naredil »še in še« velikih in čisto majkenih grehov, da mi ta edina odpoved ne bi prinesla zveličanja, toda služba je služba.

Iztegnil sem levo nogo in si malo oddahnil. Z enim očesom sem

uzrl spodaj v dolini dekle oblečeno v rdeč pulover; gnalo je krave na pašo. Poezija. S Franjem sva predirkala desetine kilometrov, da bi zadostila enemu samemu stavku, ki je bil vretelki teden polkrepko natisnjen na naslovni strani časopisa: V prihodnji številki: NOV MOST VRE! Tako sedaj smo pa tam! Ne maram jeseni. V jeseni postane človek sentimental ob nenehnem umiranju. V jeseni vse zori, vse, od grozdja do — žena. Oprostite, stegnil sem drugo nogo. Spodaj v dolini je dekle začelo z otroškimi glasom prepevati.

Spodaj pod mano se je med modro Frankinjo razlegel smeh. Nato je Janez vstal, si oprtal brento ter se z njo uprl v hrib.

»Kaj onegaš, kot, da bi se odpravil k babi! Daj zagrabi!« mu je nekdo zavpil. »To ni tovska puška, pa še tista te včasih zanaša!« Uboji Janez. Pred dnevi so lovci in ribiči pripravili v Kostanjevici razstavo in tekmovalje. Janez je baje že zgodaj zjutraj odšel čakati srnjaka, ribiči pa so pridno namakali trnje. Za tako prireditve je treba »delikatosa«. Janez se je vrnil brez srnjaka, neki hudomušneš pa je povedal, da so ribiči morali naskrivaj potegniti mrežo; nekdo je šel celo (baje!) v Novo mesto po ribe.

»Kje je reporter, da bi slikal? Potegnite ga izpod trsa, da ne bo dobil — driske!« Moj bog! me je prešinilo. Zgledal sem Janeza, kako je oral v hrib. Visoko nad znojem, ki mu je curljal z obraza, je poskakovala brenta. Na vrhu si je za hip oddahnil. Stekel je srajco, jo ožl in brundajoč zopet oblekel. Brez vriska. Tudi klopota nisem slišal. In se znova spustil... Zenske so

skubile razgaljena nedra Modre Frankinje. Oznojeni hrbti, podloženi z brento so se upirali v hrib. Dvakrat, desetkrat, dvajsetkrat...

Pozneje pred kletjo v kostanjeviškemu gradu je Jože z vilami nalagal grozdje iz kadi v skafje. Mlin je enakomerno mlél modro Frankinjo. Konrad mi je razkazoval sode in govoril, ta je prazen, ta je prazen, mi je poln, aha.

»Grozdje pustimo štiri dni kar v kadi, da dobi mošt barvo.« Na zdravje! Nekdo mi je pripovedoval (falot!), da meljejo grozdje dekleta z bosimi nogami in spodrecani mi krili. Na zdravje! Tukaj (v kleti pa slišim enakomerno brnenje mlina, Adijo, poezija in gole noge. Adijo reportaža na prvi strani! Na zdravaavje!«

»Potem mošt šolamo.« Na zdravje! Mi šolamo, vi šolate, oni šolajo. V gostilni sem verjetno zadnjič zato dobil »visoko«, fakultetsko-šolan Cviček. Izpljunil sem ga inteligentno!

»Da ne bi mogli prodajati pod tem imenom raznih mešanic, bomo že prihodnje leto ves pridelek vstekljenčili«, je dejal Konrad. Brnenje mlina je utihnilo. Sli smo pogledat. Dno v kadi je popustilo. Modra Frankinja se je kot kri razlivala po tleh.

»Začel se je miting«, je dejal Jože. »Lojze ustavi stroj«, je zavpil Janez. »Treba bo pregrabiti. Hudič — pa taka veselica!«

Kje sem že ostal? Aha. Solanje z bosimi nogami. Da, potem šolamo, šolamo modro Frankinjo, hčem reči Cviček, Frankinjo, Cviček, oprostite za trenutek...

Pripis uredništva: reportaže ni končal Janez Sever; je v bolniški.

PROBLEMI NA RELACIJI 5 KM

ENERGETSKA REVOLUCIJA V SLEPI ULICI?

SALESKA DOLINA KOT EDINSTVEN SLOVENSKI LIGNITNI REZERVOAR PRIDOBIVA V ZADNEM ČASU VSE VEČ NA SVOJEM POMENU. BAZEN KLASIČNE ENERGIJE (PREKO 600 MILIJONOV TON) PRERASCA NA RELACIJI 5 KILOMETROV V ENERGETSKI GIGANT, KI BO NAPAJAL VEČINO SLOVENSKE INDUSTRIJE KOT NEIZCRPEN »KRVODAJALEC«.

DVA PREMOGOVNIKA S SKUPNO PROIZVODNJO NAD 6 MILIJONOV TON LIGNITA, DVE TERMOELEKTRARNI Z AGREGATI MOČI 321 MEGAVATOV, ENERGO-KEMIČNI KOMBINAT S POL MILIJARDE KUBIČNIH METROV DALJINSKEGA PLINA TER SINTEZ-NIM PLINOM KOT OSNOVO ZA KEMIČNO INDUSTRIJO — TO BO KONČNA PODOBA SALESKEGA SLOVENSKEGA ENERGETSKEGA BAZENA.

TOREJ BO NA RAZDALJI PETIH KILOMETROV TEKLA PROIZVODNJA OD PRIDOBIVANJE SUROVINE DO PLEMENITENJA ALI PRETVARJANJA V ELEKTRIČNO ENERGIJO, DALJINSKI PLIN TER OSTALIH PROIZVODOV: KATRAN, FENOLI, SUROVI BENCIN TER AMONIACNE VODICE IN ZVEPLO.

CIM CENEJŠA ENERGIJA

Danes imamo v Šaleški dolini za pridobivanje energije tri podjetja: rudnik lignita, termoelektrarna Soštanj in energo-kemični kombinat, ki je zrasel kot otrok teh dveh in se je šele z avgustom letošnjega leta osamosvojil.

Vsa tri podjetja veže skupni interes, ki se odraža v skupnem imenovalcu: čim cenejša energija. Vendar pa ta interes doslej ni našel skupnega delitvenega interesa in vnaša že pri začetkih gradnje razhajanje.

Medtem ko je poslovno partnerstvo, ki je porodilo energo-kemični kombinat, steklo v razumevanju, je integracijski poizkus na osnovi dobro pripravljenih analiz običal sredi poti. Predelovalci lignita v električno energijo (TE Soštanj) so se na delavskem svetu izrekli proti integraciji.

RENTABILNOST?

Kje so vzroki? Bržčas nam to najlaže pojasni rentabilnost sedanjih, predvsem pa novih energetskih objektov v Šaleški dolini. Z izgradnjo novega premogovnika bi rudnik lignita Velenje pri proizvodnji 6 milijonov izkazoval v letu 1970 okrog 1,8 milijarde poslovne izgube, ki bi se manjšala vse do 1980. leta, ko bi izkazoval 15 milijonov neto skladov. V izgradnjo novega jaska bi moral kolektiv vložiti okrog 26 milijard sredstev, poleg tega pa je ta investicija vezana na izgradnjo preko 2000 stanovanj (to je število današnjega mesta Velenja), kar skupaj s komunalnimi prispevki pomeni dodatnih 14 milijard. In šele v letu 1985 bi ustvarjal okrog 400 milijonov neto skladov. Popolnoma drugačna pa je podoba pri predelovalcih lignita.

Izgradnja termoelektrarne B v Šaleški dolini terja nad 17 milijard investicij in okrog 200 novih stanovanj, kar v skupnem znesku pomeni okrog 19 milijard. Toda sedanjih 87 milijonov neto skladov, ki jih ustvarja TE-A, bi že v letu 1969-70 zraslo na 286 milijonov.

Še ugodnejši pa je prikaz rentabilnosti energo-kemičnega kombinata. S startom v jeseni 1966, to je pošiljanjem daljinskega plina po razvodu v vsa industrijska središča Slovenije, bo energo-kemični kombinat izkazoval že okrog 1972, leta 1,34 milijard neto skladov, medtem ko bo druga faza predelave, proizvodnja sinteznega plina dajala v tem času 1,5 milijard neto skladov.

KDO NAJ NOSI BREME?

Ze prvi pogled nam kaže, da v bistvu gre za osnovni razkorak med proizvajalci surovin in predelovalci surovin v finalne izdelke. Gre za proces, kjer v različnih fazah osnovna surovina pridobiva na svoji vrednosti; predvsem pa največ pridobi podjetje ali proizvajalci za boljše stopnjo družbenega standarda kot akumulacijo lastnih sredstev za nadaljnji razvoj.

Pri tej delitvi izpade proizvajalec surovin (kolektiv rudnika lignita Velenje) nosilec vseh bremen in se v pogojih, da ne dobi odloga za plačilo anuitet, stavlja z izgradnjo novega rudnika z 1,8 milijardno poslovno izgubo v nemogočo položaj.

Predelovalca surovine (lignita) pa samo zbirata presežno vrednost oplenitenega lignita.

Integracija teh treh podjetij z vsemi novo izgrajenimi zmogljivostmi pa bi že 1974. leta dajala skupno okrog 2,4 milijarde neto skladov ali 1985. leta 3,5 milijarde.

ENA ALI TRI INVESTICIJSKE GRUPE?

To pa so le končni prikazi. Smiselnost integracije moramo poiskati že v sami izgradnji. Nov rudnik, nova termoelektrarna, in nova plinarne — vsi ti veliki objekti terjajo v današnjem stanju tri močne investicijske grupe, prav tako pa stanovanjska izgradnja za potrebno delovno silo (rudnik 2000 delavcev, energo-kemični kombinat okrog 700 in termoelektrarna 200) terja dodatno obremenitev teh treh investicijskih skupin.

Integracija teh treh podjetij bi v notranji delitvi vodila k dveh vejam: proizvodna skupina in investicijska skupina. Energo-kemični kombinat ima trenutno odlično investicijsko skupino, ki bi z manjšo razširitvijo lahko reševala vprašanje gradnje vseh treh objektov, proizvodna skupina pa bi bila najboljši porok, da se ne bi moglo več porajati stanje kot je bilo v letošnjem letu dvakrat: in sicer: spomladaj se je rudnik lignita s prevelikimi zalozami premoaga na deponiji znašel v neugodnem položaju — to bi lahko reševala termoelektrarna s povečano deponijo. Zal ni od tega prišlo. Rudnik se je rešil z razumevanjem večjih podjetij s Hrvaške. Trenutno pa primanjkuje lignita termoelektrarni, medtem ko je rudnik lignita pogodbeno vezan na dobave tistim odjemalcem, ki so mu spomladaj prišli na pomoč. Rešitev je sedaj v administrativnem posegu zvezne gospodarske zbornice, kar pa ne zmanjšuje obsega in pomena škode, ki je nastala.

INTEGRACIJA — IZHOD IZ SLEPE ULICE!

Integracija v Šaleški dolini je utemeljena z vseh gospodarskih vidikov, predvsem pa s stališča, da lahko prav v osnovni proizvodnji — to je v rudarstvu ustvarijo takšne pogoje, ki bodo dovolj vabljivi in ne bo več tako resne krize za delovno silo, kot trenutno je.

Integracijska prizadevanja so z odločitvijo delavskega sveta termoelektrarne Soštanj začele v slepo ulico; porodile pa so posledice, ki bi znale pri tej najpomembnejši investiciji v Sloveniji, pri tem bistvenem revolucionarnem preobratu na področju energetske preskrbe slovenske industrije, zapeljati na »rakovno pot«. Rudnik lignita Velenje kot samostojno podjetje ne prevzema bremena izgradnje novega rudnika nase — prav ta pa je z novimi tremi milijoni tonami lignita osnova za veleplinarstvo, za novo termoelektrarno in kasneje tudi za kemično industrijo.

J. Klančnik

FAZANI IN ZAJCI ZA LOVSKE TURIZEM

Lovska družina Kapele pri Brežicah je letos postavila 6 krmišč za fazane in v svoja lovišča pripeljala 210 fazanov. Posamezni fazani niso hoteli hrane in vode iz krmišč, temveč so se prehranili sami in se pomešali z ostalimi fazani, čeprav so bili sprva preveč domači. Tudi poginuli niso našli. S 1. oktobrom se začne odstrel fazanov in poleg zajcev so določili za odstrel za italijanske lovce-turiste 84 fazanov. Tako bodo tudi fazani poleg zajcev služili lovskemu turizmu.

D. V.

MADemoiselle DOCTEUR

6

rada temeljito ogledala mojstrovine po bruselskih muzejih. Mladi oficir ji je zaupal, da slikarstvo tudi njega zelo zanima. Tako sta se, razumljivo, naslednjega dne sešla v »Musée Wiertz«, čez nekaj dni pa že v »Bois de la Chambres«. Kmalu sta postala pristrana prijatelja in René ni zamudil nobene prilike za sestanke z mlado Lepotico.

Annemarie je bila zavedna Francozinja, ki je sovražila Nemce. Njen pokojni oče je bil francoski oficir, zato so jo vojaške zadeve zelo zanimale. Kakšna je belgijska armada? Je tudi tako odlično oborožena kot njihova, francoska? »Oho, oprostite, mademoiselle.«

René je bil malce užaljen, ker je v njenem glasu čutil nekaj podcenjevanja. Povedal je, kaj ima Belgija, da Belgija ni kar tako.

Ko je nekdo sedem dni ni bilo na spregled, je bil René zelo potr. Povsod jo je iskal, a je nikjer ni mogel najti. Končno pa je spet prišla. Potovala je in slikala. Pokazala mu je nekaj lepih risb; grm z mačicami, grla v cvetju, čoln

na kanalu... Številne slike, ki jih René ni nikoli videl, so odpotovale v Berlin. Konj na paši, gozd, vaški pejsaž, mlin na veter. Gospod Mathesius očito ni kazal niti polovico zanimanja za njeno umetnost, kar ji ga je izkazoval René. Drobní Nemec je namreč meni nič tebi nič odluščil plast oljnih barv; pod njo so bile risbe, ki so ga mnogo bolj zanimale.

René Austin se je do ušes zaljubil v Annemarie. Ko je nekoč rekla, da bi rada temeljito spoznala Belgijo, je nemudoma zaprosil za dopust, si izposodil avto in z največjimi tupi odpotoval z mlado Parizanko. Vozila sta se vzdolž in povprek velikega vežbališča Beverloo. Annemarie, hči francoskega oficirja, je seveda nenehno spraševala. Poročnik je temeljito poznal vojaške skrivnosti svoje dežele. Od trdnjave do trdnjave si je Annemarie nabirala dragoceno gradivo. Austinovi prijatelji so ji, kamor koli sta prišla, tudi sami razlagali vse podrobnosti, ki so jo zanimale.

Sestega dne, ko sta vozila vzdolž holandske meje, se jima je pokvaril motor. Medtem ko je René popravil avto, je Annemarie iztrgala iz svojega notesa listič in vprašala svojega spremljevalca koliko bencina sta porabila.

Ko je hotela Annemarie listič spet spraviti, ji ga je nenaden sunek vetra iztrgal iz rok. Galantni René ni pomišljal, ampak je takoj stekel za njim.

»Ne, pustite ga!« je zaklicala Annemarie za njim, toda poročnik je menda ni več slišal. Tudi Annemarie je stekla za lističem. Mogoče bo lahko prehitela poročnika.

Vojaško vežbališče Beverloo je ležalo tik holandske meje. Razen tega je morala ugotoviti vrsto in moč oborožitve velikih belgijskih trdnjav in poljskih utrdb. Koliko topov premorejo stolpi in utrdbe trdnjave Liège? Moč topov in njihov domot. Kakšna je regulacija belgijskih rek in kanalov? Kaj bodo storili Belgijci v primeru vojne? Kakšne so železniške zveze?

V hotelu »Anglaise« v Bruslju je kmalu po svojem prihodu v Belgijo sedela Annemarie Lesser v številni družbi belgijskih oficirjev, ki so proslavljali neki svoj praznik. Prijavljena je bila seveda pod izmišljenim francoskim imenom, imela je francoski potni list, prišla pa je bila iz Pariza.

Tisti hip, ko je prišel mimo nje René Austin, mladi belgijski poročnik, se ji je po nesreči razbil kozarec. Mlada lepota je rahlo kriknila. Nihče bi v njej ne mogel spoznati dekletca, ki je v Vogežih spremljala manevre francoske armade.

Urezala se je v prst. Kapljica krvi je kanila na prt. René Austin, poročnik kraljeve vojske, je bil seveda odlično vzgojen kavalir. Takoj je stopil k mladi dami in jo spremil iz jedilnice. Priskrbel je nekaj vate in obvezo. Čez nekaj časa sta oba sedela v udobnih naslanjačih hotelske avle.

»Crepinje prinašajo srečo!« je rekel René. »Upajmo,« se je nasmešnila Annemarie Lesser.

Crepinje prinašajo srečo in seznanjajo ljudi. Mladi poročnik je kmalu zvedel, da ima čast govoriti z damo, ki se ukvarja s slikarstvom in namerava ostati v Belgiji do poletja, ker bi si

IZKORIŠCANJE stanovanjske stiske

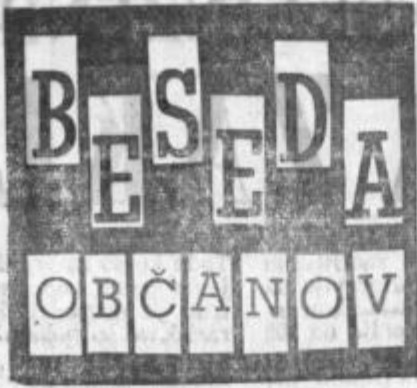
Pred časom smo na Zavod za rehabilitacijo invalidov v Celju sprejeli sporočilo, da se invalid Albin Brečko nahaja težko bolan v stanovanju, v katerega se je preselil po zaključeni rehabilitaciji. Odpravili smo se v Zidanškovo ulico, da bi ga prepeljali v bolnišnico. Toda pri družini Kranjc na številki 3, kjer bi po naših podatkih moral stanovati, so nam odločno zankali — trikrat v enem dnevu — da tovariš Brečko pri njih stanuje, čeprav smo povedali njegovo ime, ga točno opisali in v pojasnili, da ga moramo nujno prepeljati v bolnišnico. Po dolgem brezuspešnem iskanju smo končno srečali nekoga, ki je zanesljivo vedel, da stanuje tovariš Brečko pri Kranjčevih. Ko smo se spet vrili na Zidanškovo 3, Kranjčevi še vedno niso hoteli ničesar vedeti o tem, da je tovariš Brečko njihov podnajemnik; šele takrat, ko so spoznali osebo, ki nas je spremljala, so se »spomnili« in nas povabili, naj vstopimo.

Tovariša Brečka smo našli v mračni, tesni, vlažni in umazani sobi, ki je za sedem podnajemnikov, kolikor jih v nji stanuje, docela neprimerena. Vsak od podnajemnikov plačuje 3000 dinarjev najemnine!

Postopanja Kranjčevih ne morem imenovati drugače kot nečloveški odnos do bolnega človeka, kar pa zadeva najemnine, se mi zdi, da so tolikšne najemnine izkoriščanje na račun stanovanjske stiske.

3000 dinarjev najemnine za sobo, v kateri živi sedem ljudi, pa se mi zdi izrabljanje stanovanjske stiske in izkoriščanje delovnega človeka.

Jonak Radoslav poslanec Socialno-zdravstvene zbornice Zvezne skupščine

DRUGA PLAT KOLAJNE

Večkrat beremo v časopisju o nepravilnostih, ki jih zagrešijo natakari, skoraj nikoli pa o netaktnem odnosu nekaterih gostov do strežnega osebja v gostinskih obratih. Tako ste imeli že večkrat na rešetki tudi »Kolodvorsko restavracijo«; ker sem v tem lokalu v službi kot natakarka, mi dovolite, da to pot spregovorim nekaj besed o drugi plati na tej kolajni.

K temu me je vzpodbudil članek »Za 45 (in več) dinarjev jeze«, ki ste ga pred časom objavili v Celjskem tedniku. Članek me sicer ni

neposredno prizadel, pa tudi o njegovi upravičenosti nisam namena govoriti. Spomnila sem se le na tole: Če je imel avtor jeze za 45 (in nekaj več) dinarjev, tedaj mu to jezo zavidam, saj jo moramo mi natakarki prepogosto meriti v tisočkah. Zakaj?

Zato, ker so na svetu najrazličnejši ljudje in ker se pogosto pripeti, da je natakari tisti, ki mora hoes nočeti plačati zapitek človeku, ki ga je nikoli prej ni videl.

Tako sem 20. junija letos stregla na vrtu neki tovarišici: kosilo 750 dinarjev, poleg tega pa pet sendvičev in štiri zavitke, ki jih je vzela s sabo. Račun je znašal 1400 dinarjev. Omenjena tovarišica je potegnila iz denarnice 2000 dinarjev; našla sem ji na mizo 300 dinarjev in odšla k točnici mizi po drobit, ker mi ga je zmanjkalo. Ko sem se vrnila, ni bilo za mizo nikogar več. Z neposneto tovarišico nisva odromala samo tista dva njena tisočaka, ampak se mojih tristo dinarjev. Se pripravim! Če bo moje pismo po naključju brala, se ji prisrčno zahvaljujem, ker mi je omogočila, da sem ji izkazala tolikšno gostoljubje. Veselilo me bo, če ji bom lahko še kdaj stregla.

Kmalu potem me je na podoben način osrečilo kar celo omizje moški, dve ženski in otrok. Naročili so dvakrat po dva decilitra vina, steklenico piva in kokto. Ko sem pijačo postavila na mizo, me je možki opozorili, da vino ni natočeno do cementacije. Vrnila sem se s kozarci, natočenimi čez cementacijo. Ko so popili, so naročili še enkrat. Potem sem jim predložila račun, možki pa me je nadrl, da sem nesramna, čes, najprej sleparim, potem pa izsiljujem plačilo; pili da bodo čes. Ko sem se čez nekaj časa vrnila, ljubeznivih gostov ni bilo več. Tako se jim je najbrž mudilo, da so v naglici pozabili plačati.

Takšni in podobni primeri, ki jih ni malo, jemljejo natakarko voljo. Pri naših razmerah najhujših plačah te lahko nekaj takšnih gostov mesečno kar občutno finančno olajša.

Natakarko je delavec kot vsak drug. Njegovo delo je zelo naporno in včasih mu seveda tudi zmanjka dobre volje in pozornosti, ki bi jo bil dolžan izkazovati gostom.

Kolar Jerica, Sentjur, Rifnik 6

V samopostrežno »RIO«?

NE, HVALA, NIKOLI VEČ!

V soboto, 15. avgusta, sem prišla z možem, hčerko in očetom v Celje na obisk. Mirogrede sem stopila v samopostrežno trgovino »Rio«. Ko sem izbrala, kar sem potrebovala, plačala pri blagajni in hotela oditi, me je ustavila tovarišica v modrem plašču, merila mi tebi nič potegnila iz torbice mojo mrežo in me obdolžila, da sem jo pravkar ukradla. Kljub mojim zagotovilom, da sem mrežo že pred več meseci kupila, me je ovedela v poseben prostor v skladišču. Tovarišica (ki mi ni hotela povedati svojega imena!) je čez nekaj časa le ugotovila, da moja mreža ni bila niti ukradena niti kupljena v njihovi trgovini. Vrnila mi je mrežo in ker sem bila po vsej pravici ogorčena, se pripomnila, naj nikar preveč ne govorim in se mi površno opravičila.

V samopostrežno »Rio« seveda nikoli več ne bom prišla kupovat, ostalim potrošnikom pa svetujem, naj hodijo tja kupovat samo z nahrbtniki in kosarimi, ker tih v samopostrežni nimajo in vas torej ne bodo mogli

obdolžiti tatvine in se vam potem, ko bodo ugotovili ponoto, tudi ne bo treba na tak netakten in žaljiv način opravičiti.

Sentvid pri Grobelnem Ivanka Dročnik

Čemu takšno ravnanje?

Ze dvajseto leto stanujem v podstrešni sobi v Vruncjevi ulici št. 37. Do takrat, ko je prejšnji lastnik prodal hišo — a se ni preselil — je bilo vse v redu. Tudi leto dni po prodaji hiše sem imel še mir.

Potem pa me je pričel nekdanji lastnik na najrazličnejše načine preganjati. Zaprl mi je vodo in stranišče, odklopil mi je električni tok, ni hotel sprejeti denarja za stanovanje in mi sredi zime zaprl drvarnico. Štirikrat je morala posredovati stanovanjska skupnost. Na sodišču je — izven sodbe — tudi podpisal, da

me ne bo oviral, kadar bom jemal iz drvarnice kurjavo. Zato sem se odrekel ključu od kletnega prostora. Toda s preganjanjem ni odnehal: Lani, na primer, mi je vrgele iz kletnega prostora deske, s katerimi sem imel predelani prostor za kurjavo. Tako sem bil vso zimo brez prostora, kamor bi lahko shranil premog. Nekoč mi je celo rekel, da bi na mojem mestu zadržal vrvo okoli vratu. Pri novem lastniku, je dodal, bom »že frčal«.

Letos v začetku julija se je vselil novi lastnik, ki ne postopa nič bolje.

Čemu takšno ravnanje?

Zaprl mi je vodo in stranišče, noče sprejeti stanarine, noče mi izročiti ključev od kletnega prostora in mi grozi. Ko si je nekoč ogledal mojo sobo in podstrešni prostor, ki ga uporabljam za shrambo in kamor je mogoče priti samo skozi mojo sobo, mi je nasilno vzel ključ od vrat. Poleg tega mi zapira vrata predsobe s posebnim ključem. Kadar prihajam domov, moram vsakokrat zvoniti in čakati, da mi odklene, kar stori vedno z nejevoljo in godrnjanjem. Z zvonenjem seveda »kalim nočni mir«!

Rad bi vedel, ali je mogoče podnajemniku zagotoviti njegove pravice in če najemnik lahko res nekaznovano počne prav vse, kar se mu zljubi?

Karel Mlakar Vruncjeva ulica 57

Selitev zaradi principa?

Pred meseci smo zaradi neznošnih stanovanjskih razmer omogočili tovarišici Polutniki Jožefi in njenemu možu, da sta se preselila v stanovanjsko hišo v Zagati 2. Prej sta namreč stanovala v preurejeni drvarnici v Linhartovi ulici. Tovarišica (članica ZB) boleha na TBC in so življenjski pogoji v katerih je prej živela njeno stanje poslabšali. Stanovanje je sporazumno zamenjala ob vednosti hišnih svetov in tovarišice Terezije Rojnik, ki je stanovala v omenjenem stanovanju. Ker je zgradba v Zagati 2., last splošnega ljudskega premoženja in jo upravlja Zavod za nepremičnine, smo o tej selitvi obvestili tudi zavod.

To je bilo približno pred dvema mesecema. Sestnajstega julija je zavod sporočil, da se ne strinja z zamenjavo ter zahteva takojšnjo izselitev stranke. Izvršitev prisilne izselitve je zavod zaradi slabega vremena preložil za deset dni. Med tem časom je hišni svet omenjene stavbe poskušal zadevo urediti, saj je

smatral, da je bilo z zamenjavo izvršeno družbeno koristno delo, ker smo bolnemu članu ZB omogočili znošnejše življenjske pogoje. (Stanovalka iz stavbe v Zagati 2 se je preselila drugam in tako omogočila, da je dobila stanovanje druga družina).

Ob tem nerazumevanju in nepotrebnih zapletljajih pa nas čudi način in postopek Zavoda za nepremičnine ter izjava direktorja Zakrajška, tov. Tomažiču iz stanovanjske skupnosti, čes, da bodo to stranko iz principa izselili iz stanovanja ter s tem pokazali, kdo v resnici upravlja s stanovanji, hišni svet ali zavod za nepremičnine. Omenjeni stavek nas preseneča, saj smatramo da tovariš Zakrajšek ni izbral najumestnejšega, najbolj človeškega in socialistični družbi ustreznega postopka; njegova izjava pa daje čuti neodgovornost do spoštovanja in uveljavljanja sklepov samoupravnih organov.

Jože Pravica predsednik hišnega sveta Zagata 2

»ZASLUŽENA POHVALA«

Žal ne bo izšla, ker ni podpisana s polnim imenom pisca, marveč samo z »Mladina Poniške«, kar je po mnenju uredništva dosti premalo. Ze večkrat smo opozorili naše dopisnike, da anonimnih dopisov ne bomo objavljali. Torej še enkrat: pisma morajo biti podpisana, poleg tega pa morate pripisati točen naslov!

PISMO IZ SINAJA

Nahajava se v Sinaju, na straži miru pod zastavo OZN. Tukaj, daleč od domovine, zelo pogrešava »Celjski tednik«, ki sva ga vedno rada prebirala. Sicer si dopisujeva z mnogimi prijatelji in znanci in tako v tej sinajski puščavi le nisva docela pozabljena. Sleherna domača vrstica nama je tu zelo dragocena.

Vse sorodnike, prijatelje, sodelavce iz kolektiva LI »Bohor« v Mestinjcu ter vse bralce »Celjskega tednika« prisrčno pozdravljata

Lotrič Ivan in Krumpak Franček

VSI LJUDJE NISMO POŠTENI

Vsak dan pridno hodi na delo v velenjski rudnik, kjer je F. O. zaposlen že celih sedem let. Tovariši ga spoštujejo, ker je priden in tovariški. Na delo v velenjski rudnik se vozi vsak dan z avtobusom, ki vozi na progi Florjan-Velenje. Toda kaj se mu je pripetilo pred dnevi med vožnjo, tega pravi

NEKAJ JE ZAVOŽENEGA...

V 35. številki Celjskega tednika je izšel članek pod naslovom: »Celje: Kruh! Malomarnost ali kaj?«, v katerem pisec omenja, da proizvajalca kruha nič ne prizadene dirka potrošnikov za kruhom. Nadalje omenja razgovor s pomočnikom direktorja, medtem ko sem se pogovarjal jaz kot slučajni namestnik poslovskega obrata v Stanetovi ulici.

V tem obratu sem mešalec in sem le po potrebi tega dne nadomeščal oba odsotna tovariša (poslovsodjo in njegovega pomočnika) in si zaradi neodložljivega dela (mešanje testa) nisem utegnil privoščiti daljšega razgovora.

Strinjam pa se s piscem, da preskrba s kruhom v Celju ni in ni urejena. Politika za rešitev vprašanja oskrbe s kruhom je v Celju dolgoletna bolezen, ki se je navidezno rešila z novogradnjo pekarnice v Gaberjah, a je ostala akutna.

Pri tem je najbistvenejše to, da smo z novogradnjo v Gaberjah z novo pečjo na tekoči trak pripeljali zadevo v nekaj letih do intervencije, to je do podiraanja te nove peči. Tudi sam bi želel, da enkrat v vašem časopisu skušate te probleme osvetliti, kajti prav tu se skriva marsikaj napačnega, kar je reševanje oskrbe Celja s kruhom vodilo na čudno pot.

Konrad Kunstek pekovski mojster Plečnikova ul. 1

MALOMARNOST PA TAKA

Blizu Novakove hiše v Loki pri Zidanem mostu — po domače »V grabnu« — stoji drog za električno napeljavno, ki je že dalj časa močno nagnjen. Kaj se lahko pripeti, če se drog podere? Kaj če kdo ponoči stopi na odtrgano žico?

»Elektro Krško« oziroma izpostava Sevnica ve za ta drog, a ga ne utegne popraviti. Jesen se bliža in z njo vetrovi, ki utegnejo drog podreti. Kdo bo tedaj odgovoren za morebitno nesrečo?

S. Skočir

vi, zlepa ne bo pozabil. Med vožnjo mu je na avtobusu iz žepa padla denarnica. Da je F. O. izgubil denarnico je to ugotovil šele doma, ko je iz nje hotel izvleči neke dokumente. Toda denarnice v žepu ni bilo več. V upanju, da bo naslednjega dne v avtobusu denarnico našel, ali pa da mu jo bo kdo od tovarišev vrnil, se je hudo zmočil. Denarnice tudi naslednjega dne ni našel ker je denarnica našla žep pri človeku, ki se prav gotovo dobro zaveda, da vsi ljudje nismo pošteni.

V denarnici denarja sicer ni bilo, pač pa so bili v njej vsi dokumenti. Toda človek, ki je denarnico našel, se res ne zaveda, da je treba izgubljene stvari človeku vrniti! Čemu mu bodo dokumenti, ki jih ne potrebuje? Ali si bo F. O. moral sedaj preskrbeti nove dokumente?

F. Jurac

500 LET ROGASKE SLATINE — 500 LET ROGASKE SLATINE — 500 LET ROGASKE SLATINE — 500 LET ROGASKE SLATINE

SLOVITI GOSTJE-ŽIVA REKLAMA

V Rogaško Slatino so prihajale tudi mnoge znamenite osebnosti svojega časa, ki so še bolj razširile sloves zdravilišča. Sloviti gost, ki mu je pokrajina in kislva voda ugajala, je predstavljal najboljšo reklamo. Rogaška Slatina je bila pojem mirnega, tihega zbirališča in zatočišča.

Med prvimi jo je povzdignil hrvaški ban Peter Zrinjski, ki je obiskoval vrelce, ko se zanje še ni pričela »zlata mrzlica«. Zrinjski je okrevjal in glas o »čudodelnem studencu je preplaval takratne avstrijske dežele. Poleg dr. Pavla de Sorbaita je k slovesu rogaške rudninske vode v začetku obilo prispeval še slavni dr. Illmer. Rodovina grofov Attemsov je svoje ime neposredno povežala z bogastvom in slovesom kislh vrelcev. Okoli 1810. leta je prispel v Rogaško Slatino nad

vojvoda Ivan, brat takratnega avstrijskega cesarja Franca I., ki je potem še večkrat tam bival. Iz njegovega dnevnika zvmemo, da so takrat lahko dnevno napolnili približno 3000 steklenic. Ze naslednje leto je prišel na zdravljenje Louis Bonaparte, brat slavnega Napoleona in nekdanji nizozemski kralj, kar je spet bila dobra reklama.

Neko noč je preživel v Rogaški Slatini tudi cesar Franc Jožef I. Dosti pozneje še neznan »le comte

d'Avala«, ki pa ni bil nihče drug kot Aleksander I. Karadjordjevič. Zanimivo je, da sta oba vladarja naslikana na istem platnu, čeprav je med obema obiskoma minilo več kot četr štoletja.

Blizu vrtnarije je »Stritarjev dom«, kjer je slovenski pesnik in pisatelj Josip Stritar preživel poslednje dni. V začetku stoletja se je ob vrelcih rad zadrževal še madžarski književnik Kalman Mikszath, ki je dostikrat ustvarjal pod košatim

Tempel in »Hiša s kapelo«, kjer je bila že leta 1826 podružnica župne Franc Baumbach iz Celja.

hrastom, katerega še danes imenujejo »Mikszath-hrast«. Sem je zahajal še slavist dr. Fran Miklošič ter avstrijski poet Franz Grillparzer. Rogaška Slatina je domovina dr. Franceta Kidriča, našega priznanega literarnega zgodovinarja, ter tovariša Borisa Kidriča, herojske osebnosti naše revolucije.

Rogaška Slatina je privabljala vedno nove ljudi od vsepovsod. Prihajali so tudi gostje iz dežel onkraj velike luže. Okupacija je za kratko obdobje zavrla življenje v Zdravilišču. Danes pa so vrata spet široko odprta vsem, ki želijo slediti besedam: »Kdor torej hoče ozdraveti, naj pohiti k slatinskim vodam!« To je že 1686 zapisal dr. Jacobus Ignatius Seiter, menda varaždinski zdravnik.

In vedno več jih je, ki temu sledijo. Rogaška Slatina je dobila tudi že goste iz Afrike. Lansko leto sta se dolgo mudila v Zdravilišču mališka državnik: podpredsednik republike Jacubo Maiga ter minister za plan in gospodarstvo Tidiani Keita. Rogaška kislva voda si je utrla pot na črni kontinent. Ljudje prihajajo in odhajajo, vedno jih je več in vsak ponese sloves Rogaške Slatine v svet.

Kdo bi mogel naštetih vseh, ki so s svojim obiskom postali najboljši propagandisti za rogaško rudninsko vodo? Nešteto jih je. Domačini in tujci, ki prihajajo od vseh vetrov. Sožitje med ljudstvi podira meje, ki jih Rogaška Slatina s svojo tristoletno tradicijo že davno prerašča.

POSKOČNA MADŽARSKA! TAK EPITETON BI ZASLUŽILA NASA SEVEROVZHODNA SOSEDA, KI JE BREZ DVOMA JEZIKOVNA IN ETNICNA POSEBNOST V EVROPI. ZGODOVINSKI IZVOR IN JEZIKOVNA OSAMLJENOST STA PRAV GOTOVO DALA MADŽAROM DOVOLJ ZNACILNOSTI, ČE PA K TEMU PRISTEJEMO SE GEOGRAFSKE POSEBNOSTI IN VPLIV GOSPODARSKEGA RAZVOJA, SE

SPLET ZNACILNOSTI SE POVEČA. MADŽARSKA JE NAVKLJUB NAGLEMU CIVILIZACIJSKEMU PROGRESU OHRANILA VELIKO SVOJE ETNICNE IZVIRNOSTI, TAKO V GLASBI, NARODNIH PLESIH, OBICAJIH, PA CELO V KNJIŽEVNOSTI (PREDVSEM POEZIJI) IN LIKOVNI UMETNOSTI. NA NASI SLIKI ZGORAJ VIDIMO DEKLETA V SVATOVSKI PO-

VORKI. TO NI NEKA IZBRANA FOLKLORNA SKUPINA, KI BI GOJILA STARE OBICAJE, JE PRIZOR S SVADBE, NA KAKRŠNE NALETIMO POVSOD PO MADŽARSKEM, CELO V PREDMESTJIH. NIC CUDNEGA NI, DA SO PO MADŽARSKI FOLKLORNI MOTIVIKI VEDNO ZELO RADI SEGALI UMETNIKI DRUGIH NARODOV. V NOVEJSEM ČASU PA Z MNOGO MANJ USPEHA RAZNE FILMSKE HIŠE. CE JE SLO ZA TEMPERAMENT, JE BILA MADŽARSKA ZELO PRIVLAČNA, ZAL PA SE MALOKOMU POSRECI NAREDITI VSJAJ BLEDO KOPITO. TO BI BIL KRATEK IN POVRŠEN ZAPIS O DEZELI, KI JO JE TE DNI OBISKAL S SVOJIM SPREMLJAVANJE PREDSEDNIK REPUBLIKE TOVARIS TITO.

DANSKI INŽENIRJI NA LOVU ZA ZAKLADOM

Neka danska znanstvena ekspedicija se pripravlja na lov za skritim gusarskim zakladom, ki ga cenijo na 100 milijonov danskih kron. Znanost in dejstva imajo pri tem prav tolikšno vlogo kot pustolovščina. Dejstvo pa je, da zaklad na otoku Oak, 70 kilometrov od Halifaxa v Kanadi, velja 100 milijonov kron.

Skrivnost otoka Oak so dostikrat raziskovali. Leta 1720 so prebivalci kopnega opazili, da se na otoku dogaja nekaj nenavadnega. Dva ribiča sta odplula tja, vendar se nista nikoli več vrnila.

Leta 1795 so na otok odpluli trije drvarji, odkrili v tleh neko usedlino in pričeli kopati. V globini treh metrov so našli tanek sloj hrastovih desk, ki je bil v globini devetih metrov še debelejši. Prenehali so kopati dalje, odšli in se čez sedem let spet vrnilo. Ko so kopali dalje, so pod zadnjim slojem hrastovih desk našli sloj kokosovih stebel, tri metre globlje pa na ploščat kamen, na katerem je pisalo: »40 stopal globoko sta zakopana 2 milijona funtov.«

V globini 30 metrov so kopachi zadeli ob streho nekakšne hiše. Bilo je pozno popoldne, zato so si do naslednjega jutra hoteli odpočiti.

Toda ko so se vrnili, je bila jama polna vode in njihov trud je propadel. Kasnejše raziskave so pokazale, da je bil od mesta, kjer naj bi bil zaklad, speljan do obale rov, skozi katerega je ob plimi prihajala voda in »brnila« zaklad.

Leta 1849 so skušali skrivnost razvozlati z vrtnjem in so dokazali, da zaklad dejansko obstoji. Pri tem so potegnili na dan zlato verigo, ugotovili pa so tudi, da je v večji globini še en rov in 3 metre visoka komora.

Odslej so vsi poskusi, da

bi prišli do zaklada, propadli. Zaklad je izkopavala celo neka družba, ki je dobila dovoljenje od lastnika otoka, nekega kanadskega trgovca. Koncesija je iztekla, lani julija pa se je za podvig odločila skupina danskih inženirjev.

Danci so prepričani v uspeh. Z elektronskimi napravami bodo ugotovili lokacijo zaklada, potem pa na mesto spustili posebno napravo iz armiranega betona, ki bo v globini preprečevala vdor vode v rov. O vsem drugem inženirji molčijo.

ALL-LESS

V SKANDINAVSKIH DEŽELAH

Po svetu je pač topless kaj nad deset let starega fanotiča, ki si v spremstvu mame ogleduje te revije. -jt

Popotniku, ki potuje po teh deželah, najbolj »padejo v oči« — mimo raznih znamenitosti, ki jih je vse polno — tudi razne revije, bolj ali manj slikovno opremljene, kakršne smo pri nas okarakterizirali z enotnim izrazom pornografija. Težko je reči, če te revije res spadajo v tovrstno literaturo. Vsekakor se pa močno razlikujejo od pornografskih revij, kakršne izdajajo razna tajna društva in organizacije v ostalih zapadnih deželah.

Večina skandinavskih revij o katerih sedaj govorimo lahko postreže bralcu s fotografijami golih — bolj ali manj — deklet, ki naj bi predstavljale tip takšnega lepote ideala. V vsem tem prav gotovo ni pornografije, saj je končno tudi nemogoče okarakterizirati žensko telo kot pornografsko.

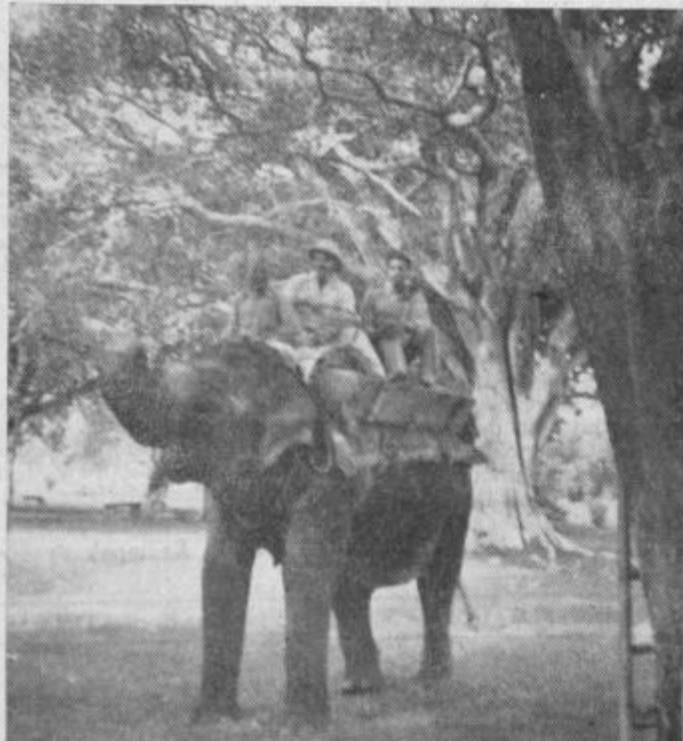
Te revije so v severnih deželah nekaj vsakdanjega. Ljudje jih sprejemajo brez slehernega zadržka: prodajajo jih v kioskih skupaj z ostalimi časopisi. To je nenavadno le za popotnika, ki takšnih časopisov ni vajen in mu oči — povsem razumljivo — najprej obteče pač na teh slikah. Neredko vidiš ne-

iz albuma svetovnega popotnika

NA ŽIVEM TANKU

V južni Indiji sem dobil končno dovoljenje, da lahko obiščem velik živalski rezervat Mudumalaj. Dovoljenje samo mi ni delalo skrbi, skrbelo me je le, kakšno prevozno sredstvo bo ustrezno za vstop v pragozdove. Večji del leta se obiskovalci poslužujejo zaprtih »džipov«, ker tigri ne napadajo zaprtih vozil.

Toda v mesecu maju, ko so v teh krajih velike selitve slonov, ni bilo mogoče niti misliti na džip. Velike črede teh debelokožcev se spuščajo preko bližnjih planin v zelene doline, podirajoč pred sabo vse, na kar naletijo.

Povedali so mi, da noben voznik ne bi upal z mano v notranjost rezervata. Toda če bi jaz upal na slona in z njim prodreti v pragozd. ... Ker druge izbire ni bilo, sem se povzpel na »pragozdni tank« skupno z gonjačem, ki mu pravijo »mahut« in dvema lovcema. Sedel sem na lesenem okviru, ki nam je služil kot sedlo ter se hitro privadil na enakomerno gugalje in kimanje debelokožčeve glave.

Zdelo se mi je, da sem v galerijski loži s prelepim razgledom. Pavi so se spuščali po vejah okrog nas, gazele z belimi trakovi so z dolgimi skoki izginjale med drevjem. Krdela divjih svinj, lisic in divjih bivolov so se vrstila kot po voznem redu. Nenadoma smo v daljavi zaslišali lomstenje. Slon se je zaustavil, začel divje vrleti rillec in z nogami nestrpno bobnati ob tla.

»Kaj se dogaja?« sem vprašal. Namesto odgovora mi je »mahut« s prstom pokazal proti bližnjim hribom. V začetku nisem ničesar videl, razen tresočih drevesnih krošenj. Od daleč se je slišalo pokanje vej in drevca. Nato sem med krošnjami zagledal slone. Deset. Dvajset. Sto. Divjali so in lomili pred sabo drevje in trobili kot ogromen orkester pozavn.

Medtem ko je velika čreda slonov divjala nedaleč od nas in podirala pred sabo vse, kar ji je bilo na poti, se je naš »mahut« mučil, da bi obdržal oblast nad našim »pragozdnim tankom«, ki je pobesnel od želje po svobodi in se upiral, hoteč se pridružiti divjemu krdelu.

Tibor Sekelj

MRAČNE ŠTEVILKE

V prvi svetovni vojni je izgubilo življenje čez 8 milijonov ljudi, pravijo pa, da je samo bombardiranje v bitki pri Ypresu veljalo 70 milijonov angleških funtov. V nekaj prvih tednih te bitke so izstrelili 480 ton municije.

Prva svetovna vojna je stala 26 milijard dolarjev, svet pa troši letno za oboroževanje 45 milijonov funtov. Zaloge nuklearnega orožja znašajo 20 ton TNT (trinitrotulola) na vsakega prebivalca na zemlji!

V bitki pri Messini, ki je trajala 24 dni (od 21. maja do 14. junija 1917), so izstrelili 3,5 milijonov puškinih nabojev. Hidrogenska bomba pa bi v 24 sekundah opustošila ves ta kraj!

K NAJVIŠJIM ČLJEM

japonski

GOSPODARSKI

ČUDEŽ

MNOGE VELIKE FIRME ZAPOSLUJEJO DIPLOMIRANE STUDENTE. ENA IZMED VELIKIH TOKIJSKIH ČASOPISNIH HIS SPREJME VSAKO LETO 500 NOVIH NOVINARJEV — ZACETNIKOV (PODOBNA HISA BI JIH V ANGLIJI SPREJELA KOMAJ 20).

TOSTRAN SIROMASTVA

Razen v bombažni industriji na Japonskem ni več tistih nizkih prejemkov, ki so bili nekoč pravilo. Za večino delavcev bi mogli reči, da živijo »tostran siromastva«. So celo premožni v primerjavi z delavci Azije, Afrike in Južne Amerike. Pri tem je treba dodati, da japonski delavci niso nič manj kvalificirani od delavcev ZDA, Britanije ali Zahodne Nemčije. Japonski tovarnarji zagotavljajo, da izplačujejo svojim delavcem premije in tako kompenzirajo nizke plače. Mnoge tovarne nudijo delavcem brezplačno stanovanje in brezplačno zdravniško pomoč. Tovarniške menze in športna igrišča ne zaostajajo za tistimi v Angliji. Toda ni mi uspelo najti niti ene tovarne, ki bi svojim delavcem dajala pokojnino, vsakdo pa mora v pokoj, ko dopolni 55 let starosti.

POSLOVNA LENOBA

Ni skrivnost, da je tujim poslovnim ljudem težko poslovati z Japonci. Birokratičnost in poslovna lenoba mnogih ugodnih firm je takšna, da fascinira. Japonski biznismeni enostavno ne odgovarjajo

na poslovna pisma, če ta niso od kakšne gigantske inozemske tvrdke. Tipičen razgovor med japonskim in tujim poslovnim funkcionarjem bi bil takle:

Japonec: Želite morda skodelico pravega japonskega čaja?

Tujec: Bilo bi mi zelo drago. Hvala lepa. (Odmor 5 minut.) Torej bi lahko izvedel odločitev vaše firme o tistem naročilu, o katerem smo razpravljali prejšnji teden?

Japonec: Vsekakor, gospod.

Tujec: Je vaš odgovor pozitiven ali negativen?

Japonec: Gospod, ali bi si hoteli pogledati vrt krizantem naše tvrdke?

Tujec (ko si je ogledal vrt): Torej, kar zadeva tisto naročilo, bi mi lahko zdaj odgovorili?

Japonec: Je program vaše televizije zelo zanimiv?

Tujec: Da, zanimiv. Toda kakšna je stvar s tistim naročilom?

Japonec (po pol ure takšne besedne igre): Veste, vaše vprašanje je zelo komplicirano, ker je to kompliciran problem. O tem boste morali razpravljati z našim direktorjem, gospodom Suzukijem. (Odi. Mine pol ure. Potem se spet vrne.)

Bi morda še skodelico pravega japonskega čaja?

Tujec (na robu obupa): Gospod, kako dolgo bomo še čakali gospoda Suzukija?

Japonec: Oprostite, gospod, toda gospoda Suzukija ne bo.

Tujec: Zakaj ne?

Japonec: Pred mesecem je odpotoval v New York in se bo vrnil šele ob koncu leta.

Trgovanje z Japonci torej ni lahko. Toda ta isti Japonec, ki je bil v poslovnem razgovoru tako zaprt, se pokaže kot sijajen gospodar.

KONEC